

školiní vzdělávací program

ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia

RVP G nižší 4leté gymnázium

Učíme nově

Kompletní ŠVP

Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	7
3	Charakteristika školy	8
4	Učební plán	10
5	Učební osnovy	14
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	14
5.1.1	Český jazyk a literatura	15
5.1.2	Anglický jazyk	33
5.1.3	Francouzský jazyk	47
5.1.4	Německý jazyk	52
5.1.5	Ruský jazyk	59
5.1.6	Španělský jazyk	66
5.2	Matematika a její aplikace	74
5.2.1	Matematika	75
5.3	Člověk a společnost	95
5.3.1	Dějepis	96
5.3.2	Výchova k občanství	109
5.4	Člověk a příroda	120
5.4.1	Fyzika	121
5.4.2	Chemie	139
5.4.3	Biologie	150
5.4.4	Zeměpis	165
5.5	Umění a kultura	178
5.5.1	Estetická výchova	179
5.6	Člověk a zdraví	193
5.6.1	Tělesná výchova	194
5.7	Doplňující vzdělávací obory	214
5.7.1	Etická výchova	215
5.7.2	Komunikační výchova	218
5.8	Informatika	221
5.8.1	Informatika	222
6	Projekty	231
	Oslavy Dne studentstva	231
	Sportovní den	233
	Ochrana člověka při mimořádných událostech	233
7	Evaluace vzdělávacího programu	236

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Motivační název	Učíme nově		
Datum	30. 6. 2021	Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium
Verze	7	vzdělávací program	RVP G nižší 4leté gymnázium
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01
IČ	00401081
REDIZO	600013065
Kontakty	hoffmann@gymuo.cz
Ředitel	Mgr. Marek Hoffmann
Telefon	465568511
Email	gymuo@gymuo.cz
www	www.gymuo.cz

Zřizovatel	Pardubický kraj
Adresa	Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
IČ	70892822
Telefon	461026201
Fax	466026393
Email	posta@pardubickykraj.cz
www	www.pardubickykraj.cz

Doplňující údaje

Č.j.: GYUO/319/2021/RE,
nahrazuje předchozí verzi ŠVP č.j. GYMUO/315/2018/RE z 30. 6. 2018.

forma vzdělávání: denní

vzdělávací program: osmiletý

.....
datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106		
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Délka studia v letech:	9

Zaměření školy

Gymnázium Ústí nad Orlicí je školou všeobecného zaměření. Tomu odpovídají i školní vzdělávací programy (ŠVP), které jsou pro nižší třídy gymnázia zpracovány podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), pro vyšší třídy pak podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G) a vztahuje se na ročníky čtyřletého studia i na vyšší ročníky studia osmiletého. Ve vzdělávání se snažíme o všestranný rozvoj našich žáků. V ŠVP jsou proto rovnoměrně zastoupeny předměty přírodovědné, humanitní, technické a jazykové, nezapomínáme ovšem ani na činnosti sportovní či umělecké. Usilujeme nejen o rozvoj intelektu, ale též o sociální, kulturní, duševní i tělesný rozvoj. Cílem vzdělávacího procesu je proto nejen připravit každého žáka na maturitu a na studium na vysoké škole, ale zejména připravit ho co nejlépe na život v rychle se měnících a rozvíjejících podmínkách, vytvořit si mnohostranný obraz světa, nalézat v něm souvislosti a orientovat se v něm. Velmi důležitým cílem školy je rozvoj všech klíčových kompetencí a budování pozitivního vztahu k celoživotnímu vzdělávání jako základní podmínce pro osobnostní růst. Nově zařazujeme podle úpravy RVP ZV z roku 2021 systematický rozvoj digitální kompetence, zároveň posilujeme i zařazení doplňujícího vzdělávacího obsahu v předmětech komunikační a etická výchova.

ŠVP klade ve vyšších ročnících velký důraz na vysokou volitelnost, možnost profilace každého žáka. Zpočátku společné vzdělávání doplňuje nabídka nepovinných aktivit, později, od třetího ročníku čtyřletého studia (příp. sedmého ročníku osmiletého studia), si žáci vybírají z aktuální nabídky čtyři dvouleté volitelné předměty. Tyto předměty jsou v předmaturitním ročníku dotovány dvěma, v maturitním ročníku dokonce třemi hodinami týdně. Poslední ročník je chápán jako příprava na maturitu a další studium, povinné předměty jsou omezeny. V budoucnu chceme být připraveni pružně reagovat jednak na zájem žáků, dále na společenské potřeby a také na nové trendy ve vyučování zejména modernizací vyučovacího procesu, aby neutrpěla kvalita výuky a tím příprava studentů na vysokoškolské studium. Snažíme se zajistit dostatečné množství finančních prostředků z projektů, z různých grantů a dotačních titulů, ale i od zřizovatele.

Profil absolventa

Absolvent Gymnázia Ústí nad Orlicí je do dalšího života vybaven dobrou úrovní všeobecného vzdělání, všeobecným přehledem o poznacích ze základních oborů lidského vědění. Ve velké míře se předpokládá, že tyto poznatky bude rozvíjet dalším studiem, přičemž výběr oboru není vzhledem k všeobecnému zaměření nijak omezen. Po získání základního vzdělání na nižším stupni gymnázia má otevřenou cestu a může se rozhodnout pro studium na jiné střední škole. Ve většině případů se však předpokládá setrvání a pokračování až k maturitnímu absolutoriu.

Absolvent se umí samostatně vzdělávat, umí používat moderní informační technologie. Má dobré komunikační schopnosti a dovednosti, je schopen samostatně pracovat, řešit úkoly, veřejně je prezentovat. Ovládá angličtinu a další druhý cizí jazyk v odpovídající úrovni. Je schopen pracovat samostatně i v kolektivu. Měl by být tolerantní, ale i kritický k názorům druhých, tolerantní k jiným lidem a kulturám. Dokáže účinně pomoci druhým lidem, podílí se na ochraně společného životního prostoru. Úspěšným složením maturitní zkoušky student získává střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a podle prováděcí vyhlášky MŠMT (vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání), v platném znění. Uchazeči absolvují jednotné testy z matematiky a českého jazyka, další školní přijímací zkouška se zpravidla nevyhlašuje. Do celkového výsledku řízení se započítává též prospěch ze základní školy, zohledňují se další doplňková kritéria (zájem o studium, výsledky v soutěžích apod.). V prvním kole bývá zpravidla stanoven minimální bodový zisk z testů nutný pro možnost přijetí.

Podrobná kritéria pro přijímání uchazečů o studium pro oba vzdělávací programy (osmiletý i čtyřletý) se mohou rok od roku částečně lišit. Každý rok jsou v termínu stanoveném prováděcí vyhláškou (31. 1.) zveřejňována na webových stránkách školy a jsou **přílohou ŠVP č. 1.**

Organizace maturitní zkoušky

Vzdělání na gymnáziu se zakončuje maturitní zkouškou konanou v souladu se zákonem č. 561/2004 (školský zákon) a prováděcím předpisem MŠMT (vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou), ve znění pozdějších novel. Maturitní zkouška má společnou a profilovou část. Ve společné části žák koná dvě povinné zkoušky konané formou jednotně zadávaného didaktického testu. Jedná se o test z českého jazyka a literatury a výběr mezi testem z matematiky nebo cizího jazyka. Profilová část maturitní zkoušky je tvořena zkouškami navazujícími na zkoušky ze společné části, konkrétně písemnou práci a ústní zkoušku z českého jazyka, případně i cizího, pokud si ho žák vybral pro společnou část maturitní zkoušky. Dále pak profilovou část doplňují další 2 povinné zkoušky. Jejich nabídka a konkretizace formy, počtu a obsahu je každoročně aktualizovanou přílohou ŠVP č. 2. Podrobnější informace k maturitní zkoušce také lze v termínech stanovených prováděcími předpisy nalézt na webových stránkách školy. Úspěšným složením maturitní zkoušky student získává střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dokladem o získaném vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvíjení klíčových kompetencí, za které se v gymnaziálním vzdělávání považují kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, kompetence občanská a kompetence pracovní (resp. na vyšším stupni k podnikavosti) a nově též kompetence digitální. Učitelé při vzdělávání uplatňují některé specifické výchovné a vzdělávací strategie. Ty jsou uvedeny v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Napříč všemi předměty pedagogičtí pracovníci používají k rozvoji klíčových kompetencí i společné strategie:

Kompetence k učení:

- vhodně žáky motivují k učení, k doplňování si vědomostí, jejich prohlubování, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými a k jejich systematizaci;
- vedou žáky k pozornému čtení/naslouchání a pochopení textu;
- vedou žáky k vyhledávání a třídění informací (časopisy, publikace, internet), ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací;
- vedou žáky k systematické práci s chybou: nepovažují ji prioritně za problém, ale za odrazový můstek k dalšímu a hlubšímu pochopení problematiky;
- při zdůvodňování klasifikace i při vyhodnocování úkolů v hodinách vedou žáky ke kritickému hodnocení jejich učení a práce, k přijímání rad či kritiky ze strany jak spolužáků, tak vyučujícího.

Kompetence k řešení problémů:

- snaží se žáky motivovat řešením reálných problémů;
- vedou žáky vhodně zvolenými otázkami či formulacemi úkolů k rozpoznání problému, objasnění podstaty a k návrhům na řešení;
- učí studenty formulovat problém, seznamují žáky s metodami, které lze použít při jeho řešení;
- kladou otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem;
- vedou žáky ke kritickému posouzení vlastních závěrů, rozpoznání případných nesmyslných, sporných či absurdních výsledků;
- povzbuzují žáky k tomu, aby se v případě nepochopení nebáli zeptat a vrátit se k problému.

Kompetence komunikativní:

- podílí se na vytváření vstřícné a otevřené atmosféry;
- kladou důraz na správné využití odborné terminologie a výstižnost vyjadřování;
- sledují, aby žák při svém projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi;
- učí žáky logicky argumentovat a upozorňují je na nedostatky v argumentaci;
- požadují, aby žák formuloval a vyjadřoval své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- v písemných projevech žáků nepřehlíží zásadní pravopisné a stylistické chyby, i když nejsou předmětem hodnocení;
- vyžadují od žáků vyjadřování slušné a zdvořilé jak vzhledem k učitelům, tak spolužákům.

Kompetence sociální a personální:

- vyžadují dodržování školního řádu a pravidel slušného chování a zdvořilého vystupování;
- netolerují vulgární a hrubé chování žáků;
- pozitivně motivují žáky, chválí je za úspěchy, ale i za férové jednání, v případě neúspěchu nezesměšňují, ale povzbuzují;
- navozují ve třídě přívětivou atmosféru, vedou k témuž i žáky;
- zapojují do dění v hodině všechny žáky třídy;
- ve vhodných případech umožňují pracovat ve skupině;
- umožňují žákům vyjádřit třeba i kritické připomínky k výuce, vyžadují však kultivovanost formulací;
- netolerují zesměšňování méně úspěšných žáků, vybízí spíše ke vzájemné pomoci;
- učí žáky umění vlastního sebehodnocení;
- učí žáka přijmout kritiku a přiznat chybu (i vlastním příkladem).

Kompetence občanská

- tolerancí a vstřícností vedou žáky k otevřenosti vůči názorům druhých;
- pomáhají žákům uvědomovat si jejich práva, připomínají jim však i jejich povinnosti;
- vedou žáky k vzájemnému respektu, k zodpovědnému a ohleduplnému zacházení se svěřeným majetkem;
- vedou žáky k ochotě pomoci druhým;
- vedou žáky k ohleduplnosti k životnímu prostředí poukazováním na konkrétní důsledky činností člověka;
- snaží se zapojovat žáky do společenských akcí, soutěží.

Kompetence pracovní:

- vedou žáky k rozvíjení osobního i odborného potenciálu;
- podporují iniciativu a tvořivost žáků;
- požadují od žáků důslednost a odpovědnost za vlastní rozhodnutí při řešení úkolu;
- vyžadují dodržování termínů plnění zadaných úkolů;
- vedou žáky k organizaci vlastního času;
- učí žáky vážit si nejen své vlastní práce, ale i práce druhých.

Kompetence digitální:

- vedou žáky k efektivnímu využívání digitálních aplikací a ve vhodných situacích je využívají ve výuce;
- upozorňují na bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě;
- vedou ke kritickému hodnocení digitálního obsahu, ověřování důvěryhodnosti zdrojů;
- využívají různé formáty elektronických dokumentů při výuce;
- vyžadují od žáků prezentaci výsledků své práce v digitální podobě.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Poskytování podpůrných opatření se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Od února 2021 se nově poskytuje školám možnost poskytování pedagogické intervence žákům v rámci prvního stupně podpůrných opatření, tudíž není podmíněno doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními má škola na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení vzdělávání všech žáků nižšího stupně gymnázia vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro

zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), je-li poradenským pracovištěm doporučen. PLPP a IVP zpracovává škola.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole

Mezi nejběžněji školou využívaná opatření prvního stupně pro podporu žáků se ŠVP patří zejména:

- diferenciaci a individualizaci výuky, volbu metod práce a forem výuky,
- úsilí o upevňování pracovních návyků,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy během výuky se zřetelem k potřebám žáků,
- zohlednění přiznaných podpůrných opatření při hodnocení výsledků vzdělávání,
- skupinová a kooperativní výuka,
- nabídka volnočasových aktivit a podpora rozvoje zájmů žáka,
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na zkvalitnění jejich práce se žáky se ŠVP,
- pedagogická intervence.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP škola sestavuje tehdy, nestačí-li žákovi běžná individuální podpora v předmětu. PLPP pak sestavuje zpravidla výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem na základě zjištění a zkušeností vyučujících jednotlivých předmětů, případně zákonného zástupce žáka. Je-li třeba, je do tvorby PLPP zapojen i školní metodik prevence patologických jevů. PLPP obsahuje charakteristiku obtíží žáka v konkrétním předmětu či předmětech, návrh cílů, ke kterým by měl v dalším období dospět a metody, jakými se bude kýžených cílů dosahovat. O vytvoření PLPP pro žáka je informován zákonný zástupce.

PLPP se zpracovává zpravidla na dobu 3 měsíců. Nejdéle po této době je vyhodnocován výchovným poradcem, zákonným zástupcem a vyučujícími, jejichž předmětů se podpora týká. Z vyhodnocení vyplyne některý z možných závěrů:

- podpora byla účinná, není dále nutná, PLPP se dále nezpracovává;
- podpora funguje, ale je třeba v ní pokračovat podobným způsobem, vytvoří se PLPP na další 3 měsíce;
- podpora je nedostačující, žákovi je doporučeno navštívit ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP se zpracovává na základě doporučení ŠPZ a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy prostřednictvím výchovného poradce, který spolupracuje se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Na rozpracování IVP pro jednotlivé předměty se podílí jednotliví vyučující.

Poskytovat vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v IVP informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola se snaží vytvářet při realizaci ŠVP podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Škola usiluje o to, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. V případě potřeby škola pro nadané žáky sestavuje PLPP nebo IVP (podrobnosti k obsahu a způsobu vytvoření jsou obdobné jako u žáků se SVP – viz výše).

Mezi nejběžněji využívaná opatření prvního stupně k podpoře nadaných žáků patří zejména:

- diferenciací výuky,
- skupinová a kooperativní výuka,
- obohacování učiva nad rámec ŠVP,
- zadávání specifických úkolů a projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volnočasových aktivit a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání včetně odborných exkurzí a stáží,
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na zkvalitnění jejich práce s nadanými žáky,
 - pedagogická intervence.

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

3 Charakteristika školy

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106		
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Délka studia v letech:	9

Velikost školy

Škola má v rejstříku škol a školských zařízení stanovenou maximální kapacitu 372 žáků. V budově je 8 tříd osmiletého denního studia (obor 79-41-K/81 Gymnázium s kapacitou 248 žáků) a 4 třídy čtyřletého studia (obor 79-41-K/41 Gymnázium s kapacitou 124 žáků).

Charakteristika pedagogického sboru

Na orlickoústeckém gymnáziu vyučuje přibližně 32 učitelů (přesný počet závisí v daném školním roce na rozdělení úvazků a počtu učitelů s částečným úvazkem). Zastoupeny jsou všechny věkové kategorie, od čerstvých absolventů až po kolegy důchodového věku. Věkový průměr se pohybuje kolem 45 let. Téměř polovinu pedagogického sboru tvoří muži. Konkrétní pracovníci zastávají specializované funkce, jako jsou výchovný poradce, metodik prevence patologických jevů, ICT koordinátor. Všichni učitelé jsou pro svoji práci plně kvalifikovaní (výjimkou bývá jen dočasný zástup za mateřskou dovolenou či nemoc) a účastní se pravidelně seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Charakteristika žáků

Žáky školy jsou uchazeči, kteří úspěšně prošli přijímacím řízením, tedy prokázali dobrou znalost nejen učiva 1. stupně základní školy, ale též i určité studijní předpoklady. Jedná se zpravidla o žáky místní (ti převažují zejména v osmiletém oboru) nebo žáky dojíždějící ze spádových obcí, nejčastěji z Dolní Dobrouče, Libchav, Dlouhé Třebové atd. Na naše gymnázium však chodí i žáci z obcí a měst vzdálenějších (Letohrad, Jablonné nad Orlicí, Žamberk apod.). Někteří jednotlivci se po získání základního vzdělání na nižším stupni gymnázia rozhodnou pro jinou střední školu, 95 % jich však zůstává našimi žáky i pro období dalších 4 let až do maturity. Ti pak obvykle směřují k dalšímu stupni studia. Velmi příznivé jsou statistiky úspěšnosti maturantů hlásících se na vysoké školy.

Umístění školy

Škola má výhodnou polohu uprostřed okresního města, sídlí v budovách z r.1914, které jsou kulturní památkou a tvoří významnou dominantu města. Budova školy je obklopena parkovou zelení, je situovaná ve svahu, z portálové strany čtyřposchodová s částečně využitým suterénem. Je propojená s vedlejší tělocvičnou. V uplynulých letech prošla několika rekonstrukcemi, ať už z důvodu statického zajištění, či z důvodu modernizace a přizpůsobení dnešním potřebám. Ve stoleté budově se tak kombinuje zrenovovaný historický vzhled s moderním vnitřním zázemím vhodným pro činnost školy, teď již včetně bezbariérovosti.

Vybavení školy

V budově je 24 učeben, tělocvična, gymnastický sálek a posilovna, knihovna, sborovna a kabinety pro učitele, kanceláře ředitelství. 12 učeben je kmenových, 12 odborných. Odborné i některé kmenové učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, dataprojektorem, ve čtyřech učebnách jsou interaktivní tabule. Dvě počítačové třídy disponují vždy 16 počítači pro žáky. Jedna z nich má kapacitu 16 žáků a je využívána pro výuku v dělených třídách, druhá s kapacitou 32 žáků slouží i pro výuku v celé třídě. Laboratoře (chemická, biologická a fyzikální) jsou vybaveny potřebným laboratorním vybavením, které se daří postupně modernizovat a doplňovat. V roce 2018 bylo pořízeno mnohé vybavení z projektu IROP, v rámci něhož byla rovněž vybudována úplně nová biologická laboratoř v podkroví budovy, digitální technika se postupně obnovuje i z dalších projektových zdrojů. Posluchárna biologie se také hojně využívá pro výuku zeměpisu. Odborné jazykové učebny mají zpravidla kapacitu do 20 žáků a jsou vybaveny audiovizuální technikou. Nejprostornější učebnou v horním poschodí je kreslárna pro výuku výtvarné výchovy. Tomu je přizpůsobeno i uspořádání nábytku a vybavení. Využívá se ale i na jiné účely (besedy, přednášky apod.).

Hodinám tělesné výchovy slouží prostorná tělocvična plně využitelná i pro míčové hry, předsálí tělocvičny pro gymnastiku vybavené též stolem pro stolní tenis, „zrcadlový sálek“ vhodný pro aerobik a vybavená posilovna v suterénu. Za příznivého počasí se plně využívá oplocené asfaltové venkovní hřiště, též doskočiště za budovou tělocvičny.

Zázemím pro studenty pro doby přestávek ve výuce je jednak fungující knihovna-studovna, jednak určené relaxační kouty na chodbách.

Sociální zařízení je ve všech poschodích a plně odpovídá požadavkům hygienického provozu. Sprchy jsou k dispozici vedle tělocvičny a v prostorách posilovny. Od podzimu 2018 splňuje budova parametry

bezbariérovosti. V rámci projektu IROP byl vybudován výtah, vytvořen nový bezbariérový vstup ze dvora budovy a patřičně upravena sociální zařízení ve třech poschodích.

Škola nemá vlastní školní jídelnu. Žákům je však umožněno stravování ve školní jídelně zřizované městem Ústí nad Orlicí nedaleko gymnázia. Omezenou možnost občerstvení během dne poskytuje bufet provozovaný soukromým subjektem, nápojový automat a automat na občerstvení.

Dlouhodobé projekty a spolupráce se školami

Trvalou součástí vzdělávání je snaha o všestranný rozvoj našich žáků. V pravidelné nabídce mající za cíl zefektivnění výuky cizích jazyků jsou zahraniční poznávací zájezdy nebo vzájemné studentské výměny s partnerskými školami v zahraničí. V posledních letech již odezněly klasické výměnné pobyty, neboť ze strany partnerských škol po nich není poptávka, spíše převažují poznávací zájezdy, jejichž součástí bývá ubytování v rodinách. Přetrvává však spolupráce s australskou školou Rigwood Secondary College, jejíž studenti nás navštěvují v 3letých intervalech. V poněkud delších časových intervalech navštěvují i naši studenti Austrálii, vždy s nějakým kulturním vystoupením.

Na škole existuje divadelní soubor, jehož činnost zahrnuje již více než deset výborných studentských divadelních představení určených školám a veřejnosti. S některými se pak žáci úspěšně zúčastňují i oblastních a celostátních přehlídek. Na tuto činnost podává škola žádosti o granty na město nebo na Pardubický kraj.

Nově byla v roce 2017 zahájena činnost kroužku včelařského. Na školním pozemku máme vlastní včelstva, o něž se členové pod odborným vedením starají. V suterénu budovy pro kroužek připravujeme zázemí zahrnující místnost pro zpracování medu a vosku, klubovnu a sklad potřeb. Součástí záměru rozvoje činnosti je i osvěta veřejnosti. V horizontu několika let chceme vybudovat ve školním areálu naučnou stezku přístupnou veřejnosti.

V návaznosti na zlepšení vybavení školních laboratoří jsme zahájili spolupráci se čtyřmi základními školami z blízkého okolí, jejichž žákům nabízíme tematicky zaměřené přírodovědné workshopy a projektové dny.

Postupně se tak rozvíjí i žádoucí spolupráce s kolegy z jiných škol.

Příležitostně spolupracujeme s dalšími místními vzdělávacími institucemi: nejčastěji se ZUŠ Jaroslava Kociana (např. vzájemná podpora pořádaných akcí, výpomoc při organizování Kocianovy houslové soutěže), Vyšší odbornou školou a střední školou zdravotnickou a sociální Ústí nad Orlicí sídlící v sousedství našeho gymnázia (participace na používání tělocvičny, využívání vzdělávacích projektů se zaměřením na zdravý životní styl a první pomoc).

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola v r. 1991 zřídila Společnost rodičů a studentů, dnes Spolek rodičů a studentů při Gymnáziu Ústí nad Orlicí. Toto dobrovolné sdružení má za cíl pomáhat škole při kontaktech s rodičovskou veřejností, při pořádání různých akcí a při získávání finančních prostředků, které vzápětí investuje do potřeb školy. Spolek funguje velmi dobře a díky němu každoročně probíhá maturitní ples, Večer odměn pro úspěšné řešitele různých soutěží, podílí se finančně na zahraničních zájezdech, sportovních kurzech, tuzemských exkurzích, zakupuje knihy do žákovské knihovny a sportovní vybavení. Přispívá na dopravu žáků na kurzy zahrnuté v ŠVP.

V r. 2005 byla při gymnáziu v souladu se školským zákonem zřízená tříčlenná Školská rada. V radě je stejným dílem zastoupen zřizovatel, rodičovská veřejnost i pedagogický sbor. Funkční období je tříleté.

Nezbytná je spolupráce s Městem Ústí nad Orlicí, které dříve (do roku 2008) bylo vlastníkem obou budov školy a stále zůstává majitelem přední části školního areálu. Nezbytná je tudíž kooperace v oblasti správy, údržby a využívání tohoto veřejně přístupného pozemku parkového charakteru. Město vypisuje také pro školy různé granty a projekty, které podporují zejména mimoškolní aktivity a které gymnázium pravidelně využívá. Rovněž velmi dobrá je spolupráce při organizování různých akcí jak města, tak školy.

Zahájili jsme též systematictější spolupráci s firmami v místě a okolí. Nejintenzivnější je zapojení řady našich žáků do vzdělávacího projektu FYBICH společnosti Contipro, a.s. v Dolní Dobrouči, dále se jedná o společnosti O. G. Soft, Ústí nad Orlicí, s.r.o. a Rieter CZ s.r.o. Ústí nad Orlicí.

4 Učební plán

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

Učební plán ročníkový

Povinné předměty	prima	sekunda	tercie	kvarta	
Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3	16
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	-	0+2	0+2	0+2	6
Matematika	4+1	4	4	3+1	17
Dějepis	2	2	2	1+1	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	0 2/3+2	8,7
Chemie	-	0+2	2	2 2/3	6,7
Biologie	2	2	0+2	2 2/3	8,7
Zeměpis	0+2	2	2	0+1	7
Estetická výchova	2	3	2	2	9
Tělesná výchova	3	2	2+1	3	11
Etická výchova	-	-	-	0+1	1
Komunikační výchova	0+1	-	-	-	1
Informatika	1	1	1+1	1+1	6
Celkem základní dotace	24	26	25	23	98
Celkem disponibilní dotace	5	4	6	9	24
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122

Celkový učební plán

RVP		ŠVP	
Jazyk a jazyková komunikace		34	34
Cizí jazyk	Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	6	6
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	16	16
Matematika a její aplikace		17	17
Matematika	Matematika	17	17
Člověk a společnost		12	12
Dějepis	Dějepis	8	8
Výchova k občanství	Výchova k občanství	4	4
Člověk a příroda		31	31
Přírodopis	Biologie	8,7	8,7
Chemie	Chemie	6,7	6,7
Fyzika	Fyzika	8,7	8,7
Zeměpis	Zeměpis	7	7
Umění a kultura		9	9
Výtvarná výchova	Estetická výchova	9	9
Člověk a zdraví		11	11
Tělesná výchova	Tělesná výchova	11	11
Doplňující vzdělávací obory		2	2
Etická výchova	Etická výchova	1	1
Dramatická výchova	Komunikační výchova	1	1
Informatika		6	6
Informatika	Informatika	6	6
Celková dotace		98	98
Disponibilní dotace		24	24

Volitelné předměty

sekunda

Další cizí jazyk

Francouzský jazyk	2
Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Španělský jazyk	2

tercie

Další cizí jazyk

Francouzský jazyk	2
Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2

Španělský jazyk	2
-----------------	---

kvarta

Další cizí jazyk

Francouzský jazyk	2
Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Španělský jazyk	2

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

• Český jazyk a literatura

Zpravidla jedna hodina z týdenní dotace je dělená na skupiny, ostatní spojené. Zařazení většího počtu dělených hodin je v kompetenci ředitele školy a závisí na aktuálním počtu žáků a personálních možnostech školy, nejčastěji se využívá pro lepší adaptaci žáků z jiných škol v primě.

• Anglický jazyk

Je chápán jako první cizí jazyk a jako takový je povinný pro všechny žáky. Všechny hodiny jsou dělené, třída je rovnoměrně dělena na dvě skupiny (obvykle 15 žáků).

• Další cizí jazyk

Další cizí jazyk se vyučuje od sekundy po dvou hodinách týdně, na vyšším gymnáziu pak tři hodiny týdně. Žák si volí z nabídky francouzský, německý, ruský nebo španělský jazyk. Podle zájmu a počtu žáků ve třídě se otvírají vždy dva nebo tři jazyky, o něž je největší zájem. Počet otevřených skupin je v kompetenci ředitele školy, závisí na počtu žáků a aktuálních personálních možnostech školy.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

• Matematika

Zpravidla jedna hodina z týdenní dotace je dělená na skupiny, ostatní spojené. Zařazení většího počtu dělených hodin je v kompetenci ředitele školy a závisí na aktuálním počtu žáků a personálních možnostech školy. Obvykle se další dělení posiluje v sekundě a tercii.

INFORMATIKA

• Informatika

Jde o nový předmět zahrnující stejnojmennou vzdělávací oblast. Vzhledem k tomu, že v nové úpravě RVP ZV je její náplň významně rozšířena a pozměněna oproti původní oblasti Informační a komunikační technologie, bude po přechodnou dobu tří let docházet k postupnému prolínání obsahu nové oblasti s obsahem, který byl dosud v předmětu zahrnut. Obsah původního předmětu a širší rozvíjení digitální kompetence bude postupně více uplatňován napříč ostatními předměty.

Všechny hodiny jsou obvykle dělené na skupiny.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

• Dějepis

Předmět pokrývá stejnojmenný vzdělávací obor. Všechny hodiny jsou spojené.

• Výchova k občanství

Integruje vzdělávací obor Výchova k občanství vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávací obor Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výchova k občanství je proto posílena v kvartě o jednu hodinu týdně z hodinové dotace určené RVP ZV pro oblast Člověk a svět práce.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

• Fyzika, Chemie, Biologie

Kromě vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie a Přírodopis vzdělávací oblasti Člověk a příroda integrují tyto předměty tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předměty jsou proto posíleny v kvartě o dvě třetiny hodiny týdně (tj. celkem 2 hodiny) z hodinové dotace určené RVP ZV pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce. V primě až tercii je výuka zpravidla koncipována tak, že jedna hodina týdně je spojená, druhá dělená na skupiny, aby vznikl prostor pro větší individualizaci, laboratorní

a experimentální činnost.

- Zeměpis

Předmět pokrývá stejnojmenný vzdělávací obor. Všechny hodiny jsou spojené.

UMĚNÍ A KULTURA

- Estetická výchova

Integruje oba vzdělávací obory vzdělávací oblasti Umění a kultura, hodiny jsou mezi Hudební a Výtvarnou výchovu rozděleny takto:

Hudební výchova – od primy do kvarty 1 hodina týdně - celkem 4

Výtvarná výchova – v sekundě 2 hodiny týdně, v ostatních ročnících - 1 hodina týdně - celkem 5

Výuka je realizována v dělených třídách, umožňuje-li to personální situace školy.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- Tělesná výchova

Předmět integruje oba vzdělávací obory (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova) vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hodiny jsou děleny zpravidla na skupiny chlapci/dívky.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pro výuku této vzdělávací oblasti není zaveden speciální předmět. Obsah je realizován v předmětech Výchova k občanství (tematický okruh Svět práce), Fyzika, Chemie a Biologie (Práce s laboratorní technikou). Hodinová dotace pro oblast Člověk a svět práce (celkem 3 hod.) je využita takto:

Výchova k občanství - 1 hodina v kvartě.

Fyzika, Chemie a Biologie (celkem 2 hod. - po dvou třetinách v každém z těchto předmětů v kvartě).

DISPONIBILNÍ ČASOVÁ DOTACE

Z 18 hodin DČD je dohromady 9 hodinami posílena výuka oblasti Člověk a příroda, po dvou hodinách je přidáno matematice a informatice, po jedné hodině je přidáno Českému jazyku a literatuře, oblasti Člověk a společnost a předmětu tělesná výchova. Zbývající dvě hodiny se poskytují k naplňování doplňujících vzdělávacích oborů:

- Komunikační výchova

Jednohodinový předmět zařazený v primě, jehož náplň vychází zejména ze vzdělávacího oboru Dramatická výchova, souvisí s etickou výchovou a navazuje i na předmět český jazyk a literatura. Hodiny jsou vyučovány v dělených skupinách.

- Etická výchova

Jde o jednohodinový předmět v kvartě vycházející svojí náplní ze stejnojmenného doplňkového vzdělávacího obsahu.

NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Jsou vypisovány dle aktuálního zájmu žáků a personálních možností školy. Jsou plně v kompetenci ředitele školy. (Aktuálně vyhlášené nepovinné předměty jsou obsaženy v každoroční příloze č. 4.)

5 Učební osnovy

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106		
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Délka studia v letech:	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realii zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5.1.1 Český jazyk a literatura

prima	sekunda	tercie	kvarta
4+1	4	4	3
Mgr. Jana Šmátková	Mgr. Jana Šmátková	Mgr. Jana Šmátková	Mgr. Jana Šmátková

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem Českého jazyka a literatury je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených v RVP ZV. Mezi vyučovacími předměty má stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Předmět Český jazyk a literatura má školním učebním plánem v nižších ročnících osmiletého studia stanovenou týdenní hodinovou dotaci 5 + 4 + 4 + 3. Minimálně jedna hodina týdně je vždy dělená na skupiny, v některých ročnících (nejčastěji v primě) i více. Rozsah dělení pro daný školní rok je v kompetenci ředitele školy a souvisí s počtem žáků ve třídách a personálními možnostmi.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek:

- jazyková výchova
- slohová a komunikační výchova
- literární výchova

Vyučování českému jazyku a slohu vede žáky k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka, k rozvíjení mluveného a psaného vyjadřování. Svým obsahem a zaměřením přispívá k vytváření osobního vztahu žáků k jazyku jako důležité složce národní kultury a k poznávání rozvoje současného jazyka. Jádrem vlastního vyučování je rozvíjení vyjadřovacích schopností žáků, které je založeno na praktickém stylizačním výcviku projevu /mluvní cvičení, slohové práce/ a opírá se o nezbytné teoretické poznatky. Výuka jazykové výchovy probíhá ve spojené třídě a hodině slohové a komunikační výchovy je věnována jedna hodina týdně dělená na skupiny.

Při vyučování literatury žáci získají přehled o literárních žánrech, nahlédnou i do dějin literatury. Osvojením literárněvědních poznatků a prací s uměleckými texty pak prohloubí své interpretační schopnosti, které by měly vést k celkové kultivaci žákovy osobnosti. Výuka probíhá v rámci celé třídy jednu hodinu týdně.

Naším hlavním cílem je:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu;
- vyjádření reakcí a pocitů žáků;
- pochopení sociální role v různých komunikačních situacích;
- orientace při vnímání okolního světa i sebe sama;
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky;
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků;
- využívání různých zdrojů informací /slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu/ pro rozšíření znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání;
- rozšiřování slovní zásoby.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dramatickou výchovou (literaturou, slohem), dějepisem (např. obdobím Velkomoravské říše – misijní činností Konstantina a Metoděje, husitstvím, obdobím národního obrození).

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, mezilidské vztahy, řešení problémů,...
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života v jiných zemích /deníky, cestopisy/, renesance, romantismus,...
- Multikulturní výchova - Češi a národní obrození, rozvrstvení jazyka,...
- Mediální výchova – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, školní časopis,...

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Český jazyk a literatura využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem;
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování;
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy;
- vedeme žáky k tomu, aby odhalili chyby v textu a odůvodnili správné řešení;
- vedeme žáky k vyhledávání vhodných informací k řešení problémů;
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuzí a vhodně obhajovali své názory;
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků;
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů;
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě slohových celků;
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy;
- dodáváme žákům sebedůvěru;
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s naším slovesným uměním a vysvětlujeme jim jeho význam;
- vedeme žáky k udržování našich tradic, k ochraně kulturního i historického dědictví;
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby;
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní;
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládní běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků;
- podporujeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce;
- motivujeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosu a reflektování rizika jejich využívání.

prima

Garant předmětu: Mgr. Jana Šmátková, 4+1 týdně, P

1. Obecné poučení o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje s pomocí Slovníku spisovné češtiny obecnou češtinu, spisovnou češtinu a nářečí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny jednotlivé výrazy, ověřuje si jejich význam věcný i gramatický, jejich spisovnost a hovorovost 	<p>Obecné poučení o jazyce Nářečí a nadnářeční útvary Spisovný jazyk Seznámení s jazykovými příručkami, Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí spisovně vyslovit česká a běžně cizí slova • výrazně čte se správnou intonací 	<p>Hlásk a písmeno Výslovnost hlásek a skupin hlásek Slovní a větný přízvuk Zvuková stránka věty: větná melodie, důraz, tempo a pauzy</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Komunikační výchova prima Zvuková stránka komunikace Řečnický projev jako verbální prostředek komunikace Fonetické aspekty v komunikaci

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná slova, která jsou slohotvorně příbuzná • uvědomuje si pravopisné jevy vycházející ze stavby slova a své znalosti aplikuje při psaní textu • k danému slovu doplní slova odvozená • vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených • nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty 	Tvoření slov: odvozování, slovotvorný rozbor, slova příbuzná Stavba slova: morfematický rozbor, tvarotvorný rozbor Střídání hlásek při odvozování: samohlásky, souhlásky Pravopis slova: <ul style="list-style-type: none"> • zdvojené souhlásky • skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně • předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- • předložky s/se, z/ze • psaní i/y, í/ý

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí druhy slov ohebných a rozlišuje i slova neohebná, pokud jde o jednoznačné případy • skloňuje správně podstatná a přídavná jména, číslovky a méně obtížná zájmena • stupňuje přídavná jména • časuje pravidelná slovesa, pomocná slovesa v rodě činném • přiřadí slovo ke slovnímu druhu • určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova • užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) • zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost) 	Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • orientuje se ve stavbě věty jednoduché • rozlišuje základní větné členy • rozlišuje řeč přímou a nepřímou 	Větná stavba Základní větné členy (podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem) Rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení (místa, času způsobu), přívlastek (shodný, neshodný) Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Stavba textová (přímá řeč)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

6. Studium textu

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů čte text s porozuměním umí formulovat nejdůležitější myšlenky textu umí vytvořit osnovu jednoduchého textu odpoví si nad informačním zdrojem na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje) rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého či prostěsdělovacího 		Učivo Členění textu - osnova, výpisek, výtah Encyklopedická hesla Reklamní a propagační texty Reprodukce textu	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

7. Vypravování

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis morfologický a slootovorný a pravopis běžných vlastních jmen umí vyprávět vlastní zážitek umí vyprávět děj a popsat jednoduchý pracovní postup komunikuje přiměřeně v běžných komunikačních situacích dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost a navrhuje úpravu před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdrojů vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu 		Učivo Kompozice Jazykové prostředky Řeč přímá a nepřímá	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v běžných komunikačních situacích - dialog</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

8. Popis

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> umí popsat konkrétní věc, osobu umí vyprávět děj a popsat jednoduchý pracovní postup 		Učivo Kompozice, jazykové prostředky Popis předmětu, budovy,... Popis děje, popis pracovního postupu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

prima

9. Krátké informační útvary

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu 		Zpráva, oznámení, korespondence / dopis, objednávka /
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Slohové práce</i>		

10. Literární druhy a žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje vyjadřování v próze a ve verších rozdlišuje základní druhy rýmu najde v textu básnická pojmenování navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Literární druhy Literární žánry Verš, rým, personifikace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		Komunikační výchova prima Sociálně-komunikační dovednosti

11. Lidová slovesnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Hádkanky, rozpočítadla, slovní hříčky,...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Estetická výchova sekunda Hudební formy tercie Vývoj hudby od počátku do 20. st.	

12. Základy literární teorie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí formulovat nejdůležitější myšlenky textu rozdlišuje vyjadřování v próze a ve verších podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma rozdlišuje poezii lyrickou a epickou rozdlišuje základní druhy rýmu najde v textu básnická pojmenování sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč 		Námět, téma, motiv, hrdina, vypravěč, jazykové prostředky, zvukové prostředky poezie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

13. Druhy lyriky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Píseň, báseň Lyrika milostná, přírodní, vlastenecká, úvahová,...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

14. Epické žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma zvládá dramaturgii jednoduchého textu rozlišuje poezii lyrickou a epickou rozeznává rozdíl mezi bájí a pověstí jmenuje (bez přeríkávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají - odliší vedlejší děj od hlavního vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy 		Pohádka, bajka Báje, mýtus Pověsti - národní, regionální Legenda
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí <i>Četba, diskuze</i>	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace Starověké Řecko Starověký Řím	

15. Čtenářské besedy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Komunikační výchova prima Sociálně-komunikační dovednosti

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Jana Šmětková, 4 týdne, P

sekunda

1. Tvarosloví

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny, vyhledává v nich mluvnické a gramatické významy slova • tvoří správné tvary přídavných jmen a číslovek • umí skloňovat pravidelné tvary podstatných jmen • umí zvolit vhodný tvar zájmena jenž • umí tvořit slovesné tvary • rozlišuje neohebné slovní druhy a umí je vhodně používat • vyslovuje správně předložková spojení 		Učivo Slova ohebná: Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Slova neohebná - Příslovce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Vlastní jména

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • píše pravopisně správně tvary jmen, koncovyky sloves a příslovce • píše správně velká písmena u vlastních jmen místních, názvů institucí, států, národností 		Učivo Pravidla pravopisu vlastních jmen - osobní a zeměpisná Funkce vlastních jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Tvoření a význam slov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a umí z textu doložit jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby • vnímá slovo jako základní stavební jednotku • zná pojem sousloví • umí používat běžná rčení • vnímá a uvědomuje si mnohoznačnost a jednoznačnost slov • umí tvořit synonyma, homonyma, antonyma • odlišuje v textu fakta od názorů • odlišuje objektivní a subjektivní sdělení • volí vhodné komunikační prostředky pro danou komunikační situaci • ovládá zásady tvoření slov • prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování • vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním 		Učivo Význam slov: slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy Způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, zkracování)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

4. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou rozlišuje věty podle obsahu rozlišuje všechny větné členy a dokáže zachytit vztah mezi nimi využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném spojí větné členy do skladebních dvojic nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) 		Věty s podmětem a věty bez podmětu, větné ekvivalenty Shoda přísudku s podmětem Druhy vět podle funkce Věta jednoduchá Větné členy a vedlejší věty: <ul style="list-style-type: none"> podmět, VV podmětná prísudek, VV přísudková předmět, VV předmětná príslovečné určení (místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky), VV příslovečné <ul style="list-style-type: none"> přívlastek, VV přívlastková doplňk, VV doplňková Několikanásobné větné členy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Vypravování

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev 		Kompozice Jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Popis, charakteristika, životopis

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost formuluje vlastní názory na umělecké dílo vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí. Délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení. 		Popis uměleckých děl Popis pracovního postupu, návody Popis osoby, charakteristika - kompozice, jazykové prostředky Životopis - kompozice (strukturovaný, souvislý, životopis známé osobnosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Výtah

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu klíčová slova osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu posoudí, zda je daná informace obsažena v textu vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku vytvoří/zapiše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností 		Výtah
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení Slohové práce		

sekunda

8. Epické žánry

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • zvládá dramatizaci textu • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • uvede vedle internetových vyhledavačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace • rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů) • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního) • uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu) 		Učivo Aforismus, anekdota Povídky, novely, romaneto Epos, román	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Četba, referáty Mezilidské vztahy	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

9. Lyrická poezie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních literárních pojmech • uvede vedle internetových vyhledavačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace 		Učivo Verš, sloka Personifikace, přirovnání, básnický přívlastek, metafora Druhy rýmu, rytmus Lyrická báseň, sonet, epigram, óda	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Estetická výchova sekunda Hudební formy tercie Vývoj hudby od počátku do 20. st.	přesahy z učebních bloků:	

10. Lyrickoepické žánry

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • orientuje se v základních literárních pojmech 		Učivo Balada Romance Poema	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

11. Drama

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje vlastní názory na umělecké dílo jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury zvládá dramatizaci textu formuluje vlastní názory na přečtený text výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text orientuje se v základních literárních pojmech 		Monolog, dialog Komedie, tragédie, činohra Opera, opereta, muzikál, melodram
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Divadlo a film, televizní tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje vlastní názory na umělecké dílo zvládá dramatizaci textu formuluje vlastní názory na přečtený text výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text 		Divadelní, filmová a televizní tvorba - specifika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Žánry věcné literatury

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje v textu fakta od názorů odlišuje objektivní a subjektivní sdělení volí vhodné komunikační prostředky pro danou komunikační situaci formuluje vlastní názory na umělecké dílo vyhledá v textu klíčová slova formuluje vlastní názory na přečtený text uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace posoudí, zda je daná informace obsažena v textu 		Seznámení s žánry věcné literatury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

14. Čtenářské besedy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury formuluje vlastní názory na přečtený text výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů) vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního) uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu) 		

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

tercie

Garant předmětu: Mgr. Jana Šmětková, 4 týdne, P

1. Obecné výklady o českém jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu slova spisovná, nespisovná, hovorová, nářeční má povědomí o jazykové kultuře umí začlenit český jazyk do skupiny slovanských jazyků vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např. spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.) nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka, např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod. 	Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Jazyková kultura Práce s textem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Referát</i>		

2. Slovní zásoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná způsoby obohacování slovní zásoby pracuje s odbornými názvy umí správně vyslovovat běžně používaná cizí slova, rozumí jejich významu umí vyhledávat v jazykových příručkách informace o významu a tvarech cizích slov umí vyhledat obtížnější tvary zná běžně používaná pořekadla, rčení a přísloví vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	Obohacování slovní zásoby Slova cizího původu, jejich výslovnost a pravopis Víceslovná pojmenování Rčení, přísloví

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Anglický jazyk tercie Výslovnost Německý jazyk sekunda Výslovnost	

3. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • poznává druhy slov • skloňuje a vhodně používá zájmena • umí skloňovat běžně používaná slova cizího původu a cizí vlastní jména • umí správně používat různé tvary sloves • umí určit vid a rod sloves • umí vytvořit podstatné a přídavné jméno slovesné • zvládá pravopis cizích slov a cizích vlastních jmen • umí rozčlenit souvětí interpunkčními znaménky • ovládá základní pravidla psaní velkých písmen 	Druhy slov Cizí vlastní jména Slovesa být, jíst, vědět, slovesný vid Pravopis koncovek jmen a sloves Neohebné slovní druhy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje všechny větné členy • rozlišuje a používá všechny druhy přívlastků, zná přístavek • orientuje se ve stavbě souvětí • správně tvoří věty a souvětí a využívá je při komunikaci • vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno 	Stavba větná: Věta s podmětem, věta bez podmětu, větný ekvivalent Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy (přísllovečné určení, přívlastek shodný, neshodný, volný, těsný, postupně rozvíjející několikanásobný) Několikanásobné větné členy a významový poměr mezi složkami v několikanásobném větném členu (slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, důsledkový) Větné členy v přístavkovém vztahu Znázornění stavby věty jednoduché Souvětí podřadné Souřadné spojené věty vedlejší Stavba textová Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními (slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný/důvodový, důsledkový) Psaní čárek v souvětí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Charakteristika literární postavy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně uspořádá informace v textu a umí vhodně svázat jednotlivé části textu – používá znalosti větné stavby • vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu • vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu 	Kompozice Jazykové prostředky

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		

6. Subjektivně zabarvený popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu 	Kompozice Jazykové prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Útvary informačního stylu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhým vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval využívá základy studijního čtení formuluje hlavní myšlenky textu samostatně připraví text referátu po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu 	Výklad - kompozice, jazykové prostředky Výtah Referát

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení		

8. Úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně uspořádá informace v textu a umí vhodně svázat jednotlivé části textu – používá znalosti větné stavby vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu 	Úvaha

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

9. Některé důležité písemnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti 		Učivo Přihláška Objednávka Pozvánka Žádost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Vývoj literatury do konce 19. st.

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná v základních obrysech historii počátků písemnictví na našem území má přehled o uplatnění českého jazyka ve středověké literatuře je informován o vlivu renesance a baroka na vývoj literatury má základní znalosti o českém národním obrození zná významné české spisovatele 19. stol. umí formulovat základní znaky romantismu a realismu a zná některé významné představitele orientuje se v přečteném textu vyhledává znaky typické pro literární směry rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké funkce vyhledává informace z literární historie 		Učivo Stručný průřez dějinami literatury se zaměřením na četbu a rozbor několika vybraných děl z daného období (do konce 19. st.) Nejstarší slovesné útvary - pranostiky, rčení, zařikávadla Staroslověnská literatura - Čína, Egypt, Řecko, Řím Středověká literatura na našem území a ve světě - Kosmas Renaissance a humanismus - Shakespeare, Cervantes, Villon Baroko a klasicismus - Molière Národní obrození - Erben, Tyl Romantismus - Máchá, Poe Literatura 2. poloviny 19. st. - Neruda, Němcová
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Četba, referát	Dějepis sekunda Raný středověk v českých zemích Vrcholný středověk v českých zemích Gotická kultura tercie Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku Barokní kultura	

kvarta

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jana Šmětková, 3 týdne, P

1. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá svých znalostí k vytvoření jazykového projevu podle komunikační situace 	Jazyková norma Kultura jazyka a řeči Jazyk a komunikace Vývoj českého jazyka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje česká slova výrazně čte se správnou intonací 	Hláskosloví Spisovná výslovnost Zvuková stránka věty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Význam slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně chápe významy slov uvědomuje si vztahy mezi slovy a je schopen této znalosti využít při komunikaci v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími 	Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy Rozvrstvení slovní zásoby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis 	Stavba slova a tvoření slov Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná přechodníky a odliší jejich druhy • vyslovuje správně česká a běžně užívaná cizí slova 		Slovní druhy Slovesa a jejich tvary, třídy a vzory Přechodníky Pravopis koncovek jmen a sloves Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí správně vytvářet věty jednoduché a složité souvětí • orientuje se ve stavbě věty jednoduché a souvětí, uvědomuje si vztahy mezi větnými členy a větami v souvětí • odliší a umí použít vsuvku, samostatný větný člen • respektuje hlavní zásady českého slovosledu 		Stavba větná Věta jednoduchá Vztahy mezi slovy ve větě (vztah přístavkový) Základní větné členy Rozvíjející větné členy Výrazy, které nejsou větnými členy Větné členy rozvítené, nerozvítené, souřadně spojené Věty s podmíněním, věty bez podmíněním, větné ekvivalenty Samostatný větný člen, osamostatnělý větný člen, elipsa Věta a souvětí Souvětí podřadné Čárka ve větě jednoduché a v souvětí podřadném Český slovosled Stavba textová Souvětí souřadné Čárky v souvětí Vsuvka Prostředky návaznosti v jazykových projevech
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Sloh, slohotvorní činitelé, mluvené a psané texty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá svých znalostí k vytvoření jazykového projevu podle komunikační situace • komunikuje v běžných komunikačních situacích • osvojuje si normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu • vhodně využívá jazykové prostředky • vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější • zvládá práci s textem • zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu 		Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Oficiálnost projevu a formální vyjadřování Sloh a funkce textů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Španělský jazyk kvarta Tvořivé psaní

kvarta

8. Tiskopisy, životopis

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 		Učivo Práce s textem Sledování masmédií Chyby v komunikaci Neobjektivní informace Životopis
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství kvarta Jak se ucházet o práci

9. Úvaha, proslov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vhodně využívá jazykové prostředky vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější 		Učivo Kompozice, jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Diskuse, publicistické útvary

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, řídí ji, zná pravidla dialogu zvládá práci s textem umí vytvořit text, v němž jasně, souvisle formuluje své myšlenky zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu najde výrazný prostředek manipulace v textu zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora) rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně změní své uvolněné nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou vyprávění, když se obrací k osobě váženější, a v situacích formálních bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuse 		Učivo Zprávy, úvodníky, komentáře Reportáž Fejeton Recenze
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Četba, diskuze</i> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Diskuze</i> Tvorba mediálního sdělení <i>Slohové práce</i> Práce v realizačním týmu <i>Časopis</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

11. Dějiny literatury - 20. a 21. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně vyhledává informace v nejrůznější literatuře • je informován o literárních směrech na přelomu století • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora písničiči podobně a uvede přibližné období jeho působení (určí půlstoletí). • zná významné autory literatury 20. stol. 		<p>Stručný průřez dějinami literatury se zaměřením na charakteristiku doby, na četbu a rozbor několika vybraných děl z daného období (20. a 21. st.)</p> <p>Literatura 1. pol. 20. st. (světová - Saint-Exupéry) Literatura 1. pol. 20. st. (česká - Bezruč, Čapek, Poláček) Světová literatura 2. pol. 20. st. (Tolkien, Rowlingová) Česká literatura 2. pol. 20. st. (Hrabal, Pavel, Werich) Exilová a samizdatová literatura (Kundera, Škvorecký) Současná literatura (21. století)</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Dějepis kvarta ČSR - 1. republika Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století 2. světová válka Evropa a svět po 2. světové válce Vývoj v Československu mezi lety 1945-1989 Změny v Evropě a světě na konci 20. století Estetická výchova Vývoj hudby 20. a 21. st.	Dějepis kvarta České země po roce 1848 Estetická výchova Vývoj hudby 20. a 21. st. Dějepis ČSR - 1. republika Vývoj v Československu mezi lety 1945-1989

5.1.2 Anglický jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
3	3	3	3
Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vymezené v RVP ZV.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je první cizí jazyk a má na nižším stupni gymnázia v každém ročníku hodinovou dotaci tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou 15+15 studentů). Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na:

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti: psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Nižší stupeň osmiletého gymnázia navazuje na výuku angličtiny na základní škole, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Výuka anglického jazyka probíhá aspoň jednou týdně v jazykové učebně, vybavené audiovizuální technikou, a opírá se o britskou angličtinu. Žáci se seznamují i s odlišnými výrazy a výslovností americké angličtiny.

Vyučuje se výhradně podle moderních anglických učebnic, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii. Anglické kurzy obsahují v každé úrovni učebnici a pracovní sešity. Ty jsou velmi pestré, zábavné, motivující, plně doplňkových materiálů, které vedou ke zpracovávání projektů na probíraná témata.

Do předmětu Anglický jazyk budou zařazena následující průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MV)

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Anglický jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčného kurzu, rozuměl zadání cvičení, orientoval se v učebnicích, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzujeme jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctižádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen formulovat svůj názor, z obecných příkladů vytvářel své vlastní, individuální, písemné i ústní projevy

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev na úrovni A1-A2
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se; opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme a snažíme se zautomatizovat rozmanitou škálu funkčního jazyka v běžné každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet

- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- poskytujeme dostatek obrázků, které má žák popisovat
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání
- aby dokázal napsat jednoduchý formální dopis
- aby uměl napsat e-mailovou zprávu
- aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat
- aby dokázal požádat o zaslání informací apod.

Kompetence digitální:

- rozvíjíme schopnost žáků ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které lze využívat pro výuku cizího jazyka
- zapojujeme do výuky vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění učení
- vedeme žáky k etickému chování při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

prima

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Abeceda, hláskování

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi 		Abeceda, hláskování (vlastní jména, adresy, paměťové hrátky s abecedou)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Základní číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi 		Základní číslovky 1-100 a jednoduché početní operace Telefonní čísla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

3. Člen určitý a neurčitý

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vytvořit jednoduché věty a jejich celky a ty následně gramaticky upravit 		Základní pravidla užívání členů Povolání
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Krátké odpovědi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen porozumět jednoduchým každodenním obrátům a přiměřeným způsobem na ně reagovat je schopen představit se a podat o sobě základní informace je schopen vyjádřit souhlas a nesouhlas 		Gramatické krátké odpovědi na A/N otázky Jednoduché zjišťovací rozhovory
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Výslovnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček 		Výslovnostní pravidla v anglickém jazyce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Rodina

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček je schopen pomocí jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen představit se a podat o sobě základní informace 		Rodinní příslušníci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

7. Představení osoby

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě týkající se okruhu probíraných témat ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček je schopen pomoci jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit je schopen představit se a podat o sobě základní informace vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace o sobě, rodině, zálibách a běžných činnostech 		Učivo Jednoduché údaje o (vlastní) osobě: jméno, věk, povolání, záliby
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Kulturní stereotypy národností EU a anglicky-mluvícího světa (studentské a internetové prezentace)</i> Objevujeme Evropu a svět <i>Život studentů ve státech EU (studentské a internetové prezentace)</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Přítomný čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen pomoci jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen vytvořit jednoduché věty a jejich celky a ty následně gramaticky upravit je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 		Učivo Přítomný čas prostý slovesa BE Oznamovací věta, otázka, zápor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Minulý čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku porozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě týkající se okruhu probíraných témat v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 		Učivo Minulý čas prostý slovesa BE Oznamovací věta, otázka, zápor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

10. Vazba Have got

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen pomoci jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen představit se a podat o sobě základní informace 		Vyjadřování vlastnictví vč. otázky a záporu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Vyjadřování schopnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku je schopen položit jednoduchou otázku za účelem získání potřebné informace 		Modální sloveso can, otázka a zápor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Ukazovací zájmena

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku 		Ukazovací zájmena this/that, these/those
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 		Počítatelnost podstatných jmen Tvoření množného čísla podstatných jmen Synonyma, antonyma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi 		Výslovnost, hláskování, přízvuk, vázání slov, jazykolamy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý dopis z/o výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví • porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii • písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání • zeptá se na osobní údaje, volný stůl, určité jídlo a pití, na barvu, velikost, cenu a způsob platby • vyžádá a poskytne osobní informace; osloví druhého člověka a reaguje; pozdraví, představí se, poděkuje, zareaguje na omluvu/díky, poprosí, požádá o službu, informaci, nakoupí si, objedná si v restauraci, vyjádří souhlas a nesouhlas, neporozumění; domluví si schůzku • najde konkrétní informace v jednoduchém textu vztahujícím se k běžným tématům 		Tematické okruhy a slovní zásoba: jídlo a pití, restaurace, oblékání, nakupování, světadíly a země, Britské ostrovy, USA (základní údaje), zábava a volný čas, povolání, osobní dopis, Halloween, Mikuláš, Vánoce, Valentýn, Velikonoce. (V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Příklady zvyků a tradic národů Evropy (studentské a internetové prezentace)</i> Objevujeme Evropu a svět <i>Příklady stylu života Evropanů, život v evropských rodinách (studentské a internetové prezentace)</i>		

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ve dvojjazyčném slovníku vyhledává neznámá slovíčka z textů a ověřuje si výslovnost 		Struktura obsáhlých slovníků (stránky věnované gramatice, tematické řazení)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

4. Minulý čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na jednoduché otázky pisemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání 		Učivo Minulý čas prostý slovesa BE a významových sloves
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Podstatná jména

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi porozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na jednoduché otázky pozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě a konverzaci týkající se každodenního života ve dvojazyčném slovníku vyhledává neznámá slovíčka z textů a ověřuje si výslovnost 		Učivo Počítatelnost podstatných jmen a vyjadřování množství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace 		Učivo Vazba GOING TO
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z/o výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví pisemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání 		Učivo Stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Modální slovesa

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z/o výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii 		Učivo Použití tvaru HAVE TO
--	--	---------------------------------------

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Frekvenční příslovce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z/o výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace 	Učivo Frekvenční příslovce s přítomným časem prostým
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte plynule nahlas i tichým čtením texty v učebnici, časopisech a na Internetu s občasnými nepřesnostmi 	Učivo Výslovnost (imitace, opakování) a vázání slov dle učitele a nahrávek rodilých mluvčích jednotlivých textů v učebnici, jazykolamy, přízvuky
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura tercie Slovní zásoba
-------------------------	-----------------------------------	---

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a internetu s využitím vizuální opory, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslovované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata umí vyžádat a poskytnout osobní informace, oslovit druhého člověka a reagovat přiměřenou slovní zásobou s občasnými nepřesnostmi v gramatických strukturách; umí vyjádřit nepochopení dotazu, požádat o zopakování, omluvit se za nedorozumění, domluvit si schůzku porozumí běžným označením a nápísům na veřejných místech 	Učivo Tematické okruhy se slovní zásobou: sport, záliby, rodina počasí, roční období, měsíce, prázdniny, suvenýry, studium, práce, jídlo, pití, zdravé činnosti, části těla, země, zvířata, oblečení, obchody, počítače, smysly, vesmír. (V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.)
---	---

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá (studentské a internetové prezentace) Objevujeme Evropu a svět (studentské a internetové prezentace) Jsme Evropané (studentské a internetové prezentace)</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Texty a výukové materiály (studentské a internetové prezentace)</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí (studentské a internetové prezentace)</p>		

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí vyhledávat nové výrazy ve dvojjazyčném slovníku a v jednojazyčném zhruba odhaduje význam 	<p>Hledání a ověřování významů ve slovnících, práce s Minidictionary pro příslušný stupeň učebnice</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Ruský jazyk sekunda Práce se slovníkem</p>

4. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) 	<p>Počítatelnost podstatných jmen a vyjadřování množství</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Modální slovesa

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a internetu s využitím vizuální opory, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata 	<p>Použití HAVE TO a CAN vč. záporů</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

6. Přítomný čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a internetu s využitím vizuální opory, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) 		Učivo Přítomný čas průběhový, vč. otázky a záporu a použití
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu 		Učivo Vazba GOING TO a použití WILL
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a internetu s využitím vizuální opory, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata 		Učivo Popis a stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Předpřítomný čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a internetu s využitím vizuální opory, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa 		Učivo Předpřítomný čas prostý vč. otázky a záporu a použití
---	--	---

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí napsat dopis, e-mail, vzkaz apod., kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) písemně odpoví na krátká sdělení nebo otázky v běžných situacích 	E-mail, dotazník, neformální dopis, životopis, zpráva, popis sportu, pohled, jídelní lístek, popis osoby, návod, vyjádření názoru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte hlavní a doplňkové texty, ukázky literárních děl v učebnici, texty o kultuře jiných národů 	Výslovnost, plynulé čtení, intonace, přízvuky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích umí vyjádřit souhlas a nesouhlas s mluvčím, překvapení, požádat o zopakování sdělení mluví o svých zálibách, dovede si naplánovat volný čas, telefonovat a reagovat na návrhy, požádat o dovolení, nakupovat a smlouvat o ceně, vyjadřovat své názory 	Tematické okruhy, slovní zásoba: volný čas, osobnosti, zvyky, roční období, nakupování, vynálezy, technika, móda, hudba, realie: Skotsko, Nový Zéland, Londýn. (V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.)

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Příklady srovnání kultur, tradic a zvyků (studentské a internetové prezentace)</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>Příklady ze života anglicky-mluvicích zemí, Londýn (studentské a internetové prezentace)</i></p>		

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam 	Práce se slovními druhy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam 	Strategie učení se slovní zásobě, vedení slovníčku neznámých slov

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Přítomné časy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvcím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzi atd. umí podat informaci o obsahu jednoduchého textu nebo konverzace na téma anglicky mluvící země, jejich zvyky atd. 	Přítomný čas prostý a průběhový vč. srovnání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Předpřítomný čas

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvcím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu 	Předpřítomný čas vč. srovnání s minulým časem

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu 	<p>Porovnání vyjádření budoucnosti pomocí vazeb GOING TO a WILL</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzí atd. porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 	<p>Popis a stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzí atd. porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 	<p>Podstatná jména a vyjadřování množství (vč. výrazů all/none, both/neither, another, other, the other)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

10. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzi atd. umí napsat osobní dopis, popis, inzerát, recenzi na film popíše událost chronologicky, popíše své plány napiše příběh jako sled událostí s vhodnými spojovacími výrazy 		Učivo Popis domu, události, jednoduché internetové stránky, dotazník, popis přístroje
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Reálie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 		Učivo Texty z lekcí v učebnici, texty z Culture Corner, video, internet
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.1.3 Francouzský jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
	0+2	0+2	0+2
	Eva Minářová	Eva Minářová	Eva Minářová

Charakteristika předmětu

Předmět Francouzský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+2+2+2.

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti: psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se podle moderních metod, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii. Vyučovací metody obsahují v každé úrovni učebnici a pracovní sešity. Ty jsou velmi pestré, zábavné, motivující, plně doplňkových

materiálů.

Do předmětu Francouzský jazyk jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Francouzský jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčných metod, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzujeme jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctižádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen jednoduše formulovat svůj názor v ústním i písemném projevu

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev na dané úrovni
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přítom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti

- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání, aby dokázal napsat jednoduchý dopis, e-mailovou zprávu, aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat, dokázal požádat o zaslání informací apod.

Kompetence digitální:

- žák je schopen ovládat digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení
- žák je schopen vytvářet prezentace na témata francouzská kultura, historie, sport.

sekunda

Garant předmětu: Eva Minářová, 0+2 týdně, V

1. Francie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák si osvojí základní pravidla výslovnosti • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích v běžných situacích 		Učivo Úvod do jazyka - poznáváme Francii, města Fonetický kurz - pozdravy, oslovení, dotaz na jméno, národnost Sloveso etre Podstatná jména + člen Pravidelná slovesa končící na koncovku -er
Přířezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>práce s mapou Evropy, Evropská unie</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>evropské země, naši sousedé, křestní jména česká a francouzská</i>	přesahy do učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa	přesahy z učebních bloků:

2. Předměty, lokalizace

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák si osvojí základní pravidla výslovnosti • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • žák rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku 	Učivo Předměty, barva, počet, jeho vlastník Vyjádření překvapení, podiv Vyjádření, že něco neví Lokalizace předmětů Člen určitý a neurčitý Předložka de po výrazech množství Příslovce si - ano Číslovky základní 1-10
--	---

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>značky francouzských automobilů a francouzských výrobků</i>		

3. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu žák rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole a aktivitách 	Vypravování o vlastní rodině, o rodině přátel, vytvořit schéma rodiny Věk, povolání - dotaz a odpověď Domácí zvířata Vyjádření svého citového vztahu, strachu z něčeho Avoir Přivlastňovací zájmena nesamostatná Číslovky základní C'estqui, C'estque Que - co

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Eva Minářová, 0+2 týdně, V

1. Evropská unie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje 	Lokalizace osoby a předmětu osoby Vypravování o zemích, městech a situovat je na mapě Prezentace a vypravování o své zemi, o Francii, o evropských frankofonních zemích a o Evropské unii Zápor u sloves Pořádek slov ve francouzské větě Otázka Předložky à, en, de Množné číslo podst. jmen Přídavná jména - rod, číslo, shoda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>práce s mapou Evropy a Francie, evropské frankofonní země</i>		Výchova k občanství tercie Evropská integrace

tercie

2. Povolání ve Francii

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti žák rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi 		Učivo Opakování lekce - autokorektivní test Francouzi a jejich práce - povolání Písničky, básničky
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>poslech a prezentace francouzských písniček, beseda o povoláních ve Francii</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Škola

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 		Učivo Popis školy, třídy Představení spolužáka Vyjádření toho, co se žákovi líbí, nelíbí, co rád dělá a nerad dělá, co umí, neumí Vyjádření množství a kvality Popis rozvrhu hodin Dopis příteli o škole, zálibách, předmětech a spolužácích Il y a Au, du Aussi, non plus Ukazovací zájmena nesamostatná Vazby slovesa parler Savoir
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>základní informace o školském systému ve Francii a porovnání s českým, výměnné pobyty - beseda</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství kvarta Možnosti vzdělávání

kvarta

Garant předmětu: Eva Minářová, 0+2 týdně, V

1. Sport, hudba

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma žák vyžádá jednoduchou formou informaci 		Učivo Volný čas, volnočasové činnosti Sporty Hudební nástroje Popis svého víkendu, víkendu v rodině a svých přátel Interview se známou osobností, odpovídání na otázky Stahování členu le, les s předložkami de, à Osobní zájmena samostatná Neurčité zájmeno tout Dire, faire, aller, prendre, venir
---	--	---

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>způsob trávení volného času - informace o mezinárodních sportovních soutěžích - texty, olympijské hry - beseda</i>		

2. Počasí, podnebí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma žák vyžádá jednoduchou formou informaci žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	Vyjádření času - hodina, datum, roční období Počasí, podnebí ve Francii a u nás Denní režim Blahopřání, adresa Časování -ir Ženský rod přídavných jmen - nepravidelnosti Stupňování přídavných jmen a příslovčí Que Spojky si/que Sloveso écrire

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>svátky ve Francii a u nás - práce s texty, obrázkový materiál</i>		

3. Sporty ve Francii

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma žák stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace žák vyžádá jednoduchou formou informaci 	Opakování lekce - autokorektivní test Sport ve Francii Popis návštěvy města, země Pozdrav z výletu/cesty Popis týdne svého přítele dle záznamu v diáři

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>národní sporty ve Francii a u nás, sportovní soutěže - texty, obrázkový materiál</i>		

5.1.4 Německý jazyk

prima

sekunda

tercie

kvarta

0+2	0+2	0+2
------------	------------	------------

Mgr. Lenka Pešková

Mgr. Lenka Pešková

Mgr. Lenka Pešková

Charakteristika předmětu

Předmět Německý jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+2+2+2.

Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou 15+15 studentů). Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti: psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se výhradně podle moderních německých učebnic, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii.

Do předmětu jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Německý jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčného kurzu, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctížádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativitě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen formulovat svůj názor, z obecných příkladů vytvářel své vlastní, individuální, písemné i ústní projevy

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc

- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- poskytujeme dostatek obrázků, které má žák popisovat
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přitom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání, aby dokázal napsat jednoduchý formální dopis, e-mailovou zprávu, aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat, dokázal požádat o zaslání informací apod.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky, aby využívali informační technologie k získávání informací
- motivujeme žáky k používání mobilního telefonu jako slovníku
- vedeme žáky k vytvoření jednoduché prezentace na dané téma
- vedeme žáky ke správnému používání typografických pravidel

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Lenka Pešková, 0+2 týdně, V

1. Výslovnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi 		Základní výslovnostní pravidla (1- fonetika- rytmus, intonace, formy výslovnosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Slovní zásoba

sekunda

2. Tématické okruhy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známé výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov čte orientační tabule a jednoduché nápisy 		Tématické okruhy: pozdravy jídlo volný čas
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známé výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov je schopen vybrat vhodné gramatické struktury dle kontextu 		Skloňování podstatných jmen.(3- gramatika- tvary slovních druhů) Pozdravy, představení. Tématické okruhy a slovní zásoba: rodina, povolání, volný čas. Osobní zájmena, časování sloves,sloveso být a mít, věta oznamovací, tvorba otázky, zápor nicht a kein, skloňování podstatných jmen, předložky se 3.a 4.pádem.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Jednoduchý poslech

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech 		jednoduché poslechy na různá témata (10- čtený či slyšený text- jazykově nekomplikované texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Čtení jednoduchých nápisů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte orientační tabule a jednoduché nápisy 		jednoduché nápisy a orientační tabule (13- informace z médií)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známé výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov vyhledává neznámá slovíčka z textů ve dvojjazyčném slovníku 		Práce se slovníky a jejich struktura, různé druhy slovníků. Struktura slovníků, stránky věnované gramatice (2- pravopis- konvence používané ve slovníku)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Lenka Pešková, 0+2 týdně, V

1. Tématické okruhy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známe výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov hovoří o jídle a nakupování 		Učivo Rodina, školní předměty, restaurace, povolání, zábava, volný čas (14- oblast veřejná, 17- oblast osobní- rodina a společenské vztahy, trávení volného času, život mimo domov)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Gramatické struktury

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat vhodné gramatické struktury dle kontextu 		Učivo Gramatické struktury: věta oznamovací, tázací, minulý čas, předložky, časování sloves. (3- gramatika- jednoduché slovní tvary, základní vyjádření přítomnosti a minulosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Způsobová slovesa

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat vhodné gramatické struktury dle kontextu 		Učivo Muset, umět, chtít, smět, mít, mít rád, vědět. (3- gramatika- jednoduché slovní tvary)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří časový údaj hovoří o jídle a nakupování nazve části těla, popíše, co ho bolí hovoří o počasí pozdraví, představí se, své přátele, svoji rodinu 		Učivo Rozhovory na běžné téma (5- vyjádření souhlasu a nesouhlasu, nutnosti a potřeby; 12- interakce- formální i neformální rozhovor)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

5. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše stručný text o sobě a své rodině 		Formulace ústní i písemná na jednoduché téma. (8- kratší písemný projev)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Vyplnění základních údajů ve formuláři

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní jednoduchý formulář 		Vyplňování osobních údajů v základním formuláři, informace o sobě a své rodině (14- oblast veřejná-oznámení, formuláře)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Aktivity, pomůcky, soutěže

Soutěže

- Konverzační soutěž- Olympiáda** Konverzace na dané téma, poslech.

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Lenka Pešková, 0+2 týdně, V

1. Porozumění rodilým mluvčím

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí rozhovorům rodilých mluvčích 		Poslech rozhovorů a textů /CD, video/.(10- čtený či slyšený text- informační texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> překládá texty 		Používání různých typů slovníků (2- pravopis - konvence používané ve slovníku) Systematizace slovní zásoby, přiřazování slov k nadřazeným pojmům.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích 		Plánování volného času, popis bydlení, sjednání schůzky, u lékaře. (17- oblast osobní- jednoduché vybavení pro sport, život na venkově a ve městě)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> překládá texty je schopen používat různé gramatické jevy 		Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves. Vedlejší věty s weil a dass. Skloňování přídavných jmen. (3- jednoduché slovní tvary, základní vyjádření přítomnosti a minulost, rozvitě věty vedlejší)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Tématické okruhy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích zeptá se na cestu, vypráví o zájezdu, napíše pohlednici hovoří o jídle a nakupování 		Tématické okruhy a slovní zásoba: cestování, dopravní prostředky, na nádraží, v restauraci, nakupování potravin a oblečení. (14- oblast veřejná)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Informační texty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí rozhovorům rodilých mluvčích rozumí obsahu jednoduché konverzace 		poslech jednoduché a zřetelné konverzace (10- čtený či slyšený text, jazykově nekomplikované texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Prezentace na dané téma

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen připravit prezentaci na dané téma a okomentovat ji 		Prezentace na dané téma: informace o městě /historie, památky, doprava, kultura, sportovní vyžití,../
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.1.5 Ruský jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
	0+2	0+2	0+2
	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková

Charakteristika předmětu

Předmět Ruský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+2+2+2. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti: psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s realitami země, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se výhradně podle moderních učebnic ruštiny, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii.

Do předmětu jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Ruský jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčných metod, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctízádnostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen jednoduše formulovat svůj názor v ústním i písemném projevu

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev na dané úrovni
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přitom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání, aby dokázal napsat jednoduchý dopis, e-mailovou zprávu, aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat, dokázal požádat o zaslání informací apod.

Kompetence digitální:

- podporujeme žáka, aby pracoval s běžně používanými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; aby se samostatně rozhodoval, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáka, aby vytvářel a upravoval digitální obsah, kombinoval různé formáty a vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků
- vychováváme žáka, aby předcházel situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky

sekunda

sekunda

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 0+2 týdně, V

1. Azbuka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen psát azbukou 		Azbuka - srovnání s latinkou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>nový grafický systém</i>		

2. Výslovnost a intonace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje a intonuje 		Přízvuk Intonace v oznamovacích, tázacích a zvolacích větách Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik Rozlišování tvrdých a měkkých hlásek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>rozdíly ve výslovnosti</i>		

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává neznámá slovíčka z textů v dvojjazyčném slovníku 		Typy a struktura slovníků Gramatické stránky ve slovnících Slovníky na internetu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Anglický jazyk tercie Práce se slovníkem	

4. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje a intonuje čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi hovoří o sobě a své rodině rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně 		Představování, pozdrav Telefonický rozhovor Poděkování a omluva Jak se to řekne? Jednoduché otázky a pokyny Jednoduché věty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>rozdíly při běžných rozhovorech</i>		

sekunda

5. Čtení jednoduchých textů a nápisů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým slovům a větám s vizuální oporou 		jednoduché texty a nápisy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Psaní jednoduchých textů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen psát azbukou • napíše stručný text o sobě, své rodině a svém volném čase 		Jednoduché texty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Jednoduchá poslechová cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým slovům a větám s vizuální oporou • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně 		Jednoduchá poslechová cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 0+2 týdně, V

1. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury 		Časování sloves Zvratná slovesa Slovesa se změnou kmenové souhlásky Sloveso „chtít“ Sloveso „být“ a „mít“ v přítomném čase Některé slovesné vazby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury • umí vyjádřit základní číselné údaje a datum 		Základní číslovky 1-1000 Řadové číslovky Spojení číslovek a podstatných jmen

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše budovu je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury 	Skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle Názvy a vyjadřování profesí Oslovení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Zájmena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně používá zájmena osobní a přivlastňovací 	Skloňování osobních zájmen Přivlastňovací zájmena

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Reálie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> plynule a nahlas čte text je schopen překládat jednoduchý text 	Ruští spisovatelé Ruská hudba Ruské divadlo Práce s ruským internetem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>významné osobnosti ruského umění</i>	Zeměpis tercie Evropa	

6. Konverzační situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá vhodná slovní spojení v každodenních situacích popíše budovu domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích hovoří o svých zájmech 	Já a rodina Škola Zájmy a záliby Povolání Volný čas

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Čtení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informačním nápisům a pokynům k orientaci plynule a nahlas čte text je schopen překládat jednoduchý text 	Orientační pokyny a informační nápisy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. Poslech

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí poslechovým cvičením 		poslechová cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 0+2 týdně, V

1. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • časuje správně nepravidelná slovesa 		Minulý čas sloves Časování dalších nepravidelných sloves Další zvrtná slovesa Další slovesa se změnou kmenu Slovesné vazby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí skloňovat podstatná jména v obou číslech 		Skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle podle dalších vzorů Skloňování podstatných jmen rodu středního Nesklonná podstatná jména Množné číslo podstatných jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Zájmena

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí skloňovat zájmena 		Skloňování tázacích zájmen „kdo, co“
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Předložkové vazby

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíly mezi předložkovými vazbami v češtině a ruštině 		Vazby po předložkách „po, podle“
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá infinitivní věty 		Infinitivní věty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Konverzační situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> hovoří o nakupování umí se zeptat na cestu rozumí jednoduchým rozhovorům rodilých mluvčích 		Vykání Orientace v budově a ve městě, pokyny k orientaci, jednoduché nápisy Nakupování Rodina, zájmy, škola
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>rozdíly v běžných rozhovorech</i>		

7. Reálie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí říct základní informace o památkách Prahy, Moskvy a Petěrburgu zná některé významné osobnosti ruského umění a kultury 		Sankt-Petěrburg Moskva Praha Významné ruské osobnosti Práce s internetem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>významná místa v Rusku</i> Objevujeme Evropu a svět <i>významná místa v Rusku</i>	Zeměpis tercie Evropa	

8. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý text a inzerát zná základní pravidla korespondence vyplní formulář odpoví písemně na jednoduchá sdělení 		Vyprávění Inzerát a formulář Dopisy a odpovědi na jednoduchá písemná sdělení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Poslech

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí poslechovým cvičením i s rodilými mluvčími 		poslechová cvičení i s rodilými mluvčími
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.1.6 Španělský jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
	0+2	0+2	0+2
	Mgr. Tereza Kristek	Mgr. Tereza Kristek	Mgr. Tereza Kristek

Charakteristika předmětu

Předmět Španělský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+2+2+2. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě nebo tři skupiny. Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti: psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se výhradně podle moderních španělských učebnic, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii.

Do předmětu jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání (dovednosti pro učení a studium)
- Sociální rozvoj části „Komunikace“ a „Kooperační kompetice“
- Morální rozvoj část „Hodnoty, postoje, praktická etika (schopnost vyjádřit vlastní postoje)“

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Z tematického okruhu Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky, tradice národů Evropy).

Multikulturní výchova

Tematický okruh Multikultura (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Španělský jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčného kurzu, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky

- povzbuzujeme jej, aby byl aktivní a přiměřeně ctízádnostivý v získávání nových znalostí
- vybízíme žáka k sebehodnocení
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat
- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen formulovat svůj názor, z obecných příkladů vytvářel své vlastní, individuální, písemné i ústní projevy
- s chybou pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- simulujeme se žáky možné situace, do kterých se mohou dostat ve španělsky mluvícím prostředí (představit se, vyjádřit svůj názor, dát instrukce)
- vybízíme žáky, aby reagovali na jednoduché otázky a sami je vytvářeli
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- používáme dostatek poslechových cvičení, vedeme žáky k aktivnímu naslouchání
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přítom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu
- vedeme žáky k vyhledávání informací o zvycích ve španělsky mluvících zemích a k jejich porovnávání se zvyky našimi

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání, aby uměl napsat e-mailovou zprávu, byl schopen jednoduše telefonovat, aby dokázal požádat o zaslání informací apod.
- požadujeme, aby dokončoval práce v dohodnuté kvalitě a termínech.

Kompetence digitální:

- vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače
- podporujeme práci s online slovníkem
- používáme při výuce aplikace vhodné pro fixaci učiva prostřednictvím kvízů (např. KAHOOT)
- vedeme žáky k užitečnému použití internetu – vyhledat potřebné informace

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Tereza Kristek, 0+2 týdně, V

1. Fonetika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat odliší rozdíl ve zvukové podobě španělského a českého jazyka seznámí se se základními reáliemi španělsky mluvících zemí přečte foneticky správně krátký text 		Fonetika - typické zvukové rysy ŠJ (intonace, přízvuk, výslovnost, vázání slov)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Amerika	

2. Činnosti každodenního života

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou rozumí jednoduchým informačním nápísům a orientačním pokynům vyplní základní údaje o sobě ve formuláři hovoří o sobě, své rodině a svých kamarádech zeptá se a oznámí, kolik je hodin a jaké je datum 		Tematické okruhy - rodina, škola, záliby, zvířata Slovní zásoba - Vánoce, státy a země, barvy, školní činnosti, školní pomůcky, režim dne Mluvnice: - tvorba vět: věta jednoduchá kladná, záporná, otázka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference		

3. Komunikace v běžných každodenních situacích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři hovoří o sobě, své rodině a svých kamarádech zeptá se a oznámí, kolik je hodin a jaké je datum 	Probírané tematické okruhy Slovní zásoba: státy a národnosti, kalendář, čas (hodiny), planety Mluvnice: - tvoření vět (věta kladná, záporná, otázka)

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Zeměpis prima Planeta Země	

4. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	Práce se slovníkem online/ papírový, vyhledávání neznámých slov Překlad textů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše správně slova známé slovní zásoby vyplní základní údaje o sobě ve formuláři hovoří o sobě, své rodině a svých kamarádech 	Podstatná jména: - rod (mužský, ženský) - tvoření množného čísla

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Přídavná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou vyplní základní údaje o sobě ve formuláři hovoří o sobě, své rodině a svých kamarádech 	Slovní zásoba - barvy, rodina Skloňování příd. jmen: - přídavná jména přivlastňovací - rod mužský/ženský - číslo jednotné/množné

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Reálie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat seznámí se se základními reáliemi španělsky mluvících zemí přečte foneticky správně krátký text 	Práce s textem: Španělsko, Mexiko, Kuba Vánoce ve španělsky mluvících zemích

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Amerika tercié Evropa Tělesná výchova prima Moderní gymnastika	

sekunda

8. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou • napíše správně slova známé slovní zásoby • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • hovoří o sobě, své rodině a svých kamarádech 		Sloveso „ser“ Časování sloves třídy AR, ER, IR (slovesa pravidelná), slovesa nepravidelná se změnou hlásek - přítomný čas prostý Sloveso „gustar“
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše správně slova známé slovní zásoby • zeptá se a oznámí, kolik je hodin a jaké je datum 		Číslovky 0-31
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

tercie

Garant předmětu: Mgr. Tereza Kristek, 0+2 týdně, V

1. Každodenní situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje otázky, osloví neznámou osobu a požádá ji o radu • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci • vypráví jednoduchý příběh • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • zeptá se na cestu a popíše ji • popíše pomocí známé slovní zásoby sebe či kamaráda • vede jednoduchý rozhovor na známé téma • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace 		Tematické okruhy: sport, zájmy, základní informace o městě, kde žije Slovní zásoba: rozvrh hodin, přídavná jména pro popis osob, části těla, rodina, zvířata Číslovky do 100

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		

2. Popis lidí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí známé slovní zásoby sebe či kamaráda vede jednoduchý rozhovor na známé téma 	Tematické okruhy - sport, zájmy, základní informace o bydlišti Slovní zásoba: rozvrh hodin, popis - osobnost, tělo, rodina, divoká zvířata Fonetika: důraz ve slovech Mluvnice: - přídavná jména (rod, číslo)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		

3. Realie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> plynule čte text a rozumí jeho obsahu, přeloží poslouchaný text seznámí se se základními realiiemi španělsky mluvících zemí 	Chile, Peru Semana Santa (Velikonoce)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Zeměpis sekunda Amerika	

4. Popis cesty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu plynule čte text a rozumí jeho obsahu, přeloží poslouchaný text formuluje otázky, osloví neznámou osobu a požádá ji o radu přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou zeptá se na cestu a popíše ji popíše pomocí známé slovní zásoby sebe či kamaráda vede jednoduchý rozhovor na známé téma 	Slovní zásoba: zvířata Mluvnice: - předložky místa - sloveso „estar“ - sloveso „seguir“

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

5. Minulý čas složený

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu plynule čte text a rozumí jeho obsahu, přeloží poslouchaný text napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci vypráví jednoduchý příběh sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu vede jednoduchý rozhovor na známé téma aktivně se zapojí do jednoduché konverzace 		Minulý čas složený (Pretérito perfecto) - tvar slovesa „haber“ - tvar minulého příčestí - pravidelný/nepravidelný - příslovečná určení času
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat popíše pomocí známé slovní zásoby sebe či kamaráda 		Číslovky do 100 Mluvnice: práce s číslovkou „uno“ - rod/číslo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Tereza Kristek, 0+2 týdně, V

1. Reálie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s reáliemi španělsky mluvících zemí přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou 		Tematické okruhy - vyjádřit své zájmy, plány, úmysly Slovní zásoba: Venezuela, Argentina, stará říše Májů, Kanárské ostrovy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace Zeměpis sekunda Amerika	

kvarta

2. Konverzační situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • rozumí jednotlivým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozliší mluvenou a grafickou podobu známých slov • přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou • vypráví o svých zájmech a zájmech ostatních • vypráví jednoduchý příběh v minulém čase 	Slovní zásoba - příroda, volnočasové záliby a aktivity, sport

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

3. Fonetika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší mluvenou a grafickou podobu známých slov • čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu • napíše správně slova a jednoduché věty známé slovní zásoby 	Výslovnost z/c, j/g, r/rr Grafický akcent

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Minulý čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých audio textů • přeloží jednoduché věty se známou slovní zásobou • vypráví jednoduchý příběh v minulém čase 	Minulý čas (pretérito indefinido) - slovesa pravidelná/nepravidelná Příslušně určen čas Rozdíl v použití mezi časy: minulý čas složený a minulý čas

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše správně slova a jednoduché věty známé slovní zásoby • vypráví jednoduchý příběh v minulém čase 	Napsat krátký e-mail o svých zálibách, o svých prázdninách

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Český jazyk a literatura kvarta Sloh, slohotvorní činitele, mluvené a psané texty	

6. Vyjádřit záliby, zájmy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu vypráví o svých zájmech a zájmech ostatních 	Použití výrazu „mucho“ Použití výrazu: „gustar“, „encantar“, „destestar“ Mluvnice: - frekvenční příslovce - přítomný čas průběhový: estar + gerundio

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepečení Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace Zeměpis sekunda Amerika	

7. Slovesa „hay“, „estar“

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše správně slova a jednoduché věty známé slovní zásoby popíše místo 	Rozdíl v použití: hay/estar

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnými situacemi). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku,

velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulačků. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulačky, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 Matematika

prima	sekunda	tercie	kvarta
4+1	4	4	3+1
RNDr. Václav Motyčka	RNDr. Václav Motyčka	RNDr. Václav Motyčka	RNDr. Václav Motyčka

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy a naplňuje všechny očekávané výstupy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Předmět má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci následovně: V primě 5, v ostatních ročnících 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve spojené třídě, minimálně jedna hodina v týdnu je dělená na dvě skupiny. Tato hodina je určena zejména k procvičování probrané látky a umožňuje učiteli individuálnější přístup k žákům. Případné další dělení je plně v kompetenci ředitele školy a souvisí s počtem žáků ve třídách a aktuálními personálními možnostmi školy.

V předmětu Matematika vyučující průběžně usilují o rozvoj žáků v některých oblastech průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Učitelé se podílí na osobnostním rozvoji, zabývají se rozvojem schopností poznávání (žáky vedou k rozvíjení dovednosti zapamatování, řešení problémů). Žáci jsou vedeni též k rozvoji kreativity (uplatní originální způsoby řešení některých problémů). V oblasti sociálního rozvoje vyučující nepřehlížejí ani témata mezilidských vztahů (vzájemné respektování, dobré vztahy ve třídě atd.), komunikace, kooperace a kompetice (skupinové práce, soutěže).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Matematika využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme úlohy k samostatnému řešení (v hodině i doma)

- vedeme žáky k odhadování výsledků a následné porovnání s vypočítaným řešením
- zejména v primě a sekundě převážně vyžadujeme paměťové či písemné počítání s celými, desetinnými čísly a se zlomky
- vedeme žáky k účelnému využívání kalkulátoru (zejména od tercie), upozorňujeme na úskalí spojená s přednostmi početních operací a správností syntaxe
- vyžadujeme, aby žák některé základní vzorce a postupy ovládal z paměti
- vedeme žáky k logickému uvažování a hledání souvislostí a analogií s již dříve zvládnutými typy problémů
- zadáváním celohodinových čtvrtletních prací trénujeme žáky ve zvládnutí většího objemu učiva

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k pozornému čtení textu a pochopení zadaného problému
- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem
- umožňujeme žákům navrhnout různé alternativy řešení problému, společně o něm diskutujeme a vybereme nejvhodnější
- vedeme žáky ke kritickému posouzení vlastních závěrů, rozpoznání případných nesmyslných či absurdních výsledků, objevení chyby a následné korekci
- vyžadujeme po žácích srozumitelně formulovat navrhovaný postup řešení problému, stejně tak interpretovat závěr, ke kterému došli
- občas předkládáme problémy zadané neúplně nebo naopak s přebytečnými údaji, vedeme tím žáky ke kritickému posouzení, jaké údaje potřebuje k vyřešení
- necháváme žáky vyhledávat chybějící informace v tabulkách či jiných zdrojích
- ve vhodných případech zadáváme žákovské projekty

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme ve vhodných případech řešit úlohy ve dvojicích či větších skupinách
- zejména u slovně zadaných úloh obvykle vyžadujeme slovně formulovaný závěr (písemně či ústně)
- počítá-li žák u tabule, vyžadujeme po něm vysvětlování prováděných kroků
- vedeme žáky k používání a správnému čtení matematické symboliky
- u vhodných geometrických úloh vyžadujeme stručný symbolický zápis prováděných kroků
- grafické záznamy od žáků vyžadujeme čitelné a srozumitelné, s popisem (např. osy grafu, legenda u statistických diagramů atd.)
- vedeme žáky k tomu, aby se v případě nepochopení nebáli zeptat a vrátit k problému
- vyžadujeme od žáků vyjadřování slušné a zdvořilé jak vzhledem k učitelům, tak spolužákům

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k přesnosti
- vyžadujeme udržování psacích a rýsovacích potřeb v dobrém stavu
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami (kalkulačkami, rýs. potřebami, učebnicemi,...)

Kompetence digitální:

- učíme ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák se samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálních obsahů; žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vyžadujeme od žáků využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání

prima

prima

Garant předmětu: RNDr. Václav Motyčka, 4+1 týdně, P

1. Opakování z aritmetiky

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> správně zapisuje a čte přirozená a jednoduchá desetinná čísla, rozlišuje pojmy číslo a číslice znázorňuje přirozená čísla na číselné ose, porovnává, zaokrouhluje sčítá, odčítá, násobí a porovnává přirozená čísla dělí přirozená čísla beze zbytku i se zbytkem zapisuje jednoduché zlomky a sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem znázorňuje jednoduchá desetinná čísla sčítá a odčítá desetinná čísla odhaduje výsledky operací s přirozenými a desetinnými čísly zapiše podstatu slovní úlohy a zeptá se na neznámou – přepíše do algebraických výrazů 	<p>Přirozená čísla: Porovnávání přirozených čísel, znázorňování na číselné ose Čísla a číslice Počítání s přirozenými čísly Dělení přirozených čísel beze zbytku a se zbytkem Slovní úlohy</p> <p>Desetinná čísla: Jednoduchá desetinná čísla a operace s nimi, jednoduché zlomky Slovní úlohy s přirozenými, desetinnými a racionálními čísly</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat to nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Biologie</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe</p> <p>Planeta Země</p> <p>Informatika</p> <p>Práce s daty</p>	

prima

2. Opakování z geometrie

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní geometrické pojmy: bod, přímka, úsečka, polopřímka, rovnoběžnost, kolmost včetně jejich označování a symbolického zapisování sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici daným bodem přenesou úsečku, sestrojí její střed, narýsuje úsečku dané délky určí a zapíše délku úsečky rozliší a pojmenuje jednoduché rovinné obrazce převádí jednotky délky (m, dm, cm, mm, km) a obsahu (m², dm², cm², mm², a, ha, km²) odhadne a vypočte obvody a obsahy čtverců a obdélníků, aplikuje na jednoduchých úlohách, využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely rozliší a pojmenuje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule) a načrtne načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů daných rozměrů vypočte povrch krychle a kvádrů 	<p>Učivo</p> <p>Črtání, rýsování a měření základních útvarů (rovnoběžky, kolmice, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník) Jednotky délky a obsahu - převody Obvody a obsahy (čtverec, obdélník) Geometrická tělesa (základní rozlišení) Síť kvádrů a krychle - povrch Aplikační úlohy</p>
--	---

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Psychohygienu</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat to nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Těleso a látka</p> <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <p>Magnetismus</p> <p>Elektrický obvod</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Biologie</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe</p> <p>Planeta Země</p> <p>Světový oceán</p> <p>Polární oblasti</p> <p>Afrika</p>	

3. Desetinná čísla

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zakreslí a zapíše část celku zlomkem převádí zlomek se jmenovatelem násobku 10 na desetinné číslo a opačně znázorňuje desetinná čísla na číselné ose sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností sčítá a odčítá desetinná čísla z paměti, písemně i s kalkulačkou převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu násobí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným dělí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným, výsledek udává s požadovanou přesností řeší problémy s využitím operací s desetinnými čísly 	<p>Učivo</p> <p>Desetinná čísla, desetinné zlomky a vztahy mezi nimi Tisíciny a milióntiny Sčítání a odčítání desetinných čísel Jednotky délky, hmotnosti a obsahu Násobení a dělení desetinných čísel</p>
--	---

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat to nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Těleso a látka</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <p>Magnetismus</p> <p>Elektrický obvod</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Biologie</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe</p> <p>Planeta Země</p> <p>Světový oceán</p> <p>Polární oblasti</p> <p>Afrika</p> <p>Informatika</p> <p>Práce s daty</p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření</p>

4. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně používá pojmy násobek a dělitel, najde všechny dělitele čísla, vypíše několik násobků rozpozná dělitelnost čísla čísly 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 rozezná prvočíslo a číslo složené, rozloží přirozené číslo na prvočinitele rozliší čísla soudělná a nesoudělná určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří čísel řeší jednoduché problémy využívající hledání společných dělitelů a společných násobků stručně zapíše podstatu slovní úlohy, zeptá se na neznámou, zvolí správný postup řešení problému 	<p>Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100</p> <p>Prvočíslo, číslo složené, soudělnost</p> <p>Násobek, dělitel</p> <p>Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel</p> <p>Aplikační úlohy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření</p>	

prima

5. Úhel a jeho velikost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy definuje úhel jako část roviny vymezené dvěma polopřímkami se společným počátkem popíše úhel, vyznačí úhel, ovládá několik prvních písmen řecké abecedy odhaduje a úhloměrem měří velikost úhlu (i nekonvexního), správně symbolicky запиše velikost úhlu, sestrojí úhel zadané velikosti převádí úhlové jednotky (stupně, minuty, orientačně vteřiny) sčítá a odčítá velikosti úhlů početně, určuje poloviční a dvojnásobný úhel, využívá součet vnitřních úhlů trojúhelníku přenesou úhel, sestrojí osu úhlu, graficky sčítá a odčítá úhly, bez pomoci úhloměru sestrojuje úhly o velikosti 60°, 90°, 30°, jejich násobků a polovin podle velikosti třídí úhly na ostré, pravé, tupé, přímé a nekonvexní rozpozná úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé, popíše a využívá jejich vlastnosti 	<p>Úhel a jeho velikost, měření velikosti úhlu, přenášení úhlu, osa úhlu Dvojice úhlů - vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé Konstrukce úhlu dané velikostí (s úhloměrem i bez něj) Sčítání a odčítání úhlů - grafické i početní</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření Elektrické vlastnosti látek Magnetismus Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe Planeta Země Světový oceán Polární oblasti Afrika</p>	<p>Zeměpis</p> <p>prima</p> <p>Planeta Země</p>

6. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku, dovede je vyznačit a popsat ovládá běžné označení vrcholů, stran a vnitřních úhlů trojúhelníku rozlišuje trojúhelník ostroúhlý, pravouhlý a tupouhlý, popíše vlastnosti rovnostranného a rovnoarmenného trojúhelníku ovládá vztah pro součet velikostí vnitřních úhlů v trojúhelníku, vypočte velikost chybějícího úhlu načrtne a sestrojí trojúhelník, zná-li délky jeho stran, ověří, zda výsledek odpovídá zadání sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku, změří a запиše jejich délky vepíše a opíše zadanému trojúhelníku kružnici, aplikuje na jednoduchých praktických úlohách 	<p>Vlastnosti trojúhelníku - vnitřní a vnější úhly, součet vnitřních úhlů, trojúhelníková nerovnost, základní konstrukce trojúhelníku (sss) Výšky a těžnice, střední příčky, kružnice vepsaná a opsaná</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Těleso a látka Veličiny a jejich měření Elektrické vlastnosti látek Magnetismus Elektrický obvod Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe</p>	

prima

7. Osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná shodné útvary (např. pomocí průsvitky), rozliší přímou a nepřímou shodnost načrtne a sestrojí obraz bodu a jednoduchého útvaru v osově souměrnosti, ovládá pojem samodružný bod najde osu souměrnosti dvou jednoduchých souměrně sdružených útvarů rozpozná útvar osově souměrný a určí jeho osu (osy) souměrnosti uvede příklady osově souměrných útvarů ve svém okolí 	<p>Shodnost - přímá a nepřímá Osová souměrnost - konstrukce bodu a útvaru, samodružné body Osově souměrné útvary</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Magnetismus</p> <p>Elektrický obvod</p> <p>Laboratorní cvičení</p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Světelné jevy</p>

8. Krychle a kvádr

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> načrtne krychli a kvádr, sestrojí jejich průměty podle pravidel volného rovnoběžného promítání, používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů daných rozměrů rozpozná, zda obrazec je sítí krychle či kvádrů, zdůvodní převádí jednotky obsahu (km², m², dm², cm², mm², ha) a jednotky objemu (m³, dm³, cm³, mm³, l, ml) ovládá vzorce pro povrch a objem krychle a kvádrů, aplikuje je při výpočtech povrchů a objemů využívá výpočet povrchu a objemu v praktických úlohách; nejprve odhaduje výsledek 	<p>Zobrazení krychle a kvádrů, sítě těchto těles Jednotky obsahu a objemu Povrch a objem krychle a kvádrů Aplikační úlohy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Těleso a látka</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Laboratorní cvičení</p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Veličiny a jejich měření</p>

9. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> správně čte čísla zapsaná ve tvaru zlomku zapisuje, rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky, najde základní tvar zlomku vyjadřuje desetinné číslo zlomkem a naopak sčítá a odčítá zlomky zobrazuje zlomky na číselné ose 	<p>Čtení a zápis zlomku Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose, porovnávání zlomků Početní operace se zlomky (sčítání a odčítání)</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>prima</p> <p>Těleso a látka</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <p>Magnetismus</p> <p>Elektrický obvod</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Zeměpis</p> <p>Terénní geografická praxe</p> <p>Planeta Země</p> <p>Světový oceán</p> <p>Polární oblasti</p> <p>Afrika</p> <p>Informatika</p> <p>Práce s daty</p>	

10. Nestandardní aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> doplňuje logické a číselné řady, řeší netradiční úlohy, hlavolamy nalézá několik možností řešení úlohy, zvažuje výhody a nevýhody, vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, ověří výsledek úlohy skládá jednoduché origami dle pokynů učitele, dle modelu, dle popisu v knize rozpoznává shodné a souměrné obrazce, identifikuje některé průvodní jevy souměrností 	<p>Číselné a logické řady - IQ trénink pro děti, výběr z úloh matematických soutěží</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy - origami - možnost zařadit projekt dle uvážení učitele</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Komunikace</p> <p><i>rozdělení úkolů při skupinové práci</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>skupinová práce</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>rozvoj prostorové představivosti</i></p>		

sekunda

sekunda

Garant předmětu: RNDr. Václav Motyčka, 4 týdne, P

1. Celá čísla

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kladná a záporná čísla zobrazí kladná a záporná čísla na číselné ose chápe pojem opačné číslo, aplikuje ho určí absolutní hodnotu daného čísla, chápe její geometrický význam porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla 		Učivo Čtení a zápis čísla Zobrazení na číselné ose Opačné číslo Absolutní hodnota Početní operace s celými čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika sekunda Pohyby těles Síly a jejich vlastnosti Kapaliny Plyny Světelné jevy Laboratorní cvičení	přesahy z učebních bloků:

2. Racionální čísla

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> správně čte čísla zapsaná ve tvaru zlomku zapisuje, rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky, najde základní tvar zlomku vyjadřuje desetinné číslo zlomkem a naopak sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky zobrazuje zlomky na číselné ose využívá smíšená čísla, provádí operace s nimi rozpozná racionální čísla a provádí početní operace s nimi efektivně využívá kalkulačku při počítání se zlomky a desetinnými čísly odhaduje výsledky výpočtů, koriguje chyby řeší aplikační úlohy s celými a racionálními čísly 	Učivo Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose, porovnávání zlomků (včetně záporných rac. čísel) Převrácený zlomek Smíšené číslo Složený zlomek Početní operace se zlomky (včetně násobení a dělení) Početní operace s racionálními čísly a porovnávání racionálních čísel Praktické využití celých a racionálních čísel Slovní úlohy
---	---

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Pohyby těles</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Kapaliny</p> <p>Plyny</p> <p>Světelné jevy</p> <p>Laboratorní cvičení</p>	

3. Poměr

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří poměr mezi danými hodnotami najde základní tvar poměru, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru orientuje se v měřítkách plánů a map, prakticky aplikuje 	<p>Pojem poměr</p> <p>Zvětšení a zmenšení v daném poměru</p> <p>Rozdělení dané hodnoty v daném poměru</p> <p>Měřítka</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Pohyby těles</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Světelné jevy</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Chemie</p> <p>Směsi</p> <p>Složení látek</p> <p>Chemické reakce</p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p>

4. Přímá a nepřímá úměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda daný vztah dvou veličin je přímou či nepřímou úměrností, zdůvodní vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, sestaví graf přímé a nepřímé úměrnosti ovládá a aplikuje algoritmus trojčlenky řeší jednoduché reálné situace užitím přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Trojčlenka</p> <p>Pravouhlá soustava souřadnic</p> <p>Grafy</p> <p>Slovní úlohy</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Pohyby těles</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Chemie</p> <p>Směsi</p> <p>Složení látek</p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Pohyby těles</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Chemie</p> <p>kvarta</p> <p>Chemické výpočty z rovnic</p>

5. Procenta

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem 1%, v konkrétním případě určí užívá základní pojmy procentového počtu - základ, počet procent, procentová část vyjádří část celku pomocí procent ovládá vztah procento, zlomek a desetinné číslo řeší slovní úlohy s použitím procent rozumí základním pojmům finanční matematiky - úvěr, úroková míra, úrok, používá je u jednoduchých úloh chápe pojem promile a jeho uplatnění účelně využívá kalkulačku při řešení aplikačních úloh s procenty, kontroluje reálnost výsledků odhadem řeší slovní úlohy z praxe s využitím procent, zlomků, poměrů, přímých a nepřímých úměrností 	<p>Pojem procento</p> <p>Základ, procentová část, počet procent</p> <p>Jednoduché slovní úlohy</p> <p>Slovní úlohy s použitím procent</p> <p>Finanční matematika</p> <p>Promile</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Pohyby těles</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Laboratorní cvičení</p> <p>Chemie</p> <p>Směsi</p> <p>Složení látek</p>	<p>Chemie</p> <p>sekunda</p> <p>Směsi</p>

6. Shodnost, středová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> formuluje věty sss, sus a usu o shodnosti trojúhelníků, aplikuje je při rozhodování o shodnosti rozpozná shodnost útvarů, rozliší přímou a nepřímou shodnost načrtne a sestojí obraz bodu a jednoduchého útvaru ve středové souměrnosti se zadaným středem najde střed souměrnosti dvou jednoduchých souměrně sdružených útvarů rozpozná útvar středově souměrný, určí jeho střed souměrnosti ve čtvercové síti načrtne obraz útvaru ve středové a o osové souměrnosti 	<p>Shodnost trojúhelníků - přímá nepřímá</p> <p>Středová souměrnost - konstrukce bodu a útvaru, samodružné body a přímky, vlastnosti</p> <p>Středově souměrné útvary</p> <p>Porovnání středové a osové souměrnosti</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>		<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Světelné jevy</p>

7. Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá běžné označení vrcholů, stran, vnitřních úhlů a úhlopříček ve čtyřúhelnících zná a využívá vztah pro součet vnitřních úhlů ve čtyřúhelníku rozpozná rovnoběžník a popíše jeho vlastnosti rozlíší jednotlivé druhy rovnoběžníků a popíše jejich vlastnosti rozpozná lichoběžník a popíše jeho vlastnosti sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus a usu při konstrukci čtyřúhelníků využívá znalosti konstrukce trojúhelníků sestrojí a změří výšky a úhlopříčky rovnoběžníku využívá při konstrukcích kružnici nebo její oblouk jako množinu bodů stejně vzdálených od středu využívá v konstrukčních úlohách rovnoběžku jako množinu bodů stejně vzdálených od dané přímky kroky konstrukcí symbolicky zapíše, využívá matematickou symboliku odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku, neznámé potřebné údaje zjistí měřením, používá čtvercovou síť řeší úlohy využívající výpočet obvodu a obsahu trojúhelníku a čtyřúhelníku 	<p>Rovnoběžník a jeho vlastnosti - obecně</p> <p>Typy rovnoběžníků a jejich specifika</p> <p>Lichoběžník a jeho vlastnosti</p> <p>Konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku, symbolický zápis konstrukcí</p> <p>Obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <p>Laboratorní cvičení</p>	<p>Fyzika</p> <p>sekunda</p> <p>Síly a jejich vlastnosti</p>

8. Hranoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná různé typy (kolmých) hranolů, popíše jejich vlastnosti načrtne hranol, rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno načrtne a narýsuje síť trojbokého a čtyřbokého hranolu, vyrobí model hranolu, používá pojem plášť tělesa vypočte povrch hranolu jako obsah jeho sítě ovládá vzorec pro výpočet objemu hranolu, aplikuje jej pro 3 a 4boké hranoly řeší aplikační úlohy využívající výpočet povrchu a objemu hranolu 	<p>Hranol a jeho vlastnosti</p> <p>Síť hranolu</p> <p>Povrch a objem hranolu</p> <p>Praktické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovnoběžníku a lichoběžníku</p> <p>Praktické úlohy na povrch a objem hranolu</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i> Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i>	Fyzika sekunda Laboratorní cvičení	

9. Nestandardní aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> doplňuje logické a číselné řady, nalézá různé postupy řešení úloh, rozpozná výhody a nevýhody jednotlivých postupů zhotoví modely pravidelných mnohostěnů, identifikuje jejich vlastnosti, využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života 	Číselné a logické řady, výběr úloh matematických soutěží Geometrické úlohy - pravidelná tělesa, shodnost a podobnost, modely Možnost zařazení projektu "Jedeme na výlet" - dle rozhodnutí vyučujícího

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>uplatnění vlastních postupů, snaží se najít netradiční řešení</i> Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i> Komunikace <i>rozdělení úkolů ve skupině</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce ve skupině</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	Fyzika sekunda Pohyby těles Síly a jejich vlastnosti	

tercie

Garant předmětu: RNDr. Václav Motyčka, 4 týdne, P

tercie

1. Mocniny a odmocniny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vypočte z paměti či písemně druhé i třetí mocniny jednoduchých čísel, odhaduje z paměti druhé mocniny vysvětlí pojem druhá odmocnina, odmocňuje z paměti vhodná čísla formuluje Pythagorovu větu a využívá ji při výpočtech neznámé délky strany v pravouhlém trojúhelníku a v dalších geometrických úlohách řešených početně využívá Pythagorovu větu k rozpoznání pravouhlosti trojúhelníku využívá pravidla pro součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu součinu a podílu a pro mocninu mocniny zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ na n-tou, kde a je aspoň jedna a méně než 10 využívá kalkulačku pro výpočet druhé mocniny i odmocniny čísla, zadává i čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ na n-tou, výsledky správně zaokrouhluje odhaduje hodnoty druhých mocnin a odmocnin s využitím tzv. čtvercových čísel řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty, dokáže zakreslit úlohu a popsat pravouhlý trojúhelník 		Učivo Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta a její užití Třetí mocnina Mocnina s přirozeným mocnitelem Pravidla pro počítání s mocninami	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i> Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Práce a energie Elektrický proud Laboratorní cvičení Skupenské přeměny Chemie Kyselost a zásaditost látek	přesahy z učebních bloků:	

2. Výrazy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zapisuje výrazy a určuje jejich hodnotu pro dané hodnoty proměnných sestaví výraz pro výpočet slovní úlohy ovládá pojmy jednočlen, koeficient, mnohočlen a jeho členy sčítá, odčítá a násobí mnohočleny ovládá vytýkání před závorku a rozklad mnohočlenu na součin, používá vzorce pro druhé mocniny dvojčlenu a pro rozdíl druhých mocnin vyjadřuje neznámou ze vzorce 		Učivo Číselný výraz a jeho hodnota Proměnná Výrazy s proměnnými Mnohočleny Sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů Rozklad mnohočlenu na součin Vzorce pro úpravy mnohočlenů, druhé mocniny dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Práce a energie Tepelné jevy Elektrický proud Laboratorní cvičení Skupenské přeměny Chemie Kyselost a zásaditost látek	přesahy z učebních bloků: Fyzika tercie Zvukové jevy	

tercie

3. Rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy - řešit rovnici, kořen rovnice, rovnice s jednou neznámou, zkouška ovládá ekvivalentní úpravy rovnic, řeší lineární rovnice, provádí zkoušku písemně, v jednoduchých případech z paměti řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou - úlohy jednoduché i složitější, ovládá typové úlohy, ověří správnost řešení slovní úlohy vyjádří neznámou ze vzorce, použije při výpočtu úloh z praxe 	Rovnice a její řešení Ekvivalentní úpravy rovnic Lineární rovnice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	Fyzika tercie Práce a energie Tepelné jevy Elektrický proud Laboratorní cvičení Skupenské přeměny	

4. Základy statistiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestavuje a čte výsledky statistického šetření zaznamenané tabulkou, určuje četnosti a relativní četnosti pracuje s časovou osou, čte a sestavuje diagramy - zejména sloupcový (histogram) a kruhový, využívá k sestavení diagramů též vhodný počítačový software počítá aritmetický průměr, určuje modus a medián provádí, zaznamenává a vyhodnocuje jednoduchá statistická šetření srovnává výsledky statistického šetření v různých souborech s využitím výpočtů a diagramů, vyhledává data v různých zdrojích 	Statistické šetření, diagramy Aritmetický průměr, modus, medián Projekt - statistické šetření Pozn.: Tento učební blok může být zařazen buď v průběhu tercie, nebo v průběhu kvarty. Zařazení je v kompetenci vyučujícího matematiky.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i> Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i>	Fyzika tercie Laboratorní cvičení	

tercie

5. Kružnice a kruh

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje Thaletovu větu, využívá ji při konstrukci tečny ke kružnici z vnějšího bodu diskutuje vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic zná přibližnou hodnotu čísla π, využívá též Ludolfovo číslo v kalkulátoru vypočítá obvod a obsah kruhu, zná příslušné vzorce řeší aplikační úlohy na délku kružnice, obvod a obsah kruhu 		Učivo Vzájemná poloha kružnice a přímky (tečna, sečna, tětiva, vnější přímka) Thaletova věta Obvod a obsah kruhu
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Fyzika tercie Zvukové jevy

6. Válec

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná válec a popíše jeho vlastnosti načrtne válec v souladu s pravidly volného rovnoběžného promítání sestrojí síť válce daných rozměrů odhadne a vypočte povrch a objem válce, ovládá příslušné vzorce řeší aplikační úlohy na povrch a objem válce vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, ověří výsledek úlohy 		Učivo Vlastnosti válce Síť válce Povrch a objem válce Aplikační úlohy
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i> Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Tepelné jevy Laboratorní cvičení	přesahy z učebních bloků:

tercie

7. Konstrukční úlohy

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje kružnici a kruh jako množinu bodů dané vlastnosti • popíše základní množiny bodů v rovině (kružnice, kruh, osa úsečky, osa úhlu, ...) a symbolicky je zapíše • využívá množin bodů charakteristické vlastnosti k sestrojení trojúhelníků zadaných pomocí výšky, těžnice apod. a k sestrojení rovnoběžníků a lichoběžníků • u konstrukčních úloh provádí rozbor s náčrtkem • symbolicky zapíše postup konstrukce rovinného útvaru složeného z trojúhelníků a čtyřúhelníků 	<p>Učivo</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - rozbor, značení, symbolický zápis postupu konstrukce, konstrukce</p>
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>		

8. Nestandardní a aplikační úlohy

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geometricky interpretuje algebraické výrazy: druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin • identifikuje a geometricky interpretuje tzv. Pythagorejské trojice čísel • vyhledává a geometricky interpretuje druhé mocniny čísel 1, 2, ..., 20 	<p>Učivo</p> <p>Geometrická a algebraická interpretace výrazů (vzorců) Druhé mocniny čísel 1, 2, ..., 20 Pythagorova věta - geometrické aplikace</p>
--	---

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>rozvoj prostorové představivosti</i></p>		

kvarta

kvarta

Garant předmětu: RNDr. Václav Motyčka, 3+1 týdně, P

1. Lomené výrazy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> najde kořeny rovnice v součinném tvaru chápe strukturu lomeného výrazu, rozhodne o podmínkách, za jakých má výraz smysl krátí, rozšiřuje lomené výrazy, sčítá a odčítá výrazy se stejnými i různými jmenovateli ovládá užití převráceného výrazu násobí a dělí lomené výrazy 		Učivo Rovnice v součinném tvaru Pojem lomený výraz, podmínky Početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení, dělení	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

2. Rovnice a soustavy rovnic

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu rovnice s neznámou ve jmenovateli určí podmínky, za kterých má rovnice smysl řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, postupuje na základě ekvivalentních úprav dokáže ověřit správnost řešení zkouškou sestaví rovnici ze zadání slovní úlohy chápe pojem soustava dvou rovnic o dvou neznámých ovládá dosazovací a sčítací metodu řešení soustavy rovnic ověří správnost řešení soustavy sestaví a vyřeší soustavy rovnic při řešení praktických úloh (zejména typové úlohy: směsi, roztoky a jejich koncentrace) 		Učivo Rovnice s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy s neznámou ve jmenovateli Soustava rovnic a její řešení Užití soustav rovnic v praxi	
---	--	--	--

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	Fyzika kvarta Elektrodynamika Atomy a záření Astronomie Laboratorní cvičení Chemie Laboratorní práce Biologie Laboratorní cvičení	

3. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí, přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak určí definiční obor, obor hodnot a další podstatné vlastnosti funkce dané tabulkou nebo grafem sestrojí graf funkce dané tabulkou, pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice určí funkční vztah (rovnici) přímé i nepřímé úměrnosti dané tabulkou nebo grafem sestrojí graf lineární funkce sestrojí graf nepřímé úměrnosti zadané rovnicí nebo tabulkou řeší jednoduché reálné situace užitím přímé a nepřímé úměrnosti (vybere odpovídající funkční vztah), řeší úlohy z praxe vedoucí k lineárním funkcím sestrojí graf kvadratické funkce $y=ax^2$ určené tabulkou nebo rovnicí rozpozná rostoucí a klesající funkci definuje goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens ostrého úhlu pomocí stran v pravouhlém trojúhelníku vypočítá hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulačky, správně zaokrouhlí vypočítá na kalkulačce velikosti úhlů v pravouhlém trojúhelníku s využitím goniometrických funkcí, úhly převede na stupně a minuty (vteřiny) řeší praktické úlohy využívající goniometrické funkce ostrého úhlu 	Pojem funkce Lineární funkce - přímá úměrnost, obecná lineární funkce, předpis, graf, aplikace Nelineární funkce (např. kvadratická funkce, nepřímá úměrnost) Goniometrické funkce ostrého úhlu - definice v pravouhlém trojúhelníku Užití goniometrických funkcí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i> Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i>		Fyzika kvarta Elektrodynamika

kvarta

4. Podobnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná podobné útvary definuje podobnost pomocí poměrů délek odpovídajících si stran stanoví v jednoduchých případech poměr podobnosti formuluje věty o podobnosti trojúhelníku (sss, sus, uu) využívá podobnost při řešení jednoduchých praktických úloh (plán, mapa, stíny, ...) 		Učivo Definice podobnosti Věty o podobnosti trojúhelníků Využití podobnosti
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Estetická výchova kvarta Zobrazování člověka Prostorová tvorba	přesahy z učebních bloků:

5. Jehlan, kužel, koule

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná jehlan a rotační kužel, popíše jejich základní vlastnosti načrtne jehlan a kužel načrtne a v jednodušších případech i narýsuje síť jehlanu, načrtne síť kužele definuje kouli jako množinu všech bodů dané vlastnosti v prostoru vypočte objem a povrch jehlanu, kužele a koule, ovládá potřebné vzorce řeší jednoduché aplikační úlohy na výpočet povrchů a objemů jehlanu, kužele a koule 		Učivo Jehlan Kužel Koule Vlastnosti, sítě, povrchy a objemy
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i> Kreativita <i>Snaží se najít netradiční řešení.</i> Komunikace <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Kooperace a kompetice <i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika kvarta Astronomie Laboratorní cvičení	přesahy z učebních bloků:

6. Finanční matematika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy finanční matematiky (jistina, úrok, daň z úroku, úrokovací období, úvěr, splátka, ...) rozlišuje jednoduché a složené úročení, vypočítá jednoduché úlohy z finanční matematiky kriticky posoudí nabídky různých možností uložení finančních prostředků, rozpozná některé výhody a nevýhody 		Učivo Pojmy finanční matematiky Složené úrokování Aplikační úlohy
--	--	---

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Snaží se najít netradiční řešení.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>		<p>Výchova k občanství</p> <p>sekunda</p> <p>Peníze</p>

7. Nestandardní a aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje čísla ve dvojkové soustavě, převádí čísla mezi dvojkovou a desítkovou soustavou zkoumá a identifikuje vlastnosti pravidelných mnohostěnů, využívá všechny dovednosti a znalosti k nalezení rozměrů mnohostěnů 	<p>Číselné soustavy o jiném základu než deset</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy - mnohostěny</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>rozvoj prostorové představivosti</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>uplatnění vlastních postupů, snaží se najít netradiční řešení</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>Konzultuje a řeší problém ve skupině.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Pod časovým tlakem se snaží vybrat nejlepší řešení.</i></p>		

5.3 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích. Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém

vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazení dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.3.1 Dějepis

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	2	2	1+1
PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Dějepis.

Předmět má na nižším stupni gymnázia podle školního učebního plánu v každém ročníku hodinovou dotaci dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve spojených třídách, součástí předmětu jsou i jednodenní historické exkurze.

Cílem dějepisu je seznámit žáky se společenským, politickým, kulturním a ekonomickým vývojem společnosti od jejího vzniku do současnosti. Na základě tohoto poznání umožnit studentům chápat a oceňovat hodnoty, jako je humanita, svoboda, demokracie, tolerance a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy. Důraz se klade především na hlubší poznání dějin našeho národa v kontextu se světovými dějinami, na hlubší poznání díla a odkazu významných osobností našich a světových dějin, na objasnění charakteru a významu kultury a umění, vědy a techniky, náboženství, práva a morálky. Studenti se seznamují také s regionálními dějinami.

Výuka se zaměřuje na pochopení kontinuity mezi minulostí, současností a budoucností, na hledání souvislostí mezi historickými událostmi a obrazem současné společnosti. Dějepis má mezipředmětové vazby na český jazyk, cizí jazyky a výchovu k občanství.

Do předmětu Dějepis jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana

- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Dějepis využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl vyhledat a vybrat z textu podstatné informace a aby uměl hledat a nacházet souvislosti
- učíme srovnávat fakta, odlišovat podružná od podstatných a na základě fakt formulovat vlastní názor
- vedeme žáka k výstižné a přesné charakteristice nejdůležitějších historických událostí
- dbáme na to, aby žák uměl zařazovat události do chronologické následnosti a vysvětlovat jejich vzájemné vztahy a důsledky
- učíme orientovat se v kontinuitě národních dějin
- vedeme k pochopení souvislostí mezi dějinami národními a světovými a regionálními

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke správné interpretaci textu
- motivujeme žáky k práci s dalšími materiály (odborná literatura, internet, obrazové materiály, dokumenty) a k samostatnému vyhledávání rozšiřujících informací
- dbáme na řešení problémových úkolů nejen samostatnou prací, ale i ve skupině s důrazem na respektování názorů spolužáků

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáka ke schopnosti vyjadřovat své myšlenky a názory a vysvětlovat různé historické události v logickém sledu, kultivovaně, souvisle a výstižně
- seznamujeme žáky s odbornou terminologií a stylem a učíme je je vhodně používat
- dbáme na správně formulované otázky
- poskytujeme příležitost zapojit se do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme aktivní zájem žáka
- učíme žáky pracovat v týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní a historické dědictví
- učíme pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- dbáme na pochopení a respektování odlišností různých skupin či menšin (náboženských, etnických)
- seznamujeme žáky s národními specifiky a učíme je chápat přínos těchto specifik v současném světě
- zdůrazňujeme příslušnost žáka k českému národu a učíme hrdosti na tuto příslušnost

Kompetence pracovní:

- podporujeme soustavnou a vytrvalou práci, vysvětlujeme neefektivnost práce nárazové
- podporujeme využití cizojazyčných znalostí
- učíme prezentovat výsledky žákovské práce – referáty a odborné práce.

Kompetence digitální:

- podporujeme žáka, aby pracoval s běžně používanými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; aby se samostatně rozhodoval, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- vedeme žáka, aby vytvářel a upravoval digitální obsah, kombinoval různé formáty a vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků
- vychováváme žáka, aby předcházel situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky

prima

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdně, P

1. Úvod do studia dějepisu

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje význam historie • zná prameny písemné a ústní a instituce, ve kterých jsou shromažďovány • zná základní historické epochy • rozlišuje jednotlivé pomocné vědy historické a jejich použití • orientuje se na časové ose v historické mapě 	<p>Historie, pomocné vědy historické, časová přímka a historické epochy</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje vznik člověka na základě teorie o ploidizaci opice vymezuje starší dobu kamennou charakterizuje materiální kulturu nejstarších lovců zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výrobu popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště orientuje se ve změnách v uspořádání lidské společnosti zná význam železa pro rozvoj materiální kultury popisuje kulturu halštatskou vysvětluje kulturu Keltů a charakterizuje jejich dovednosti srovnává kulturu Keltů a Germánů zná význam vzniku zemědělství pro další vývoj lidské společnosti a kultury 	<p>Vývoj člověka a paleolit Neolit Doba bronzová Doba železná</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Zeměpis prima Afrika</p>	<p>Biologie kvarta Původ a vývoj člověka</p>

3. Nejstarší lidské civilizace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zeměpisné poloze a významu zavlažovacího zemědělství pro první státy rozděluje jednotlivé společenské vrstvy v nejstarších státech vysvětluje formy vlády a zná nejvýznamnější panovníky chápe význam písma charakterizuje nejstarší náboženství má přehled o vývoji věd a umění ve staroorientálních státech 	<p>Vznik nejstarších států Starověká Mezopotámie, starověký Egypt, Indie a Čína Féničané a 1. židovský stát</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Asie a Rusko	Český jazyk a literatura prima Epické žánry Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství Fyzika tercie Práce a energie Zeměpis sekunda Asie a Rusko Španělský jazyk kvarta Vyjádřit záliby, zájmy Realie Zeměpis prima Světový oceán Afrika

4. Starověké Řecko

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výrobu popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště 	Řecko v době krétsko-mykénské Homérské Řecko Řecko v době archaické Klasické Řecko Řecko za Alexandra Velikého Řecká kultura a věda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>počátky demokracie v dějinách lidstva</i>	Zeměpis tercie Evropa	Český jazyk a literatura prima Epické žánry Zeměpis Planeta Země

5. Starověký Řím

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výrobu popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště orientuje se ve změnách v uspořádání lidské společnosti 	Řím v době královské Římská republika Řím v době císařské Krize a rozpad římského státu Římská kultura a věda Střední Evropa v době římské

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis tercie Evropa	Český jazyk a literatura prima Epické žánry

sekunda

sekunda

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdně, P

1. Raný středověk v Evropě

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje důvody zániku římského impéria objasňuje příčiny stěhování národů popisuje jednotlivé kmeny a jejich území vysvětluje vznik nového společenského uspořádání - feudalismu zná přínos 1. říší pro evropskou kulturu vysvětluje vznik Francie, Anglie a Německa vymezi vliv Vikingů na dění v západní Evropě 		Učivo Stěhování národů Byzantská říše Arabská říše Francká říše Vznik států v západní Evropě Vznik států v jižní a východní Evropě
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>porovnání rozdílů v kulturách jednotlivých říší</i> Multikulturalita <i>vzájemné prolínání kultur</i>	přesahy do učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství

2. Raný středověk v českých zemích

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hospodářský a sociální vývoj v českých zemích vymezuje vývoj vztahů mezi českými a německým státem zná nejvýznamnější osobnosti přemyslovské dynastie 		Učivo Sámova říše Velkomoravská říše Vznik českého státu a první Přemyslovci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

3. Románská kultura

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních postulátech křesťanství a pojmech týkajících se církve chápe význam náboženství pro život člověka ve středověku a při vytváření států dokumentuje proces soupeření světské moci a církve vysvětluje dominantní postavení církve ve vzdělání a umění popisuje a ilustruje základní prvky románského umění zná a pozná nejvýznamnější památky tohoto období v České republice a okolí 		Učivo Křesťanství a církve v raném středověku Křížové výpravy Románská kultura - vzdělanost, architektura, sochařství a malířství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

4. Vrcholný středověk v Evropě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje proces vzniku měst a jejich význam pro rozvoj státu zná důvody a průběh stoleté války dokládá vliv války na vnitřní dění ve Francii a Anglii zná význam mongolského a tureckého vpádu do Evropy 		Boj mezi Francií a Anglií Mongolové ve východní Evropě Expanze osmanských Turků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Vrcholný středověk v českých zemích

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vládu významných panovníků ve 13. století vymezuje hranice českého státu, jeho politiku vůči ostatním evropským zemím chápe důsledky vyměření Přemyslovců zhodnotí přínos vlády Jana Lucemburského charakterizuje vládu Karla IV. a jeho vztah k českým zemím shrne nejdůležitější činy a události vlády Karla IV. chápe obsah učení Jana Husa objasňuje příčiny a průběh husitských válek shrne důsledky husitských válek charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad 		Český stát za posledních Přemyslovců Lucemburkové na českém trůně České země v době husitské Vláda Jiřího z Poděbrad
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

6. Gotická kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vývoj a stav vzdělanosti vysvětluje pojem rytířská kultura popíše základní prvky architektury, malířství a sochařství zná a pozná nejvýznamnější památky v České republice 		Rytířská kultura Vzdělanost a vznik univerzit Architektura, malířství a sochařství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

7. Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s důvody a předpoklady zámořských cest popisuje hledání cesty do Indie a vznik kolonií zná průběh a důsledky objevných plaveb do Ameriky vysvětluje vznik koloniálního systému charakterizuje humanismus a renesanci zná nejvýznamnější renesanční osobnosti 		Příčiny zámořských cest Portugalské cesty a objevy Španělské cesty - Kryštof Kolumbus Důsledky zámořských cest Humanismus a renesance Změny ve výrobě a obchodu

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>porovnání evropské civilizace a civilizace zámořské</i> Jsme Evropané <i>vysvětlení postupu Evropanů v koloniích</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>vysvětlení vzájemného ovlivňování kultur evropských a mimoevropských</i></p>	<p>Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko</p>	<p>Zeměpis sekunda Austrálie a Oceánie Amerika</p>

8. Reformace a protireformace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná důvody reformačního hnutí jmenuje nejvýznamnější reformační osobnosti dokládá konkrétními příklady šíření reformace v evropských státech vysvětluje hlavní principy protireformace 	<p>Reformace ve střední Evropě Evropské státy a šíření reformace Odraz reformace ve vzdělanosti a umění Vznik protireformace</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>vysvětlení rozdílů mezi náboženstvími a životním stylem v jednotlivých zemích</i></p>		<p>Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství</p>

tercie

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdně, P

1. Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavní problémy vlády Jagellonců v českých zemích uvede důvody nástupu Habsburků na český trůn charakterizuje principy habsburské politiky v českých zemích objasní důvody a výsledky českého povstání v letech 1546-1547 popíše hlavní rysy vlády Rudolfa II. zná důvody a průběh českého stavovského povstání vysvětlí důsledky porážky českých stavů charakterizuje situaci v českých zemích v průběhu třicetileté války uvede nejvýznamnější osobnosti a díla české kultury 16. století 	<p>Jagellonci na českém trůnu Česká renesance a humanismus Nástup Habsburků na český trůn Vláda Rudolfa II. České stavovské povstání České země za třicetileté války a po ní</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Zeměpis tercie Evropa</p>	<p>Fyzika kvarta Astronomie</p> <p>Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.</p>

tercie

2. Pozdní středověk v Evropě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje vývoj v Anglii a soupeření Anglie a Španělska objasňuje boj mezi hugenoty a katolíky ve Francii zná důvody a výsledky nizozemské buržoazní revoluce popisuje proces vzniku sjednoceného ruského státu popíše důvody a základní fáze třicetileté války hodnotí výsledky a důsledky války 		Boj proti Habsburkům v západní Evropě Nizozemská revoluce Vývoj ve státech jižní a východní Evropy Třicetiletá válka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis tercie Evropa	

3. Absolutismus v Evropě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem absolutismus a charakterizuje jej v jednotlivých evropských zemích 		Anglická buržoazní revoluce Francie v době Ludvíka XIV. Absolutismus v Rusku - Petr Veliký a Kateřina II. Německo v období absolutismu, vznik a vývoj pruského státu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>absolutismus jako jedna z forem politického uspořádání</i>	Výchova k občanství tercie Občan a politika	

4. Osvícenský absolutismus

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem osvícenský absolutismus objasňuje válečné konflikty na počátku vlády Marie Terezie uvádí důvody, obsah a důsledky reformy Marie Terezie a Josefa II. 		Osvícenský absolutismus a osvícenství Vláda Marie Terezie a Josefa II.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	Výchova k občanství tercie Občan a politika	

5. Mimoevropský svět v 17. a 18. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasňuje důvody boje anglických osad v Severní Americe za nezávislost hodnotí výsledky války za nezávislost popisuje počátky budování Spojených států amerických 		Vznik kolonií Válka v Americe za nezávislost Počátky budování Spojených států amerických
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko	Zeměpis sekunda Amerika

tercie

6. Barokní kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná význam barokní kultury v procesu protireformace charakterizuje základní znaky barokní architektury, malířství a sochařství zná nejvýznamnější umělce a díla barokního umění zná a pozná nejvýznamnější barokní památky v České republice 		Podmínky vzniku baroka Barokní vzdělanost Architektura, malířství a sochařství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

7. Francouzská revoluce a napoleonské války

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> shrne situaci ve Francii před vypuknutím revoluce vysvětluje hlavní rysy jednotlivých etap revoluce, společenské a politické změny vysvětluje přechod od republiky k monarchii za Napoleona hodnotí Napoleonovu vnitřní politiku popisuje napoleonské války objasňuje důsledky Napoleonovy porážky popisuje rozdělení Evropy po napoleonských válkách 		Příčiny francouzské revoluce Základní etapy a osobnosti revoluce Výsledky revoluce Nástup Napoleona a napoleonské války Vídeňský kongres
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova k občanství tercie Lidská práva	

8. Svět v 1. polovině 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popisuje rozdělení Evropy po napoleonských válkách hodnotí význam a výsledky průmyslové revoluce shrnuje nové teorie o uspořádání společnosti definuje problémy a požadavky dělníků popisuje společné a rozdílné prvky v národně-osvobozeneckém hnutí 		Průmyslová revoluce Změny ve společnosti a boj o sociální spravedlnost Národně-osvobozenecké hnutí v Evropě a Americe
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. České země v 1. polovině 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v situaci v habsburské monarchii v 1. polovině 19. století vysvětluje a charakterizuje jednotlivá období národního obrození shrnuje hlavní výsledky národního obrození v jednotlivých oborech 		Situace v českých zemích po napoleonských válkách Hospodářský rozvoj Národní obrození
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

10. Revoluce 1848

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> shrne důvody a výsledky revolucí 1848 vysvětlí důvody revoluce 1848 v českých zemích zná nejvýznamnější osobnosti a události revoluce 1848 		Revoluce ve Francii Revoluce v Itálii a Německu České národní hnutí v revoluci Slovensko v letech 1848-1849
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>pokusy o účast na politickém životě a uspořádání jednotlivých zemí Evropy</i>		

11. Svět ve 2. polovině 19. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe další vývoj průmyslové revoluce a její vliv na způsob života zná průběh sjednocení Německa a Itálie a nejvýznamnější osobnosti s ním spojené vysvětluje souvislost mezi německým sjednocením a revolucí ve Francii popisuje situaci v osmanské říši a konflikt s Ruskem uvádí důsledky porážky v Krymské válce vyhodnotí význam ruské revoluce 1905 zná důvody, průběh a výsledky války Severu proti Jihu chápe důsledky války Severu proti Jihu pro vývoj USA i světa 		Průmyslová revoluce a změny ve způsobu života Sjednocení Itálie a Německa Revoluce ve Francii Rozklad turecké říše a carské Rusko Občanská válka v USA
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 1+1 týdně, P

1. České země po roce 1848

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje pojem bachovský absolutismus a uvádí jeho projevy popisuje význam vzniku Rakousko-Uherska a jeho důsledky pro české země sleduje vývoj české politiky od pasivní rezistence k loajální politice zná české politické strany 2. poloviny 19. století hodnotí význam T. G. Masaryka konkrétními příklady ilustruje rozvoj českého průmyslu a oživení kultury 	Období bachovského absolutismu Vznik Rakousko-Uherska a prosincová ústava Česká politika po roce 1867 Rozvoj českého hospodářství a kultury Vznik a rozvoj dělnického hnutí

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>snaha Čechů ovlivňovat politiku v habsburské monarchii</i>	Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století Zeměpis Česká republika	

2. Mezinárodní situace na konci 19. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj na Balkáně a jeho význam pro další události definuje zájmy jednotlivých mocností a dvou hlavních mocenských bloků charakterizuje postavení USA před 1. světovou válkou má přehled o koloniálním panství a politice jednotlivých států 	Rozdělení mocenských zájmů Vznik mocenských bloků Vývoj na Balkáně a jejího význam pro další události

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis tercie Evropa	

3. 1. světová válka a vznik Československa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny války a cíle válčících států rozdělí válečný konflikt do hlavních etap charakterizuje používanou techniku i taktiku shrne výsledky 1. světové války orientuje se v novém uspořádání Evropy a světa vysvětlí vznik samostatného Československa rozpozná význam T. G. Masaryka a jeho zahraniční akce a význam čsl. legií pro vznik ČSR popíše ruské revoluce v roce 1917 a následné válečné konflikty, tj. intervenci a občanskou válku objasní výsledky ruských revolucí a jejich význam pro další rozvoj v Evropě 	Příčiny, průběh a výsledky 1. světové války Ruské revoluce Československý zahraniční odboj a úloha TGM Vznik Československa

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis kvarta Česká republika	

4. ČSR - 1. republika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje politický systém a zahraničně-politickou orientaci 1. republiky popíše budování demokracie v ČSR charakterizuje ekonomický a kulturní život 1. republiky seznájí se s národnostními problémy v ČSR 	Politický systém 1. republiky Hospodářský a kulturní vývoj

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století	Zeměpis kvarta Česká republika Český jazyk a literatura Dějiny literatury - 20. a 21. století

kvarta

5. Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše hlavní rysy vývoje v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech 20. století charakterizuje tzv. stalinský kult osobnosti a uvede jeho hlavní projevy ilustruje vznik paktů a zahraničně-politických bloků ve 20. letech 20. století vysvětluje vznik a podstatu fašistického režimu v Itálii charakterizuje důvody a důsledky světové hospodářské krize objasňuje princip tzv. New Dealu vedoucího k překonání krize vysvětluje politickou a ekonomickou situaci v Německu 30. let 20. století na konkrétních příkladech dokládá základní znaky nacismu a uvádí příčiny jeho vítězství v Německu objasňuje průběh konfliktu mezi ČSR a nacistickým Německem zná obsah a význam Mnichovské dohody pro další existenci ČSR charakterizuje politickou, ekonomickou a kulturní situaci ve 2. republice 		Učivo Pakty a bloky 20. let 20. století Vývoj v Sovětském svazu Vznik fašistického režimu v Itálii Světová hospodářská krize Politika New Deal v USA Nacistický režim v Německu Válečné konflikty 2. poloviny 30. let Zápas o Československo Mnichovský diktát a tzv. 2. republika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století

6. 2. světová válka

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná důvody 2. světové války a válčící koalice rozdělí hlavní etapy války zná nejvýznamnější bitvy a nejvýznamnější diplomatická jednání charakterizuje používanou techniku a taktiku vysvětluje situaci a podobu tzv. Protektorátu Čechy a Morava zná rozdíly mezi domácím a zahraničním odbojem hodnotí význam odbojových akcí hodnotí politické, mocenské a ekonomické důsledky války 		Učivo Příčiny a hlavní fáze 2. světové války Zahraniční diplomacie Situace v českých zemích Domácí a zahraniční odboj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Fyzika kvarta Atomy a záření Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko tercie Evropa kvarta Česká republika	přesahy z učebních bloků: Fyzika kvarta Atomy a záření Český jazyk a literatura Dějiny literatury - 20. a 21. století

kvarta

7. Evropa a svět po 2. světové válce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje situaci po 2. světové válce objasňuje pojem studená válka a uvádí jeho konkrétní projevy dává do souvislostí vývoj v Sovětském svazu a jednotlivých lidově-demokratických státech popisuje konkrétní projevy krize socialistických států v 50. letech 20. století hodnotí význam tzv. Varšavské smlouvy RVHP konkretizuje spolupráci mezi západoevropskými zeměmi a USA shrnuje proces rozpadu koloniálního systému 		Učivo Studená válka Krize v 50. letech Vznik tzv. sovětského bloku Vytvoření ekonomických a vojenských bloků mezi západoevropskými zeměmi a USA Soupeření Východu a Západu Rozpad koloniálního systému
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>rozdíly ve vývoji jednotlivých evropských zemí</i> Jsme Evropané <i>shody a rozdíly v životě Evropanů po 2. světové válce</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa Fyzika kvarta Atomy a záření Český jazyk a literatura Dějiny literatury - 20. a 21. století

8. Vývoj v Československu mezi lety 1945-1989

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> hodnotí význam únorového převratu 1948 na konkrétních příkladech dokládá proces tzv. stalinizace a jeho projevy v politických procesech a zahraničně-politické orientaci Československa popisuje důvody a projevy politického a kulturního uvolnění v 60. letech 20. století objasňuje hlavní rysy reformního procesu v Československu rozpozná význam a důsledky vojenského přepadení v roce 1968 pro další vývoj v zemi na konkrétních příkladech ilustruje politiku tzv. normalizace objasňuje proces rozkladu totalitního režimu a vytváření demokracie po roce 1989 zná hlavní osobnosti československé politiky a kultury 		Učivo Únorový převrat 1948 Upevnění komunistického režimu v 50. letech Uvolnění situace v 60. letech Reformní proces v Československu Vojenské přepadení Československa a jeho důsledky Normalizace Rozklad totalitního režimu v ČSSR
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí významné osobnosti v ČSSR Mezilidské vztahy <i>vztahy mezi lidmi ve vyhroceném období 1969 - 1989</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti úloha médií při událostech roku 1968 a v procesu pádu komunismu v Československu	přesahy do učebních bloků: Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století Výchova k občanství tercie Lidská práva	přesahy z učebních bloků: Zeměpis kvarta Česká republika Český jazyk a literatura Dějiny literatury - 20. a 21. století

kvarta

9. Změny v Evropě a světě na konci 20. století

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná nejvýznamnější události ve vývoji samostatné České republiky po roce 1993 popíše hlavní rysy vývoje v 70. a 80. letech 20. století v zemích obou bloků definuje pojem „přestavba“ v SSSR objasňuje průběh demokratických revolucí v socialistických státech a rozklad tzv. východního bloku na konkrétních příkladech dokazuje probíhající proces spolupráce mezi státy a význam Evropské unie uvede nejvýznamnější místa napětí a nejdůležitější problémy a válečné konflikty na přelomu století 	<p>Učivo</p> <p>Rozpad tzv. východního bloku Sjednocování Evropy Ohniska neklidu a války ve světě</p>
---	--

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>tercie Evropská integrace Mezinárodní vztahy</p> <p>Zeměpis</p> <p>sekunda Amerika Asie a Rusko</p> <p>tercie Evropa Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>kvarta Česká republika</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Zeměpis</p> <p>tercie Evropa</p> <p>Český jazyk a literatura</p> <p>kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století</p>
--------------------------------	---	---

5.3.2 Výchova k občanství

prima	sekunda	tercie	kvarta
1	1	1	1
Mgr. Jakub Brdík	Mgr. Jakub Brdík	Mgr. Jakub Brdík	Mgr. Jakub Brdík

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Spolu se vzdělávacím oborem Dějepis se zařazuje do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy stejnojmenného vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Dále integruje povinný tematický okruh Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a část oboru Výchova ke zdraví oblasti Člověk a zdraví.

Výchova k občanství má časovou dotaci jednu hodinu týdně ve všech nižších ročnících osmiletého studia. Výuka probíhá ve spojené třídě.

Pojetí předmětu se neopírá jen o poskytování a nácvik vědomostí a dovedností, nýbrž se pokouší formovat názorové postoje žáků, nabízet pozitivní hodnoty a rozvíjet možnosti vztahů k lidem a věcem. Upřednostňuje diskuzi a hru před výkladem, komplexní a pluralitní pohled na svět před monopolní ideologií. Snahou podpořit konstruktivní komunikaci v kolektivu studentů přesahuje do jazykových vzdělávacích oborů. Zájemem o aktuální události ve světě se přibližuje vzdělávacímu oboru Zeměpis. Vedle jiných tematických přesahů lze zmínit i souvislost se vzdělávací oblastí Umění a kultura.

Do předmětu Výchova k občanství jsou zařazena následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu), Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace), Morální rozvoj (Řešení

problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika).

- Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování).
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané).
- Multikulturní výchova (Kulturní diference, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity).
- Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Výchova k občanství využíváme k dosahování klíčových kompetencí těchto specifických strategií:

Kompetence k učení:

- nezdůrazňujeme znalost, ale možnost jak ji získat
- podporujeme pluralitu vzdělávacích cest – např. samostudium z materiálů, práci s internetem
- nezůstáváme jen u prostého přijetí informace, ale ukazujeme interpretační různost jednotlivých zdrojů (např. srovnáním stejné informace z různých médií)
- učíme kritickému přístupu k informacím

Kompetence k řešení problémů:

- metodou brainstormingu motivujeme k nápaditosti
- navozujeme fiktivní problematické situace („Jak bys to vyřešil?“)

Kompetence komunikativní:

- vycházíme z představy, že se žák aktivně zapojí do diskuze či polemiky, pokud mu bude jejich téma blízké
- předkládáme provokující otázky (někdy i zkusmo hájíme vyhocené stanovisko, abychom žáky vtáhli do debaty)
- citlivě řídíme debatu, vytváříme prostředí, kde se může dařit kultivované výměně názorů
- vedeme žáky, aby své názory formulovali postupně a nechali dost času na reakci oponenta
- některé příspěvky v debatě komentujeme, relativizujeme extrémní názory bez urážení mluvčího
- diskuzi můžeme ponechat bez jednoznačného závěru
- spontánní vzrušenou debatu v lavicích (kroužcích) nepovažujeme za kontraproduktivní, nedovolíme jí však, aby ovládla hodinu
- podle okolností zařadíme prvky dramaterapie

Kompetence sociální a personální:

- usilujeme o partnerský přístup k žákům (žák jako náš klient)
- nenásilně nabízíme hodnotové a názorové možnosti, uvádíme ve svobodné atmosféře jejich pozitiva a negativa
- nebojíme se prozradit vlastní názor i důvody, jež nás k němu vedou, nepotlačujeme názory, s nimiž nesouhlasíme
- bez ostychu vyprávíme o vlastních životních zkušenostech
- seznamujeme žáky s minoritami a ptáme se, do jaké míry můžeme jejich odlišné chování (jednání) přijmout
- hrajeme řadu psychologických her (na kooperaci, výběr hodnot, zážitek jinakosti aj.)
- podáváme svědectví o lidech, kteří prošli mimořádnou životní situací (dáváme přednost reálným výpovědím před učebnicovou informací – např. o sektách, drogách)
- uvádíme příklady různých reakcí na osobní krizi

Kompetence občanské:

- zmiňujeme aktuální společenské problémy a události, navozujeme diskuzi o nich
- formou her přibližujeme žákům možnosti politické participace
- vyhledáváme pozitivní příklady občanských postojů (abychom se uvarovali despektu k politice)
- vyptáváme se žáků, jakých společenských aktivit se v poslední době zúčastnili
- zařazujeme skupinové hry na projekty ke zlepšení života ve škole, ve městě

Kompetence pracovní:

- zadáváme domácí úkoly – např. referáty, sbírání určitých článků v tisku, tvorba školního tematického archivu, budovat nástěnné noviny, provést rozhovor se zajímavým člověkem atp.

Kompetence digitální:

- zdůrazňujeme význam vlastních nastavených pravidel pro rozumné využívání digitálních technologií a přínosů

práce offline

- ukazujeme, že etické a psychohygienické principy platí i ve světě internetu

prima

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíčko, 1 týdně, P

1. Naše škola

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí je motivován pro studium chápe pozitivní význam školních norem i jiných pravidel v mezilidských vztazích 		Učivo Život ve škole, práva a povinnosti žáků, školní řád, způsoby komunikace mezi žákem a učitelem Vzdělání jako obohacování životních zkušeností
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Tradice a česká kultura

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní státní symboly a uvede příležitosti, při nichž se používají dokáže uvést pozitivní i negativní rysy české kultury a jejich příklady z regionu identifikuje se s českou kulturou, je schopen vyjádřit její specifika má povědomí o aktuálních kulturních akcích ve svém okolí a některých se účastní oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení uvědomuje si význam mediální komunikace rozlišuje mezi jednotlivými médii podle komplexnosti a objektivity jejich přístupu 		Učivo Naše vlast a její symboly Jak vnímáme svou vlast, jak nás vnímají v cizině Památná místa, svátky Náš region, péče o památky a tradice Příklady vlastenectví a nacionalismu Kulturní život v regionu Kulturní tradice, zvyky Masová kultura Media a jejich vliv na život Příklady a srovnání masových médií
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

3. Zásady lidského soužití

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí chápe pozitivní význam školních norem i jiných pravidel v mezilidských vztazích oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení v různých situacích volí adekvátní vyjadřovací kódy váží si konkrétních příkladů lidí s vysokými morálními zásadami vyjmenuje instituce s posláním sociální a psychologické intervence rozpozná patologické sociální stereotypy v pojetí muže a ženy vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví zná pravidla bezpečného chování na internetu a rozumného užívání digitálních technologií nastavuje si vlastní bezpečná pravidla rozumného používání digitálních technologií 		Učivo Společná pravidla a normy Etiketa a společenské rituály Morálka a mravnost, svědomí Lidská solidarita, sociální a psychologická pomoc v krizi Postavení mužů a žen Svoboda a zodpovědnost
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Etická výchova kvarta Komunikace

4. Vztahy a konflikty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení v různých situacích volí adekvátní vyjadřovací kódy je seznámen s pluralitní strukturou společnosti zajímá se o způsoby života a myšlení minorit hledá kompromisní řešení umí neagresivním způsobem prosazovat vlastní názor či postoj je obeznámen s příklady a důsledky utlačování některých minorit vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví uvede alespoň několik zásad, jimiž by se měl řídit v kritických situacích (přírodní katastrofa, požár, teroristický útok nebo únos) 	Učivo Mezilidská komunikace Asertivita a komunikace Pozitivní význam konfliktů Příčiny a projevy rasismu a xenofobie Jak si počínat v krizových situacích (katastrofa, teroristický útok, válka, ...)
---	---

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		Etická výchova kvarta Komunikace Komunikační výchova prima Sociálně-komunikační dovednosti

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíko, 1 týdně, P

1. Kapitoly z občanského práva

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> uznává význam nedotknutelnosti vlastnictví vyjmenuje typy vlastnictví, které se ho osobně týkají zná legální způsoby nabytí vlastnictví a jejich zákonné podmínky mezi formy vlastnictví zahrnuje i autorská práva a dobré jméno osoby 	Osoba a vlastnictví Typy vlastnictví Ochrana vlastnictví Práva a zodpovědnost vlastníka	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Peníze

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> váží si majetku a peněz racionálně rozhoduje o výdajích a spoření chápe smysl (důvod) daní orientuje se ve funkci a rozdílech jednotlivých typů bankovních ústavů vyjmenuje oblasti, které vyžadují státní dotace dokáže sestavit rozpočet fiktivní domácnosti a posoudit různé možnosti, jak dojít k jeho přebytku rozdělí platbu hotovostní i bezhotovostní, zná elektronické bankovníctví a orientuje se v placení platebními kartami, se znalostí rizik spojených s jejich používáním navrhne legitimní způsob, jak zvýšit příjmy nebo snížit výdaje domácnosti, jak využít uspořené přebytku naznačí, co vše se může podílet na ceně statků a služeb 	Funkce, likvidita, druhy Hospodaření s penězi Způsoby plateb a jejich rizika (hotovost, elektronické bankovníctví, bankomaty, platební karty debetní a kreditní) Daně v ČR Bankovní ústavy, jejich typy a produkty Sociální stát a jeho výdaje	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	Matematika kvarta Finanční matematika	

sekunda

3. Tržní ekonomika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí výhody a nevýhody tržní a řízené ekonomiky vyjmenuje jednotlivé účastníky trhu a jejich odlišné strategie na příkladech objasní některé zákonitosti tržní ekonomiky 		Trh svobodný a řízený Účastníci trhu (sektory, nabídka, poptávka) Hlavní principy fungování zdravého trhu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Lidská osoba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si primát lidské osoby (své i druhých) touží realisticky poznávat vlastní osobu aktivně se zajímá o možnosti sebepoznání je seznámen s existencí některých nevědomých mechanismů psychiky při posuzování člověka objevuje své vlohly i jejich hranice učí se trpělivě přijímat vlastní nedostatky objevuje nezávislost důstojnosti osoby na jejich schopnostech a vlastnostech váží si věrnosti v partnerském vztahu učí se pojmenovávat vlastní pocity a mluvit o nich objevuje negativní důsledky svých projevů na okolí a společenství pěstuje si vlastní racionální cesty k překonávání bolestných prožitků ví, na koho se obrátit v krizových situacích je ochoten naslouchat druhým vědomě volí mezi pozitivy a negativy různých životních hodnot klade si otázku, jak smysluplně žít vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 		Unikátnost osoby Složky osoby Potencialita osoby Omyly v poznávání osobnosti, stereotypy Typologie osobnosti Inteligence, kreativita, charakter Svět emocí Prožívání, chování, jednání Zamilovanost a láska Partnerské vztahy Agrese, stres Psychohygienu v praxi Osobní krize Psychologické poradenství Hodnoty a cíle Typologie životních cílů Hledání smyslu života Falešné cesty hledání
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebeoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygienu		Etická výchova kvarta Sebepečení Práce s emocemi

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdīčko, 1 týdně, P

1. Právo a stát

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pozitivní význam právních norem rozpozná znaky totalitního a demokratického státu váží si demokracie a zná možnosti politické participace občanů vyjmenuje konkrétní projevy demokratických principů vyjmenuje hlavní typy států v současném světě, uvede konkrétní příklady 		Normy a kodifikace, jejich smysl Srovnání totalitního a demokratického státu Principy demokracie Různé typy států a jejich příklady Ústava ČR Princip rozdělení moci a demokracie Decentralizace Obce a kraje	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			

2. Občan a politika

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná kompetence obecních a krajských úřadů sleduje otázky komunální, krajské i státní politiky zná přibližně složení obecního či městského úřadu ve svém bydlišti zajímá se o volby a programy politických kandidátů má přehled o členech současné vlády a o některých jejích krocích popíše, jakým způsobem je v současnosti zajišťována vojenská obrana státu, a uvede hypotetické možnosti, jak by se do ní mohl aktivně zapojit nebo jak by mohl být povolán v rámci všeobecné branné povinnosti 		Volby Parlament Prezident Vláda Obrana státu Média a politika	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě		Dějepis tercie Absolutismus v Evropě Osvícenský absolutismus	

3. Lidská práva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je si vědom svých práv a umí je uplatňovat vystupuje proti projevům diskriminace neomezuje práva ostatních rozpozná projevy šikany a postupuje proti ní respektuje práva menšin 	Dokumenty o lidských právech Základní lidská práva Práva dětí Ochrana před poškozováním práv Diskriminace

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity		Dějepis kvarta Vývoj v Československu mezi lety 1945-1989 tercie Francouzská revoluce a napoleonské války

4. Občan ve smluvním vztahu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná různé typy běžných smluv uvědomuje si závazky a práva vyplývající z různých typů smluv 	Druhy a způsob uzavírání smluv Úřady Pracovní smlouva, dohoda o provedení práce, manželská smlouva, rozvod, smlouva o přepravě, kupní smlouva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Trestní právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní smysl trestání protiprávního jednání definuje obecné rysy trestného činu a přestupku vyjmenuje různé typy trestných činů a vysvětlí jejich nebezpečnost popíše legální způsob vyšetřování, souzení a trestání protiprávního jednání popíše protidrogovou legislativu uvede druhy postihů pro dospělé, mladistvé a nezletilé vyjmenuje typy soudů v ČR vymezení obsah pojmu „úplatek“ a vysvětlí negativní dopady tohoto jevu na vztahy ve společnosti 	Přestupek a trestný čin Druhy trestných činů Vyšetřování trestného činu Trestnost Soustava soudů v ČR, Ústavní soud Způsoby trestních postihů Věznice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		

6. Evropská integrace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody, jež vedly k evropské integraci vysvětlí, nakolik členství v EU omezuje suverenitu států vyjmenuje možnosti, které občané získali členstvím v EU 	Historické kořeny Píliře EU Instituce a fungování EU (Ne)výhody členství?

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	Francouzský jazyk tercie Evropská unie	Dějepis kvarta Změny v Evropě a světě na konci 20. století Zeměpis tercie Společenské a hospodářské prostředí Evropa

tercie

7. Mezinárodní vztahy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odliší cíle a fungování OSN, NATO zdůvodní smysl členství ČR v OSN a NATO charakterizuje působení některých nevládních organizací uvede příklad zapojení české armády do zahraničních misí a pokusí se vysvětlit jeho oprávněnost 		Válka a mír OSN – vznik, funkce NATO – vznik, funkce NGO (např. Rada Evropy, Amnesty International, Červený kříž, Člověk v tísni, Červený kříž, Greenpeace aj.) a jejich úloha ve světě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět		Dějepis kvarta Změny v Evropě a světě na konci 20. století Zeměpis tercie Společenské a hospodářské prostředí

8. Globalizace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, v čem spočívá proces globalizace utvořil si názor na pozitiva/negativa globalizace vyjmenuje některé negativní důsledky globalizace, pokusí se navrhnout jejich řešení upozorní na projevy globálních procesů ve svém regionu, zamyslí se nad jejich pozitiviv/negativy (navrhne východiska) vyjmenuje rozdíly mezi islámskou a západní kulturou definuje terorismus, uvede jeho neislámské příklady objasní vztah islámu a terorismu, uvede příklady dialogu islámu a Západu 		(Ne)výhody Separatismus a integrace Antiglobalizační hnutí Islám a západní kultura Terorismus Teror a džihád
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		Zeměpis tercie Společenské a hospodářské prostředí

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdīčko, 1 týdně, P

1. Národnostní menšiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> konfrontuje vlastní kulturu s odlišnými hodnotami minorit charakterizuje rysy života českých národnostních menšin je ochoten hledat cesty k harmonickému soužití s odlišnými kulturami 	Česká republika – místo soužití odlišných kultur Romové – jejich specifika, cesty k dialogu Další národnosti v ČR – Vietnamci, Čiňané, muslimové

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		

2. Moderní člověk a náboženství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zajímá se o různá náboženství • uznává význam náboženství v životě člověka • respektuje odlišnost názorů a zvyků vzdálených kultur • charakterizuje rozdíly v životě vyznavačů jednotlivých náboženství • pojmenuje varující příznaky nebezpečného sektářství • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	Religiozita Dálného východu, reinkarnace Židovství Křesťanství, církve Islám Nová religiozita, nebezpečí sektářství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace sekunda Raný středověk v Evropě Reformace a protireformace	

3. Práce a nezaměstnanost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • touží po praktickém uplatnění v práci • uvědomuje si důležitost správného rozhodnutí pro životní povolání • zajímá se o nabídky práce různého druhu, přemýšlí o nich • objevuje své schopnosti, uvědomuje si též své meze a nedostatky • přemýšlí o svých životních plánech, konfrontuje je s nabídkou práce • má přehled o poradenství v oblasti trhu práce, ví, kde vyhledat informace o nabídce práce 	Proč pracovat Práce a osobnost Pracovní trh, druhy pracovišť Podnikání Čím budu? Sebezpoznávání Osobní cíle Informace o různých povoláních S kým a kde se poradit

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebezpečí Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Etická výchova kvarta Osobní motivace

4. Možnosti vzdělávání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam vzdělání pro svůj osobní život a své uplatnění • popíše typy středních, vyšších a vysokých škol • aktivně sleduje různé možnosti vzdělávání, vyhledává informace o vzdělávacích institucích 	Typy škol, náplň studia Přijímací zkoušky Mimoškolní vzdělávání (kroužky, kurzy, praxe, samostudium, internet)

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpečí Seberegulace a sebeorganizace	Francouzský jazyk tercie Škola	Etická výchova kvarta Osobní motivace

5. Jak se ucházet o práci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše funkci pracovních úřadů umí si počínat při fiktivním výběru pracovního místa, napsat životopis a absolvovat pohovor s fiktivním zaměstnavatelem je podezřívavý k neseriózním nabídkám práce 	Kde hledat práci Pracovní úřady Životopis, pohovor Podezřelí zaměstnavatelé, práva zaměstnance

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpečí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Český jazyk a literatura kvarta Tiskopisy, životopis	Etická výchova kvarta Osobní motivace

5.4 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.4.1 Fyzika

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	2	2	0 2/3+2
Mgr. Radovan Růžička	Mgr. Radovan Růžička	Mgr. Radovan Růžička	Mgr. Radovan Růžička

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Fyzika integruje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, v rámci laboratorních cvičení tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová dotace předmětu Fyzika je posílena v kvartě o dvě třetiny hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Vyučovací předmět Fyzika má školním učebním plánem vymezeny dvě hodiny týdně, z toho v primě až tercii zpravidla jednu dělenou, a v kvartě navíc jednou za tři týdny dvouhodinové laboratorní cvičení. Výuka spojených hodin probíhá v odborné nebo kmenové učebně, dělené hodiny probíhají ve fyzikální laboratoři nebo učebně výpočetní techniky. Zařazované laboratorní práce v primě a sekundě jsou zaměřeny především na motivaci žáků, k získání zájmu o fyzikální problémy. Na formální zpracování měření není v těchto ročnících zatím kladen příliš velký důraz.

Předmět Fyzika se zabývá zkoumáním přírodních zákonitostí a jejich souvislostí, využívá přitom osobních empirických zkušeností žáků, poukazuje na aplikované využití přírodních zákonů v technické praxi. Snaží se vzbuzovat v žácích potřebu klást si otázky o příčinách a průběhu různých přírodních procesů a hledat na ně odpovědi. Vede žáky k vyslovování hypotéz a jejich následnému ověřování. Vyučovací předmět Fyzika poskytuje žákům vědomosti, dovednosti i návyky potřebné v praktickém životě, učí je pracovat s fyzikálními veličinami, měřit je a počítat s nimi. Fyzika tvoří základ pro pochopení fungování vesmíru, činnosti mechanických strojů i elektrických a optických přístrojů, spotřebičů a zařízení. Pomáhá žákům uvědomit si souvislosti mezi lidskou činností a stavem přírodního a životního prostředí. Seznamuje je s různými možnostmi získávání energie a následně vybízí k jejímu šetrnému a efektivnímu využívání. Předmět využívá mnohé poznatky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, zejména uplatňuje znalosti o jednotkách obsahu a objemu, operace s číselnými výrazy, výpočty s využitím kalkulátoru, řešení rovnic, úpravy výrazů, porozumění grafickým vyjádřením závislostí dvou veličin. (Přesahy do odpovídajících učebních bloků Matematiky nejsou vždy explicitně uváděny v jednotlivých blocích Fyziky.)

Předmět Fyzika zahrnuje ve svém vzdělávacím obsahu některé okruhy průřezových témat Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí) a Osobnostní a sociální výchova (komunikace, kooperace a kompetice).

Při výuce se vyučující průběžně podílí na osobnostním rozvoji žáků, zabývají se rozvojem poznávacích schopností (žáci pozorují a popisují fyzikální experimenty, děje v přírodě, řeší fyzikální úlohy a problémy), seberegulaci a sebeorganizaci žáků (cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování učiva a studia, organizace vlastního času). Rozvíjejí u nich kreativitu (uplatní vlastní způsob řešení a vysvětlení některých problémů). V oblasti sociálního rozvoje kladou důraz na mezilidské vztahy (vzájemné respektování, dobré vztahy mezi žáky ve třídě atd.), komunikaci a kompetici (skupinové vyučování, skupinová práce, soutěže, olympiády).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Fyzika používáme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- motivujeme žáky předváděním fyzikálních experimentů a ukázkami praktických aplikací fyziky
- umožňujeme žákům provádění jednoduchých pokusů
- vedeme žáky k odhadování chování těles či látek na základě jejich vlastních zkušeností
- rozvíjíme u žáků logické uvažování a fyzikální myšlení
- vyžadujeme, aby žák znal z paměti základní fyzikální zákony (vzorce a poučky), vybízíme je též k formulacím vlastními slovy
- připomínáme žákům, že hodnotu fyzikální veličiny netvoří jen číslo, ale nedílnou součástí je též jednotka
- vyžadujeme znalost běžně používaných fyzikálních jednotek a převodních vztahů mezi jednotkami dílčími a násobnými
- zadáváme žákům k samostatnému zpracování referáty s fyzikální tematikou, vyžadujeme počítačové zpracování
- zadáváme úlohy k procvičení učiva, k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- zejména v primě a v sekundě upřednostňujeme paměťové či písemné počítání při řešení jednoduchých fyzikálních úloh

Kompetence k řešení problémů:

- dáváme žákům prostor, aby se pokusili vysvětlit vlastními slovy pozorovaný experiment
- vedeme žáky k pozornému čtení textu a pochopení zadaného problému
- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem
- podporujeme žáky v navrhování alternativních řešení
- vyzýváme je k diskusi a obhajobě svých navržených postupů
- umožňujeme žákům vyhledávat potřebné údaje v tabulkách, literatuře, na internetu
- procvičujeme se žáky přibližná řešení, odhady, následně s nimi konfrontujeme vypočítaná řešení
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- v laboratorních cvičeních umožňujeme žákům pracovat ve skupinách
- řeší-li žák úlohu u tabule, požadujeme, aby vysvětloval prováděné kroky výpočtů
- vyžadujeme znalost označení fyzikálních veličin a jednotek včetně správného čtení
- u fyzikálních úloh vyžadujeme slovně formulovaný závěr (písemně či ústně)
- dbáme na správnou výslovnost žáků a přesné formulace myšlenek
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí a následné interpretaci.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k dělbě práce ve skupině (zejména při laboratorních činnostech).

Kompetence občanské:

- diskutujeme se žáky o přínosech a rizicích fyzikálních objevů a technických vynálezů a jejich zodpovědném využívání.

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme dodržování laboratorního řádu a BOZP
- vyžadujeme šetrné zacházení s pomůckami a přístroji

- vedeme žáky k přehlednému uspořádání aparatury při lab. cvičeních
- učíme žáky systematicky zaznamenávat naměřené veličiny a následně je vyhodnotit
- učíme žáky zpracovat protokol o měření
- vedeme žáky k pečlivosti a co největší přesnosti

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací, jejich kritickému hodnocení a správnému zpracování
- učíme žáky zpracovávat měření pomocí vhodných programů na počítači, zjednodušit si práci využitím digitálních technologií, zautomatizovat rutinní činnosti, tvořit tabulky, grafy ...
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí a následné interpretaci
- učíme žáky vytvářet výstupy z měření na počítači, požadujeme přehledné, správně strukturované protokoly
- používáme při laboratorních měřeních i běžných hodinách měřící přístroje spojené s počítačem, žáci se na nich učí zpracovávat data a měření, využívat digitální technologie k ulehčení práce
- diskutujeme s žáky o přínosu, ale i rizicích digitálních technologií pro ně samé i lidskou společnost

prima

Garant předmětu: Mgr. Radovan Růžička, 2 týdne, P

1. Těleso a látka

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, které věci jsou tělesa a které ne, seřadí je podle velikosti a tvaru • vyjmenuje některé konkrétní vlastnosti látek, rozezná různá skupenství látek a charakterizuje je • chápe částicové složení látek, rozliší atom, molekulu, iont a popíše jejich vlastnosti • chápe Brownův pohyb a difúzi jako důsledek neustálého phybu částic • sestaví a provede jednoduchý experiment • u těles rozliší délku, šířku a výšku a dokáže je změřit různými měřidly (pravítkem, posuvkou, mikrometrem) • převádí fyzikální jednotky délky (m, dm, cm, mm, km), obsahu (m², dm², cm², mm²) a objemu (m³, dm³, cm³, l, hl, ml) • změří objem kapaliny odměrným válcem • zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny • dodržuje zásady bezpečnosti práce • zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu • využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 	<p>Z čeho se tělesa skládají Skupenství látek Atomy, molekuly a jejich vlastnosti</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Chemie</p> <p>sekunda</p> <p>Složení látek</p>	<p>Matematika</p> <p>prima</p> <p>Opakování z geometrie</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>Trojúhelník</p> <p>Krychle a kvádr</p> <p>Racionální čísla</p>

prima

2. Veličiny a jejich měření

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví a provede jednoduchý experiment • chápe význam fyzikálních veličin a jednotek • u těles rozliší délku, šířku a výšku a dokáže je změřit různými měřidly (pravítkem, posuvkou, mikrometrem) • převádí fyzikální jednotky délky (m, dm, cm, mm, km), obsahu (m², dm², cm², mm²) a objemu (m³, dm³, cm³, l, hl, ml) • používá a převádí běžné jednotky hmotnosti (kg, dkg, g, t) • používá rovnoramenné a digitální váhy k určení hmotnosti tělesa • vypočte objem krychle a kvádru ze známých rozměrů • změří objem kapaliny odměrným válcem • používá a převádí časové jednotky (h, min, s) • změří čas stopkami • popíše teploměr, změří teplotu ve °C • uvědomuje si, že každé měření je zatíženo chybami, určí aritmetický průměr naměřených hodnot • uvede příklady změny délky a objemu tělesa vlivem změny teploty, zmíní technické dopady tohoto jevu • definuje hustotu jako podíl hmotnosti a objemu, vypočte hustotu tělesa, ovládá jednotky hustoty (kg/m³, g/cm³) • intuitivně chápe pojmy dráha, rychlost, průměrná rychlost, převádí jednotky rychlosti (km/h, m/s) • vypočte dráhu, rychlost a čas rovnoměrného pohybu dle vztahu $s = v \cdot t$ • uvede příklady měření rychlosti (tachometr, radar, ...) • zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny • dodržuje zásady bezpečnosti práce • zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu • využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 	<p>Učivo</p> <p>Fyzikální veličiny Měření délky Přesnost a chyby měření Určení polohy Hmotnost těles a její měření Čas a jeho měření Pohyb těles, rychlost Souvislost rychlosti, dráhy a času Měření rychlosti Teplota a teplotní stupnice, měření teploty Objem a jeho měření Hustota a její měření Síla a její měření</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>prima</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>Krychle a kvádr</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>prima</p> <p>Opakování z aritmetiky</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <p>Úhel a jeho velikost</p> <p>Trojúhelník</p> <p>Osová souměrnost</p> <p>Krychle a kvádr</p> <p>Racionální čísla</p>

prima

3. Elektrické vlastnosti látek

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> předvede jednoduché pokusy na elektrování těles, jevy vysvětlí rozlišuje elektricky neutrální a elektricky nabitá tělesa, rozlišuje přitažlivé a odpudivé síly popíše elektrický náboj jako fyzikální veličinu, uvede příklady zdrojů el. náboje rozliší vodiče a nevodiče, uvede příklady popíše elektrické pole kolem el. náboje, zakreslí siločáry vysvětlí blesk jako jiskrový výboj a popíše jeho nebezpečné účinky a ochranu před nimi dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 		Učivo Druhy el. náboje Model atomu Elektroskop, elektrometr Vodiče a nevodiče Elektrické pole Elektrický výboj, blesk
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Chemie sekunda Složení látek	přesahy z učebních bloků: Matematika prima Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Trojúhelník Racionální čísla

4. Magnetismus

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše magnet, magnetické síly, rozliší přírodní a umělé magnety rozlišuje trvalé a dočasné magnety, uvede příklady využití zakreslí indukční čáry jednoduchého magnetu vysvětlí princip činnosti kompasu v zemském magnetickém poli dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 		Učivo Magnety a jejich vlastnosti Silové působení magnetů Magnetické pole
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Zeměpis prima Planeta Země	přesahy z učebních bloků: Matematika prima Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Trojúhelník Osová souměrnost Racionální čísla

prima

5. Elektrický obvod

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe elektrický proud jako pohyb elektricky nabitých částic, uvede příklady tepelných, světelných, chemických a pohybových účinků el. proudu uvede podmínky pro vedení el. proudu v kapalinách a plynech uvede příklady zdrojů el. napětí uvede příklady souvislostí elektrického a magnetického pole (mag. pole cívky, elektromagnet) popíše a sestaví jednoduchý el. obvod, zná základní schematické značky, zakreslí jednoduché schéma, vysvětlí pojem zkrat zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 		Učivo Elektrický proud Zdroje napětí Schémata jednoduchých obvodů Účinky elektrického proudu, spotřebiče Magnetické vlastnosti el. proudu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Matematika prima Opakování z geometrie Desetinná čísla Trojúhelník Osová souměrnost Racionální čísla

6. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu využívá IT technologie pro vyhledávání informací, komunikaci, zpracování výstupů z laboratorních měření, prezentaci informací apod. 		Učivo Měření délky Měření hmotnosti Určování objemu tělesa Určení hustoty Měření teploty kapalin Měření doby pohybu Popis magnetu, modelování indukčních čar Sestavení jednoduchého el. obvodu Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Experimenty s jednoduchými pomůckami - náměty dle vyučujícího
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Matematika prima Opakování z aritmetiky Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Trojúhelník Osová souměrnost Krychle a kvádr Racionální čísla

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Radovan Růžička, 2 týdně, P

1. Pohyby těles

Očekávané výstupy		Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> intuitivně chápe pojmy pohyb, dráha, trajektorie rozliší pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý rozliší okamžitou rychlost a průměrnou rychlost, převádí jednotky rychlosti (km/h, m/s) uvede příklady měření rychlosti chápe rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem pracuje s grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase (sestrojí jednoduché grafy, odečte z nich hodnoty veličin, pozná, o jaký druh pohybu se jedná,...) vypočte dráhu, rychlost a čas rovnoměrného pohybu dle vztahu $s = v \cdot t$ održuje zásady bezpečnosti práce kvalitativně chápe pojem zrychlení sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 		<p>Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Relativnost pohybu a klidu Rychlost, průměrná rychlost, pojem zrychlení Výpočty dráhy, rychlosti a času pohybu</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Matematika</p> <p>sekunda</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	<p>Zeměpis</p> <p>prima</p> <p>Planeta Země</p> <p>Matematika</p> <p>sekunda</p> <p>Celá čísla</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Poměr</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Procenta</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>

sekunda

2. Síly a jejich vlastnosti

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vzájemnost silového působení • změří velikost působící síly • graficky řeší jednoduché úlohy na skládání sil (rovnoběžné a různoběžné síly) • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • intuitivně chápe pojem těžiště, ovládá pojmy rovnováha, stabilní a labilní poloha tělesa • vnímá rozdíl mezi hmotností a tíhou • intuitivně pracuje s pojmem setrvačnost • chápe, že síla mění pohybový stav tělesa, uvede příklady • jednoduše formuluje Newtonovy pohybové zákony • uvědomuje si a vyjmenuje silové účinky • rozpozná účinky vzájemného silového působení, odhadne následky vzájemného silového působení • uvědomuje si a rozpoznává deformační účinky síly, zná vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, uvede příklady • jednoduše objasní vznik třecí síly, popíše faktory, které mají vliv na její velikost, porovná smykové a valivé tření, uvede příklady • dodržuje zásady bezpečnosti práce • zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu • sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek • využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	<p>Učivo</p> <p>Vzájemné působení těles Síla, skládání rovnoběžných a různoběžných sil Tíhová síla a těžiště Setrvačnost Síla a změny pohybu Akce a reakce Otáčivý účinek síly - páka, rovnováha Tlak, tlaková síla Smykové tření, valivé tření, odpor prostředí</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>sekunda</p> <p>Poměr</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>sekunda</p> <p>Celá čísla</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Poměr</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Procenta</p> <p>Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>

sekunda

3. Kapaliny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše základní vlastnosti kapaliny, včetně specifického chování povrchové vrstvy popíše závislost hustoty kapaliny na teplotě, uvede příklady využití, vysvětlí, co je teplotní anomálie vody, popíše její význam popíše kapilární jevy, objasní jejich význam v přírodě i v technické praxi objasní vznik hydrostatického tlaku, vypočítá jeho hodnotu v určité hloubce popíše chování kapalin ve spojených nádobách, uvede příklady využití formuluje Archimédův zákon, vypočítá v jednoduchých případech vztakovou sílu popíše chování těles v kapalině v závislosti na hustotě, uvede praktické příklady plovoucích těles uvědomuje si vliv působení vnější síly na kapalně těleso, vypočítá tlak v kapalině, formuluje Pascalův zákon a uvede praktické aplikace dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 		Učivo Vlastnosti kapalin, povrchové napětí Závislost hustoty kapaliny na teplotě Kapilární jevy Hydrostatický tlak Spojené nádoby Archimédův zákon - plavání těles Pascalův zákon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Chemie sekunda Voda	přesahy z učebních bloků: Chemie sekunda Voda Matematika Celá čísla Racionální čísla

4. Plyny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti plynů, porovná s kapalinami vysvětlí příčinu atmosférického tlaku a popíše jeho měření popíše atmosféru Země jednoduše popíše oblast zkoumání meteorologie a její využití rozšíří platnost Archimédova zákona pro plyny, uvede příklady zařízení tento zákon využívající vysvětlí pojmy přetlak, podtlak, vakuum, uvede příklady zařízení využívajících přetlak či podtlak (vakuum) jednoduše popíše příčiny proudění vzduchu v atmosféře a jeho dopady, uvede příklady využití aerodynamického vztaku dodržuje zásady bezpečnosti práce sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 		Učivo Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Atmosféra Země Základy meteorologie Archimédův zákon pro plyny Přetlak, podtlak, vakuum Proudění vzduchu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Chemie sekunda Vzduch Zeměpis prima Planeta Země	přesahy z učebních bloků: Chemie sekunda Vzduch Matematika Celá čísla Racionální čísla

sekunda

5. Světelné jevy

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná bodové a plošné zdroje světla, uvede příklady, rozliší průhledné, průsvitné a neprůhledné prostředí řeší jednoduché problémy využívající přímočaré šíření světla, používá pojem světelný paprsek rozliší stín a polostín, popíše a vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce popíše vlastnosti obrazu v rovinném zrcadle, formuluje zákon odrazu rozliší duté a vypuklé kulové zrcadlo, vysvětlí pojmy vrchol, střed křivosti, ohnisko, rozliší skutečný a zdánlivý obraz, uvede příklady využití jednotlivých typů zrcadel objasní pojem lom světla, rozliší lom světla ke kolmici a od kolmice popíše a rozliší tenké čočky - spojky a rozptylky, vysvětlí význam ohniskové vzdálenosti pomocí význačných paprsků sestaví obraz předmětu tenkou čočkou, popíše jeho vlastnosti popíše stavbu lidského oka, naznačí možnost korekce základních vad uvede příklady optických zařízení a jejich využití popíše rozklad bílého světla hranolem na barevné složky, objasní vznik duhy održuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z laboratorních měření 	<p>Učivo</p> <p>Přímocharé šíření světla Stín a polostín fáze Měsíce zatmění Slunce a Měsíce; Odraz světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) Astronomické dalekohledy, zrcadla v praxi Lom světla - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem Okno - optické vlastnosti oka, optické klamy, zorný úhel optické přístroje, mikroskop, dalekohled, brýle</p>
--	---

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>prima Osová souměrnost sekunda Shodnost, středová souměrnost</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>sekunda Celá čísla Racionální čísla Poměr</p>
--------------------------------	---	---

6. Laboratorní cvičení

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly održuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek využívá IT technologie k vyhledávání a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z laboratorních měření 	<p>Učivo</p> <p>Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího):</p> <p>Měření průměrné rychlosti Měření velikostí síly Skládání sil a měření výslednice Ověření rovnovážné polohy na páce Změření třecí síly Měření hydrostatického tlaku Měření na optické lavici Odraz a lom paprsků (rovinné zrcadlo, čočka)</p>
--	---

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>sekunda Celá čísla Racionální čísla Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník Hranoly</p>
--------------------------------	--	--

sekunda

tercie

Garant předmětu: Mgr. Radovan Růžička, 2 týdně, P

1. Práce a energie

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše fyzikální veličinu práce, zná její jednotku a souvislost práce, působící síly a dráhy, v jednoduchých případech práci vypočte definuje výkon, v jednoduchých případech výkon vypočte, uvede jeho jednotku, pomocí ní vyjádří hodnotu práce v kWh jednoduše vysvětlí spojitost práce a energie definuje a vypočítá polohovou a pohybovou energii tělesa chápe, že energii není možno vyrobit, pouze přeměňovat její formy formuluje zákon zachování energie, vysvětlí pojem perpetuum mobile a nemožnost jeho existence definuje a v jednoduchých případech určí účinnost rozlíší a popíše páku jednozvrtnou a dvojitou, řeší jednoduché úlohy s využitím rovnosti momentů sil vysvětlí funkci a význam kladky, kladkostroje, kola na hřídeli, nakloněné roviny a šroubu dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	<p>Učivo</p> <p>Práce a energie Výkon, jednotky výkonu Energie Polohová a pohybová energie Přeměny energie konáním práce Zákon zachování energie Perpetuum mobile Účinnost Momentová věta Jednoduché stroje – páka jednozvrtná a dvojitou, kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Zdroje energie a jejich vliv na životní prostředí, efektivní využívání energie</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Dějepis</p> <p>prima</p> <p>Nejstarší lidské civilizace</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>tercie</p> <p>Mocniny a odmocniny</p> <p>Výrazy</p> <p>Rovnice</p>

tercie

2. Tepelné jevy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> intuitivně chápe vnitřní energii jako souhrn energií neuspořádaně se pohybujících částic v tělese popíše dvě možnosti zvyšování vnitřní energie tělesa chápe teplo jako množství energie vyměňované mezi tělesy různé teploty definuje měrnou tepelnou kapacitu látky, vyhledá její hodnotu v tabulkách vypočte teplo přijaté či odevzdané tělesem uvede příklady zvýšení vnitřní energie (zahřátí) konáním práce popíše kalorimetr a jeho vlastnosti uvede příklady tepelné výměny mezi tělesy, sestaví kalorimetrickou rovnici, v jednoduchých případech ji vyřeší rozdělí vlastnosti a uvede příklady tepelných vodičů a izolantů a jejich využití v praxi, vyhledá hodnoty součinitele tepelné vodivosti látek vyjmenuje způsoby přenosu tepla (vedení, proudění, záření), uvede příklady vysvětlí princip proudění tekutin mezi místy s různou teplotou, naznačí důsledky v atmosféře a ohřívání kapalinách objasní historický význam vynálezu parního stroje pro 19. stol. jednoduše popíše zážehový a vznětový spalovací motor, vysvětlí funkci, uvede základní rozdíly a příklady využití popíše využití parní turbíny v tepelných elektrárnách zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 		Učivo Vnitřní energie, teplo Změna vnitřní energie konáním práce Kalorimetrická rovnice Vedení tepla Šíření tepla prouděním a zářením Tepelné motory
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>dopad rozsáhlého používání spalovacích motorů na životní prostředí - diskuse</i>	přesahy do učebních bloků: Chemie tercie Energie	přesahy z učebních bloků: Matematika tercie Výrazy Rovnice Válec

tercie

3. Elektrický proud

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady elektricky nabitých těles, popíše silové působení souhlasných a nesouhlasných nábojů, zná označení a jednotku el. náboje • uvede příklad částice, která je nositelem elementárního náboje • popíše elektrický proud jako děj, při kterém se uspořádaně pohybují nabité částice, rozliší typ částic podle druhu látky • definuje veličinu proud, zná její jednotku • zná nejčastější příčinu elektrického proudu - elektrické napětí, uvede jeho jednotku • pojmenuje měřič elektrického proudu a napětí, zná jejich schematické značky • změří proud v jednoduchém obvodu, správně zapojí ampérmetr • vysloví Ohmův zákon (pro část obvodu) a využije ho při jednoduchých výpočtech • definuje elektrický odpor, zná jednotku, uvede veličiny ovlivňující odpor vodiče • definuje měrný elektrický odpor látky, vyhledá v tabulkách • objasní vliv teploty na odpor kovového vodiče • popíše rezistor jako součástku s konstantním odporem, zná jeho schematickou značku • rozliší sériové a paralelní zapojení dvou až tří rezistorů, načrtne schéma, vypočte celkový odpor • popíše potenciometr jako rezistor s nastavitelnou hodnotou odporu, zná schematickou značku • uvede příklady využití potenciometru jako regulátoru proudu v obvodu • jednoduše definuje vnitřní odpor zdroje, rozliší a porovná elektromotorické a svorkové napětí • uvede příklady běžně používaných zdrojů stejnosměrného napětí • vysvětlí význam spojování zdrojů do série • vypočte výkon elektrického proudu dle vztahu $P=U \cdot I$, zná jednotku výkonu • vyjádří hodnotu elektrické energie v kWh • jednoduše popíše funkci zvolených spotřebičů • popíše možnosti výroby elektrické energie, zváží výhody, nevýhody, rizika • zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny • zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. • využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z laboratorních měření 	<p>Elektrický náboj Elektrický proud a jeho příčiny, měření Ohmův zákon Elektrický odpor a jeho závislost na teplotě Rezistory Spojování rezistorů Potenciometr Vnitřní odpor zdroje Zapojování zdrojů Výkon elektrického proudu, funkce spotřebičů Elektrická energie, výroba</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>snížení spotřeby, efektivita rozvodů, zdroje elektrického proudu a jejich vliv na životní prostředí</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Chemie</p> <p>sekunda Složení látek</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Chemie</p> <p>tercie Redoxní reakce</p> <p>Matematika</p> <p>Mocniny a odmocniny Výrazy Rovnice</p>

tercie

4. Zvukové jevy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší pružná tělesa a látky, charakterizuje je charakterizuje kmitavý pohyb, objasní pojem rovnovážná poloha definuje veličiny T (perioda), f (frekvence) periodických kmitů, zná jejich vzájemný vztah a jednotky z časového průběhu (grafu) vychylky určí T a v jednoduchých případech i amplitudu kmitání uvede příklady tlumeného kmitání, vysvětlí příčiny tlumení chápe vlnění jako šíření kmitavého pohybu pružným prostředím charakterizuje vlnění frekvencí, vlnovou délkou a rychlostí šíření, odvodí vztah mezi těmito veličinami rozliší vlnění příčné a podélné, uvede příklady definuje zvuk jako mechanické vlnění určitého rozsahu frekvencí chápe, že zdrojem zvuku jsou kmitající tělesa, uvede příklady různých způsobů vzniku zvuku zná souvislost výšky zvuku s jeho frekvencí, barvy tónu s časovým průběhem kmitání uvede příklady prostředí, ve kterých se zvuk šíří, rychlosti vyhledá v tabulkách, přibližnou hodnotu rychlosti ve vzduchu zná z paměti vysvětlí vznik ozvěny, objasní důsledky ohybu vlnění pro šíření zvuku charakterizuje ultrazvuk a infrazvuk, uvede příklady jednoduše popíše způsoby zaznamenání zvuku na různá média vysvětlí princip vnímání zvuku sluchem zná veličinu hladina intenzity zvuku a její jednotku dB vnímá nebezpečí nadměrného hluku a zná způsoby ochrany před ním dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z laboratorních měření 	<p>Vlastnosti pružných těles Kmitavý pohyb, kmitání pružných těles Vlnění, příčné a podélné Zvuk, jeho zdroje a šíření Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku, hlasitost Záznam a reprodukce zvuku</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>nebezpečí zvýšeného hluku prostředí pro člověka i jiné organismy - diskuse nebo referát</i></p>	<p>Matematika</p> <p>tercie</p> <p>Výrazy</p> <p>Kružnice a kruh</p> <p>Biologie</p> <p>kvarta</p> <p>Smysly</p> <p>Estetická výchova</p> <p>tercie</p> <p>Hlasová výchova</p> <p>Instrumentální výchova</p>	

tercie

5. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny • zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. • využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z laboratorních měření 		Učivo Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Určení mechanické práce a výkonu Práce s kalorimetrem Měření elektrických veličin Užítí reostatu a děliče napětí Měření charakteristiky spotřebiče
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Matematika tercie Mocniny a odmocniny Výrazy Rovnice Základy statistiky Válec

6. Skupenské přeměny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a jednoduše popíše strukturu a vlastnosti jednotlivých skupenství látky • uvede příklady krystalických a amorfních látek, popíše rozdíly • popíše děje v látce při tání a tuhnutí, uvede souvislost s dodaným či odevzdaným teplem • vyhledá teploty tání látek • uvede vliv nečistot a tlaku na teplotu tání, ilustruje na příkladech • definuje skupenské teplo tání a měrné skupenské teplo tání, vyhledá v tabulkách • popíše děje v látce při vypařování a kapalnění • vysvětlí, jaké faktory ovlivňují rychlost vypařování • zná pojmy absolutní a relativní vlhkost vzduchu, jednoduše vysvětlí vznik mlhy či rosy při ochlazení vzduchu • popíše var kapaliny, vyhledá teploty varu při normálním tlaku, chápe souvislost teploty varu s vnějším tlakem, uvede příklady varu za sníženého a zvýšeného tlaku • vysvětlí sublimaci a desublimaci, uvede běžné příklady těchto dějů • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • využívá IT technologie k vyhledávání i prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	Učivo Tání a tuhnutí Vypařování a kondenzace Sublimace a desublimace
--	--

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Ekosystémy</p> <p><i>Vliv skupenství látek na fungování ekosystémů, anomálie vody (eroze, zamrzání vodních ploch, změny hladin oceánů ...)</i></p> <p>Základní podmínky života</p> <p><i>Kapalná voda jako nutná podmínka života, vliv velké tepelné kapacity vody na stabilitu podmínek nutných pro život, anomálie vody a její efekty</i></p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Vliv globálních změn teploty, změny hladiny oceánů, tání ledovců</i></p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>změny teploty a jejich vliv na životní prostředí, změny skupenství, tání ledovců a změny hladin oceánů</i></p>		<p>Chemie</p> <p>sekunda</p> <p>Látky</p> <p>Matematika</p> <p>tercie</p> <p>Mocniny a odmocniny</p> <p>Výrazy</p> <p>Rovnice</p>

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Radovan Růžička, 0 2/3+2 týdně, P

1. Vedení elektrického proudu v polovodičích

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní pohyb elektronů a vznik děr v krystalu polovodiče, vysvětlí závislost odporu polovodiče na teplotě rozdělí polovodič typu N a P, vysvětlí význam příměsí popíše PN přechod, vysvětlí rozdílnost chování v závislosti na polaritě napětí popíše polovodičovou diodu, uvede příklady využití různých typů diod (usměrňování, LED, fotodiody, ...) jednoduše popíše tranzistor a naznačí jeho využití v elektronice rozumí pojmu integrovaný obvod, uvede příklady využití v moderních technologiích uvede příklady využití polovodičových součástek jednoduše objasní funkci rádia a televize zvolí vhodná měřidla a změní základní veličiny zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu zapojí správně polovodičovou diodu využívá IT technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z měření 	<p>Elektrony a díry</p> <p>Vliv příměsí v polovodiči</p> <p>PN přechod</p> <p>Diody, spínání tranzistorem, tranzistor jako zesilovač</p> <p>Integrované obvody</p> <p>Využití polovodičových součástek (tranzistor, dioda, termistor)</p> <p>Funkce rádia a televize</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Efektivní využití polovodičů, snížení spotřeby, efektivita rozvodů</i></p>		

kvarta

2. Elektrodynamika

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si působení magnetické síly na vodič (i jednotlivou nabitou částici), určí její směr • kvalitativně popíše vzájemné silové působení mezi dvěma proudovodiči • zná veličinu sloužící k popisu magnetického pole včetně jednotky • popíše kvalitativně jev elektromagnetické indukce, uvede příklady zařízení využívající tento jev • popíše stavbu a funkci generátorů elektrického napětí, uvede příklady • vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým napětím, objasní význam amplitudy a efektivní hodnoty střídavého napětí • jednoduše popíše kondenzátor a cívku, ovládá jejich schematické značky, popíše jejich rozdílné chování ve stejnosměrném a střídavém obvodu • popíše stavbu transformátoru, vysvětlí princip funkce, řeší jednoduché úlohy na rovnici transformátoru, objasní význam jeho využití při přenosu energie na dálku • popíše generátor třífázového napětí, vysvětlí rozdíl mezi fázemi, rozliší fázové a nulovací vodič, zapojení spotřebiče do hvězdy a trojúhelníku • jednoduše vysvětlí funkci elektromotoru • uvede příklady využití elektromagnetických oscilátorů v běžných spotřebičích • popíše elektromagnetickou vlnu, zná rychlost jejího šíření, uvede příklady jejího využití • ovládá základní bezpečnostní pravidla při práci s el. spotřebiči • zvolí vhodná měřidla a změní základní veličiny • zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly • dodržuje zásady bezpečnosti práce • zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu • využívá IT technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	<p>Učivo</p> <p>Magnetické pole vodiče s proudem Vzájemné působení vodičů Magnetická indukce Elektromagnetická indukce Generátory el. napětí Vlastnosti střídavého proudu Kondenzátor a cívka Transformátor Třífázové napětí Elektromotory Elektromagnetické kmity vlny Zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>kvarta</p> <p>Funkce</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>kvarta</p> <p>Rovnice a soustavy rovnic</p>

kvarta

3. Atomy a záření

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zevrubně popíše historii objevu atomu a jeho struktury • podrobněji popíše tzv. Bohrov model atomu, vysvětlí vyzařování či pohlcování fotonů při přeskokcích elektronů mezi energetickými hladinami • charakterizuje elektromagnetické spektrum, přesněji vymezí světlo, chápe ho jako záření vyzářené rozžhavenými tělesy • popíše stavbu jádra atomu, vysvětlí význam pojmů nukleon, protonové číslo, nukleonové číslo, nuklid, izotop • vjmenuje vlastnosti jaderných sil, porovná s elektrickými či gravitačními • objasní pojem radioaktivita, specifikuje jednotlivé druhy radioaktivního záření, vysvětlí význam poločasu rozpadu • uvede praktické příklady využití radioaktivních materiálů • vysvětlí nebezpečí radioaktivity pro organismy, zná možnosti ochrany před ním • všeobecně vysvětlí, k čemu dochází při jaderné reakci, porovná změny jader při transmutaci a štěpení • vysvětlí pojem řetězová reakce • popíše funkci jaderného reaktoru včetně regulačních a bezpečnostních prvků • popíše na schématu funkci jaderné elektrárny, diskutuje její výhody i rizika • vysvětlí pojem termonukleární reakce, porovná se štěpením jader • využívá IT technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	<p>Učivo</p> <p>Objev atomu a jeho struktury a jeho záření Bohrov model atomu Elektronový obal Jádro atomu Jaderné síly Radioaktivita Využití radioaktivity Ochrana před zářením Jaderné reakce Řetězová reakce Jaderný reaktor, elektrárna Termonukleární reakce</p>
---	--

<p>Průřezová témata</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>možnosti výroby el. energie - různé typy zdrojů, jejich výhody a nevýhody v souvislosti se životním prostředím - referát nebo diskuse</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Dějepis</p> <p>kvarta</p> <p>2. světová válka</p> <p>Evropa a svět po 2. světové válce</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Dějepis</p> <p>kvarta</p> <p>2. světová válka</p> <p>Matematika</p> <p>Rovnice a soustavy rovnic</p>
---	---	---

4. Astronomie

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše předmět zkoumání astronomie • popíše vlastnosti Slunce, vysvětlí pojem sluneční vítr, polární záře, vysvětlí, kde Slunce bere energii • popíše planety sluneční soustavy - rozliší kamenné a plynné planety • zná příklady menších těles sluneční soustavy, zejména komet a planetek • formuluje Keplerovy zákony popisující pohyb planet • stručně charakterizuje vznik, vývoj a zánik hvězd • vnímá Sluneční soustavu jako součást galaxie a celého vesmíru • využívá IT technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. 	<p>Učivo</p> <p>Slunce Planety - kamenné a plynné Malá tělesa Keplerovy zákony Vznik a vývoj hvězd Galaxie</p>
---	---

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Dějepis tercie Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku	Biologie kvarta Planeta Země Zeměpis prima Planeta Země Matematika kvarta Rovnice a soustavy rovnic Jehlan, kužel, koule

5. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změní základní veličiny zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu zapojí správně polovodičovou diodu využívá IT technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací i ke komunikaci s kantory, spolužáky apod. využívá IT technologie ke zpracování a prezentaci výstupů z měření 	Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Ověření Ohmova zákona Určení odporu rezistoru různými metodami Galvanické články Měření na elektrickém kalorimetru Měření s polovodičovými součástkami (termistor, dioda) Měření na stejnosměrném elektromotoru Měření na jednofázovém transformátoru Měření kapacity kondenzátoru střídavým proudem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i>	Chemie kvarta Laboratorní práce	Matematika kvarta Rovnice a soustavy rovnic Jehlan, kužel, koule

5.4.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Chemie svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda, dále tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová dotace předmětu Chemie je proto posílena v kvartě o dvě třetiny hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Vyučovací předmět Chemie má školním učebním plánem vymezenou časovou dotaci 0+2+2+2, pro výuku v sekundě a tercii 1 hodina v celé třídě a jedna zpravidla půlená. V kvartě se učí dvě hodiny v celé třídě, ale jsou doplněny dělenými laboratorními a teoretickými cvičeními. Výuka spojených hodin probíhá v odborné nebo kmenové učebně, půlené hodiny jsou věnovány převážně praktickým cvičením, probíhajícím v chemické laboratoři nebo v učebně výpočetní techniky.

Chemie poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje získat základní poznatky o látkách, jejich rozdělení a pozorování. Seznamuje s čističovým složením látek, chemickými prvky, jejich

vlastnostmi. Učí pojmenovat základní anorganické a organické sloučeniny, seznamuje s jejich vlastnostmi a využitím pro člověka. Vysvětluje chemické reakce a jejich jednoduchý zápis. Vysvětluje využití základních životně důležitých látek z chemického hlediska, struktury látek. Poukazuje na problémy v přírodě a řeší důležité přírodní děje – znečišťování ovzduší, půdy a vody; detergenty; drogy; fotosyntézu; výživu člověka. Mnohé z teoretických poznatků dokládá praktickými cvičeními a seznamuje se základy laboratorní techniky, práce s kahanem a bezpečným prováděním pokusů. Chemie tak tvoří základ pro pochopení podstaty látek, chemických dějů v přírodě i uměle vyvolaných.

Předmět Chemie obsahuje ve svém vzdělávacím obsahu některé okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.
- V osobnostním rozvoji se zabýváme rozvojem schopností poznávání (pozorování a pokus, smyslové vnímání, cvičení z paměti), seberegulací a sebeorganizací (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času), rozvíjíme žákovu kreativitu (vlastní způsoby řešení na dané téma).
- V sociálním rozvoji klademe důraz na mezilidské vztahy a komunikaci (vzájemné respektování, tolerance různých názorů, práce ve skupinách). Kooperace a kompetice je zahrnuta v laboratorních pracích (správná organizace práce, spolupráce ve dvojicích, skupině).
- V morálním rozvoji se zabýváme Hodnotami, postoji, praktickou etikou (hodnocení vlastních analýz).
- Z enviromentálních témat Chemie zahrnuje Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí.
- V mediální výchově se zaměřujeme na kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a tvorbu mediálního sdělení (tvorba článků, posterů s využitím počítače).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Chemie využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat informace v odborné literatuře, časopisech, na internetu - zadáváme úlohy k procvičení učiva, k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- vyžadujeme, aby žák znal z paměti značky prvků, uměl vyvodit vzorce chemických látek - rozvíjíme u žáků logické uvažování a chemické myšlení
- zadáváme žákům zpracování referátů, projektů s chemickou tematikou, požadujeme počítačové zpracování
- učíme žáky jednoduše popsat experiment slovně, rovnicí
- vyžadujeme po žácích stručný protokol o průběhu experimentu v laboratorních cvičeních a vytvoření závěru o významu laboratorního cvičení
- požadujeme, aby se naučili pracovat s jednoduchými chemickými laboratorními pomůckami, bezpečně používali kahan

Kompetence k řešení problémů:

- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem - snažíme se, aby žák navrhnul možnosti řešení, vybral vhodný postup, zdůvodnil a vytvořil výstup svojí práce
- vedeme žáky k aktivitě, diskusi o problému a snažíme se, aby se nebáli diskutovat o chybných myšlenkách

Kompetence komunikativní:

- požadujeme přiměřenou slovní zásobu a užití odborné terminologie (nenásilně)
- snažíme se, aby žák uměl naslouchat druhým, porozuměl a vhodně reagoval i na jiné názory
- umožňujeme ve vhodných případech řešit úlohy ve dvojicích či větších skupinách
- pracuje-li žák u tabule, vyžadujeme po něm vysvětlování prováděných kroků
- vedeme žáky k používání a správnému čtení chemických značek, vzorců, chemických pojmů - snažíme se, aby žáci dokázali zformulovat chemický děj a zapsat jednoduchými rovnicemi
- chceme, aby žák využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské:

- chceme, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k pomoci slabším a postiženým žákům

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme udržování pracovních pomůcek a učebnic v dobrém stavu
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami (kalkulačkami, laboratorním nářadím, učebnicemi,...)
- chceme po žácích soustavnou přípravu na výuku, nepracovat nárazovitě

Kompetence digitální:

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- požadujeme, aby žáci používali digitální technologie při výuce - vyhledání informací, tvorba prezentací
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digit. obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digit. prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- vedeme žáky, aby dokázali zpracovat laboratorní měření a výsledky do tabulek a grafů
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

sekunda

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 0+2 týdně, P

1. Látky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem látka, těleso, pozorování, pokus • pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) • rozliší fyzikální a chemický děj 		Látka a jejich vlastnosti Pozorování vlastností – smyslovými orgány, pokusem Fyzikální a chemický děj Zjišťování vlastností látek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>pozorování, pokus – smyslové vnímání</i>	Fyzika tercie Skupenské přeměny	

2. Bezpečnost práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná zásady bezpečné práce, telefonní čísla záchranné služby, hasičů, policie • umí přivolat pomoc • dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – požezání, popálení • zná označení nebezpečných látek a přípravků • pracuje bezpečně s kahanem, zná jeho funkci a druhy • zná zásady bezpečné práce s kyselinami • zná zásady bezpečné práce s hydroxidy • umí vážit, měřit objem • pracuje v ochranných pomůckách 		Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech R-věty, S-věty, H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam První pomoc při popálení, požezání, poleptání Práce s kahanem v laboratoři
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Referáty, časopisy, zprávy z internetu</i>		

sekunda

3. Směsi

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem směs a uvádí příklady • umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí • zná pojmy roztok, nasycený, nenasycený • umí vyjádřit složení roztoků hmotnostním zlomkem a % • rozlišuje pojem roztok zředěný, koncentrovaný • zná principy a postupy oddělování složek – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce • umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí • provádí filtraci, destilaci, sublimaci, krystalizaci (chromatografii) ve školních podmínkách • umí sestavit základní aparatury pro filtraci, destilaci, sublimaci • pozná a pracuje s laboratorním sklem 		Učivo Směsi a jejich dělení Roztoky Složení roztoků Hmotnostní zlomek Příprava roztoků různé koncentrace Oddělování složek směsí a jejich využití i v praxi Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy do učebních bloků: Matematika sekunda Procenta	přesahy z učebních bloků: Matematika sekunda Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta

4. Voda

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná vlastnosti vody • umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění, zná příklady z praxe • zná požadavky na pitnou vodu a využívá je i v praxi • chápe výrobu pitné vody • chápe potřebu čištění odpadních vod 		Učivo Její vlastnosti, druhy Výroba pitné vody Znečišťovatelé vod a čištění vod Rozlišení pitné, destilované a minerální vody
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>Exkurze - čistírna odpadních vod</i>	přesahy do učebních bloků: Fyzika sekunda Kapaliny Biologie prima Obecné vlastnosti živého	přesahy z učebních bloků: Fyzika sekunda Kapaliny Biologie kvarta Ekologie Zeměpis prima Planeta Země

5. Vzduch

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná procentové složení vzduchu • umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny • zná hlavní znečišťovatele vzduchu • chápe výrobu kyslíku ze vzduchu, jeho význam pro člověka a umí připravit kyslík • umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu, ozonové vrstvy 		Učivo Složení vzduchu Čistota ovzduší Kyslík v souvislosti se vzduchem Laboratorní příprava kyslíku Ozón
---	--	--

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika sekunda Plyny Biologie kvarta Ochrana přírody a životního prostředí	Fyzika sekunda Plyny Biologie kvarta Ekologie Zeměpis prima Planeta Země

6. Složení látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy atom, molekula, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo, izotopy zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma některých atomů chápe pojem prvek, chemická sloučenina, umí vysvětlit jejich rozdíl zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ba, Ra, Cr, W, V, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, As, Sb, O, S, Se, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, U rozumí použití chemického vzorce k označení sloučeniny určí počet atomů ve vzorci 	Atom, molekula Model atomu Chemické prvky a sloučeniny Značky a názvy prvků – jejich vývoj Chemický vzorec a jeho použití Vztah atomy, molekuly, prvky, sloučenina

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika prima Těleso a látka Elektrické vlastnosti látek tercie Elektrický proud Matematika sekunda Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta

7. Chemická vazba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe chemické spojení atomů zná pojem elektronegativita a umí ji vyhledat v PSP umí vysvětlit chemickou vazbu určí charakter chemické vazby na základě rozdílu elektronegativit dokáže zapsat vznik iontů zná pojmy kation, anion, iontová sloučenina a příklady z praxe 	Vznik vazby Elektronegativita a její vyhledávání Polarita vazby a druhy vazby Iontová vazba, vznik iontů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

8. PSP – periodická soustava prvků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže najít zajímavé informace v literatuře, časopisech, na internetu zná princip uspořádání prvků do PSP umí přiřadit protonové číslo prvku z PSP a naopak umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy a umí je najít v PSP dokáže popsat některé prvky, jejich vlastnosti a použití orientuje se v tabulce, umí vyhledat informace o látkách v tabulkách 		Rozdělení PSP Využití PSP Periodický zákon Kovy, nekovy, polokovy Základní informace o prvcích – H, Fe, Al, Cu, Zn, Pb, Ag, Au, Mg, Hg, alkalické kovy, halogeny, C, S, P, Si
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Chemické reakce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí rozumí pojmům výchozí látka, produkt umí zapsat jednoduché rovnice ze slovního vyjádření (bez znalosti vzorců) rozumí pojmu koeficient v rovnici a proč rovnice vyčísluje zná zákon zachování hmotnosti dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici umí vypočítat molární hmotnost látek pomocí PSP chápe pojem látkové množství v rovnici dokáže vyjádřit poměr reagujících látek v rovnici a měnit ho podle potřeby 		Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika sekunda Poměr

10. Jednoduché anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu oxidační číslo ovládá koncovky a oxidační čísla umí vysvětlit pojem halogenid zná pravidla názvosloví halogenidů umí vytvořit vzorec halogenidu z názvu a naopak zná význam a užití NaCl, halogenidů stříbra umí vysvětlit pojem oxid umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, NO, NO₂, CaO, SiO₂ umí vysvětlit pojem sulfid umí vytvořit vzorec sulfidu z názvu a naopak seznámí se s využitím PbS, ZnS, FeS₂ 		Halogenidy Názvosloví halogenidů Významné halogenidy Oxidy Názvosloví oxidů Významné oxidy Sulfidy Názvosloví sulfidů Významné sulfidy

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Referáty o významných oxidech</i>		Biologie kvarta Nerosty

tercie

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 2 týdne, P

1. Kyselost a zásaditost látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí používat vhodné laboratorní pomůcky při experimentu umí pracovat samostatně nebo ve dvojicích podle předem daného postupu zná zásady bezpečné práce v chemické laboratoři – laboratorní řád pracuje v ochranných pomůckách umí přivolat pomoc dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořezání, popálení, poleptání umí vysvětlit pojem kyselina zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých umí vytvořit vzorec kyseliny z názvu a naopak zná vlastnosti a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ zná zásady bezpečné práce s kyselinami zná postup ředění kyselin umí poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) zná pravidla názvosloví hydroxidů umí vytvořit vzorec hydroxidu z názvu a naopak zná vlastnosti a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí poskytnout první pomoc při poleptání rozumí a orientuje se na stupnici pH zná rozmezí pH kyselin a zásad zná pojem indikátor určuje barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu, univ. indikátoru rozumí pojmu neutralizace 	Kyseliny Názvosloví kyselin Vlastnosti, použití HCl, H ₂ SO ₄ , HNO ₃ Hydroxidy Názvosloví hydroxidů Vlastnosti, použití NaOH, KOH, NH ₄ OH, Ca(OH) ₂ Neutralizace Kyselost a zásaditost roztoků pH

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>Referát - kyselá dešť</i>		Matematika tercie Mocniny a odmocniny Výrazy

tercie

2. Soli anorganických kyselin

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec zná princip výroby páleného a hašeného vápna, tvrdnutí malty umí vyhledat informace i na počítači a vytvořit vhodný výstup - referát 		Učivo Názvosloví solí a jejich hydrátů Obecné přípravy solí Výroba a použití solí - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Biologie kvarta Nerosty

3. Redoxní reakce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy oxidace, redukce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redox reakci 		Učivo Oxidace, redukce Řada kovů Redoxní vlastnosti kovů a nekovů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Elektrický proud	přesahy z učebních bloků:

4. Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí rychlosti chemické reakce zná vlivy na rychlost chemické reakce – teplota, plošný obsah výchozích látek, katalyzátor 		Učivo Vliv teploty, plošného obsahu výchozích látek, katalyzátoru Působení katalyzátoru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Organické sloučeniny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený umí vyjmenovat prvních 10 uhlovodíků, zapsat vzorci alkany, alkeny, alkyne a jejich cyklické uhlovodíky, areny umí psát molekulové, racionální a strukturální vzorce umí sestavit modely uhlovodíků umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb zná význam a užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etynu, benzenu umí vyjmenovat zdroje uhlovodíků 		Učivo Pojem org. sloučeniny Vaznost uhlíku, druhy řetězců Typy vazeb v řetězcích Uhlovodíky Rozdělení uhlovodíků Významné uhlovodíky – vlastnosti a použití Zdroje uhlovodíků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

6. Energie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí třídít paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zná vliv produktů spalování fosil. pal. na životní prostředí zná význam uhlí, ropy, zemního plynu a hlavní produkty zpracování ropy, zemního plynu a uhlí zná pojem petrochemie a krakování zná souvislosti uhlovodíků a automobilismu ví, co je hoření, a umí zapsat rovnici zná podstatu hašení zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů 		Paliva Zpracování ropy, uhlí, zemního plynu Krakování Jaderná energie Zdroje energie Hoření Hoření látek, hořlaviny Hašení plamene
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika tercie Tepelné jevy

kvarta

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 2 2/3 týdně, P

1. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy derivát uhlovodíku, charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek umí odvodit obecné vzorce derivátů uhlovodíků zařazuje derivát podle charakteristické skupiny zná základy názvosloví halogenderivátů zná vlastnosti a užití PVC, teflonu, CCl₄ zná význam a užití freonů zná základy názvosloví alkoholů, fenolů zná vlastnosti, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, ethylenglykolu, fenolu umí vysvětlit rozdíl – líh – denaturovaný líh zná podstatu alkoholového kvašení zná důsledky působení metanolu a etanolu na zdraví zná základy názvosloví aldehydů a ketonů zná vlastnosti, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, benzaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu, pravidla bezpečné práce s těmito látkami zná základy názvosloví karboxylových kyselin zná vlastnosti, význam a užití kyseliny mravenčí, octové, palmitové, stearové, olejové, citronové, vinné, mléčné zná pojem vyšší mastná kyselina, aminokyselina umí zapsat rovnici neutralizace, esterifikace zná názvosloví solí a esterů kyselin zná pojmy monomer, polymer, makromolekula 		Derivát uhlovodíku Uhlovodíkový zbytek a názvosloví Charakteristická skupina Halogenderiváty Názvosloví Zástupci Freony Hydroxyderiváty Alkoholy, fenoly Rozdíl Názvosloví Zástupci Karbonylové sloučeniny Aldehydy, ketony Rozdíl Názvosloví Zástupci Karcinogenost sloučenin Karboxylové kyseliny Názvosloví Zástupci Reakce karboxylových kyselin Estery a soli karb. kyselin Makromolekulární látky Makromolekula, mer Polymer Příklady plastických hmot a jejich využití

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Referáty - freony - člověk a alkohol</i>		

2. Přírodní sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná složení sacharidu zná rovnici a podmínky fotosyntézy a důležitost reakce zná rozdělení sacharidů (-mono, -di, -poly-) zná obecné vlastnosti sacharidů a důležitost pro člověka umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu – zná jejich význam, výskyt a užití umí provést důkaz glukózy a škrobu zná vznik tuků, umí zapsat přípravu rovnici rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmydlení a vyrobí mýdlo chápe prací schopnost mýdla umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam pro organismus chápe spojení AMK a vznik peptidické vazby rozumí principu trávení bílkovin a jejich vzniku v organismu uvede některé příklady bílkovin a jejich funkci zná vlastnosti bílkovin a jejich důkaz ve vaječném bílku chápe význam DNA, RNA rozumí pojmu enzym a jeho působení v organismu, chápe souvislost s bílkovinou chápe důležitost vitamínů v potravě umí vyjmenovat vitamíny – A,B,C,D,E; jejich zdroje a význam pro člověka sezná se s působením a řízením hormonů v těle člověka zná některé zástupce a jejich působení – inzulin, tyroxin, pohlavní hormony 	Sacharidy Rozdělení sacharidů Význam pro organismus Fotosyntéza Vlastnosti a užití nejdůležitějších zástupců Tuky Vznik a příprava tuků Zdroje tuků Ztužování tuků Zmýdlení tuků Mýdla a saponáty Bílkoviny Význam pro člověka, zdroje Aminokyseliny a jejich spojení Vznik bílkovin, peptidická vazba Nukleové kyseliny Biokatalyzátory – enzymy, vitamíny, hormony

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Biologie kvarta Obecná biologie a genetika

kvarta

3. Chemie v životě člověka

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu chemizace a fázím chemické výroby • uvědomuje si rizika výrob v souvislosti s životním prostředím • chápe potřebu recyklace surovin (kovy, sklo, plasty, papír) • seznamuje se s látkami, které znečišťují ovzduší, vodu, půdu • zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla aj. • chápe rozdělení hořavin do tříd podle nebezpečnosti • umí vysvětlit rozdíl mez plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí • zná výhody a nevýhody uměle vyráběných látek • umí zapsat polymeraci jako přípravu některých plastů • zná běžně užívané plasty a umělá vlákna – jejich zkratky, vlastnosti, použití - PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS • chápe význam recyklace plastů • zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny • zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání • seznámí se s běžně užívanými stavebními materiály a chápe výrobu páleného a hašeného vápna, cementu, porcelánu, keramiky • zná význam hnojiv, rozdělení hnojiv podle původu a složení 	<p>Chemický průmysl v ČR Hořlaviny</p> <p>Plasty a umělá vlákna Výhody a nevýhody plastů a vláken Zástupci Polymerace Využití plastů a vláken</p> <p>Léčiva a návykové látky Detergenty, pesticidy, insekticidy Stavební materiály a jejich příprava Hnojiva Výživa</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Exkurze - odpadní hospodářství</i></p>	<p>Biologie</p> <p>kvarta</p> <p>Nerosty</p> <p>Obecná biologie a genetika</p> <p>Zeměpis</p> <p>Česká republika</p>	

4. Chemické výpočty z rovnic

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu látkové množství a mol • umí vyjádřit látkové množství z rovnic • umí vypočítat koncentraci pomocí látkového množství • počítá hmotnosti reaktantů a produktů z jednoduchých rovnic pomocí trojčlenky 	<p>Látkové množství, mol Koncentrace Výpočty z chemických rovnic</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Matematika</p> <p>sekunda</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	

kvarta

5. Laboratorní práce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá běžné metody dělení směsí, zahřívání na vodní lázni pracuje podle návodu ve dvojicích či samostatně dokáže sepsat protokol o výsledcích svého pozorování, umí provést jednoduché výpočty zapisuje rovnice prováděných experimentů umí zformulovat závěry o práci pracuje s tabulkami a internetem, využívá i odborných časopisů dokáže vytvořit poster nebo prezentaci o určitém chemickém tématu a vhodně prezentovat třídě zná zásady bezpečné práce v chemické laboratoři – laboratorní řád pracuje v ochranných pomůckách dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořezání, popálení, poleptání 		Učivo Důkaz uhlíku a vodíku v org. látkách Deriváty uhlovodíků – příprava acetaldehydu, esterifikace Výroba mýdla Důkazy sacharidů Důkazy bílkovin Plasty a jejich vlastnosti Biokatalyzátory Chemie a životní prostředí - ICT Molekulové modely
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Fyzika kvarta Laboratorní cvičení Matematika Rovnice a soustavy rovnic

5.4.3 Biologie

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	2	0+2	2 2/3
Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Biologie svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Přírodopis, náležejícího do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V rámci praktických cvičení integruje tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová dotace předmětu Biologie je proto posílena v kvartě o dvě třetiny hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Učebním plánem je stanovena týdenní dotace jedna hodina týdně v primě až tercii a dvě hodiny týdně v kvartě pro výuku v celé třídě plus hodiny zpravidla dělené pro individuálnější výuku, praktické procvičování a laboratorní práce v rozsahu 1 + 1 + 1 + 2/3.

Vychází z poznávání konkrétních organismů, zejména naší přírody. O nich poskytuje poznatky morfologické, fyziologické, systematické, ekologické. V tématu Biologie člověka seznamuje žáky se stavbou a funkcí jejich vlastního těla. V tématu Neživá příroda stručně uvádí do geologické problematiky. Důraz klade na pochopení vzájemných souvislostí probíraných jednotlivostí a jejich praktický význam.

Vyučovací předmět Biologie integruje v plném rozsahu průřezová témata Environmentální výchova, částečně průřezové téma Multikulturní výchova (tematický okruh Etnický původ) a Mediální výchova (v rámci praktických cvičení).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Biologie využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- základem hodiny zůstává logický a přehledný výklad problematiky

- vedeme žáky k samostatnosti při zápisu do sešitu
- seznamujeme žáky s rozmanitostí biologických textů (nejen učebnice, ale i rozšiřující literatura, časopisy, média)
- ukazujeme, že poznatky nejsou samozřejmou daností; seznamujeme žáky se způsoby jejich získávání (pozorování, experiment, teorie a hypotézy)
- učíme žáky pochybovat a klást otázky

Kompetence k řešení problémů:

- zvláště v hodinách praktických cvičení je řešení problémů vůbec základem výuky
- učíme studenty problém formulovat, seznamujeme je s metodami, které lze k řešení použít
- vyžadujeme schopnost dojít k samostatnému závěru
- i hotové závěry podrobujeme diskusi; různá řešení konfrontujeme

Kompetence komunikativní:

- postupně rozvíjíme schopnost písemného projevu; zpočátku tolerujeme stručná vyjádření, později vyžadujeme ucelenější formulace myšlenek
- neklademe zatím důraz na odbornou terminologii, ale na výstižnost vyjádření
- dáváme prostor ústnímu vyjádření; od počátečních okamžitých nápadů až po možnost formulovat a obhájit vlastní teze
- i když jsou základem komunikace vztahy žák – učitel, žák – kolektiv třídy, dáváme prostor i práci v menších skupinách (zvláště v rámci praktických cvičení)

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se, aby žáci nezůstávali pasivními příjemci informací, ale aby měli možnost vytvářet si a uvědomovat vlastní postoje
- vytváříme příležitosti pro vyjádření individuality žáků
- podporujeme tvůrčí týmovou práci

Kompetence občanské:

- vycházíme z intuitivního kladného vztahu většiny dětí k přírodě
- zdůrazňujeme ekologické souvislosti, význam ochrany organismů i společenstev, hodnoty krajiny
- seznamujeme žáky s myšlenkou trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k péči o zdraví a ke zdravému životnímu stylu
- okrajově seznamujeme žáky s problémy vědecké etiky

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k samozřejmému dodržování bezpečnosti práce, k ochraně zdraví a k vytváření správných pracovních návyků
- učíme žáky zacházet s laboratorní technikou, zejména technikou mikroskopickou
- při experimentech nerozvíjíme jen teoretické myšlení, ale i manuální zručnost
- vedeme žáky k orientaci v základních biologických metodách (pozorování, pokus, práce s literaturou)

Kompetence digitální:

- necháváme žáky doplňovat běžné učivo o informace z digitálních zdrojů
- učíme je aktivně vyhledávat, zpracovávat a hodnotit různé druhy dostupných informací
- vedeme je k přehledné a zajímavé prezentaci jejich výsledků, ať už jde o referáty, laboratorní práce nebo terénní pozorování
- dbáme přitom na dodržování typografických pravidel
- zájemcům umožňujeme i rozsáhlejší zpracování jejich samostatné práce, např. ve formě videí nebo rozsáhlejších prezentací

prima

prima

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2 týdně, P

1. Obecné vlastnosti živého

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> intuitivně rozliší živé od neživého uveče konkrétní případy jednotlivých obecných vlastností živého naučí se je zobecňovat má ponětí o systematických kategoriích 		Učivo Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty Význam a zásady třídění organismů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Biologie kvarta Obecná biologie a genetika	přesahy z učebních bloků: Chemie sekunda Voda

2. Buňka, pletiva

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní schéma buňky, vlastnosti jejích povrchů, názvy a funkce jednotlivých organel chápe význam základních reakcí na buněčné úrovni: fotosyntézy a buněčného dýchání orientuje se v základních typech rostlinných pletiv 		Učivo Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Viry, bakterie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe nebuněčnou povahu viru a jeho činnost v buňce uveče příklady virových onemocnění, jejich příznaky a léčbu popíše bakteriální buňku zná roli bakterií v přírodních ekosystémech uveče příklady bakteriálních onemocnění, jejich příznaky a léčbu jmenuje příklady využití bakterií v potravinářství i jejich negativní význam 		Učivo Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Role bakterií v koloběhu látek</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

4. Houby, lišejníky

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • nakreslí plodnici houby, popíše rozmnožování hub • chápe vztah mezi podhoubím a plodnicí • rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi • vysvětlí různé způsoby výživy hub: uvede roli rozkladačů v ekosystému, příklady hub symbiotických a parazitických • zná zástupce mikroskopických hub s praktickým významem (kvasinky, plísňe) • chápe symbiotickou podstatu stélky lišejníku • vysvětlí roli lišejníku jako bioindikátoru (citlivost vůči imisím) • rozpozná běžné zástupce lišejníků 		Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Role hub v ekosystému</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Lišejníky coby bioindikátory</i>			

5. Rostlinné tělo

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje stavbu rostlin na jednotlivých úrovních • chápe vztahy mezi jednotlivými úrovněmi • ovládá základní morfologickou terminologii • rozliší původ metamorfóz rostlinných orgánů (např. brambora = stonek) • uvede základní způsoby opylení (větrem, hmyzem) a adaptace květu k těmto způsobům • na příkladu oplození rostlin vyjádří význam pohlavního rozmnožování • uvede způsoby šíření plodů a semen • chápe základní děje v rostlinných buňkách • dokáže aplikovat tyto obecné znalosti na konkrétní situace v životě rostlin • popíše období rostlinného života ve vztahu ke střídání ročních dob 		Hierarchické uspořádání rostlinného těla Základní rysy rostlinného těla - vnější členitost, variabilita růstu, necentralizovanost, schopnost regenerace Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Rozmnožování rostlin Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

6. Systém rostlin

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná základní systematické skupiny rostlin a jejich podstatné znaky (zejména rozmnožování) • chápe jejich vývojové vztahy • rozpozná naše běžné plané zástupce, zařadí je do společenstev, kde se vyskytují, uvede jejich případný praktický význam • vyjmenuje vybrané chráněné druhy naší flóry a navrhne způsob jejich ochrany • rozliší vybrané druhy invazních a expanzních rostlin, posoudí jejich nebezpečnost a způsoby jejich omezování • uvede základní zástupce našich pěstovaných rostlin a jejich praktické využití • zmíní vybrané zástupce exotických rostlin • určuje předložené rostliny podle obrázkových atlasů • chápe podstatu určování podle klíče (včetně problémů, které při tom v praxi nastávají) 		Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (části dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana Rostliny a prostředí	

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy mikroskopování: zná stavbu mikroskopu, umí s ním manipulovat, pracovat s příslušenstvím, připravit dočasný preparát, pracovat s trvalým preparátem zapisuje průběh laboratorní práce formou protokolu, chápe význam jednotlivých bodů zápisu, zformuluje závěr zatím nahlíží do literatury jen zběžně dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí při práci poskytne první pomoc při drobném povrchovém poranění díky mikroskopickým pozorováním se prakticky seznámí s tvary rostlinných buněk, strukturou typických pletiv a vnitřní stavbou rostlinných orgánů vyhledává informace z oboru botaniky v literatuře a na internetu orientuje se v přírodě svého okolí pozná běžné zástupce rostlin k jejich určování užívá zjednodušené atlasy a klíče používá základní metody sběru a preparace rostlinných materiálů dovede založit herbář, chápe význam údajů na schedě dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>Praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p> <p>Významní biologové a jejich objevy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Matematika</p> <p>prima</p> <ul style="list-style-type: none"> Opakování z aritmetiky Opakování z geometrie Desetinná čísla

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2 týdně, P

sekunda

1. Systém rostlin

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní systematické skupiny rostlin a jejich podstatné znaky (zejména rozmnožování) chápe jejich vývojové vztahy rozpozná naše běžné plané zástupce, zařadí je do společenstev, kde se vyskytují, uvede jejich případný praktický význam vyjmenuje vybrané chráněné druhy naší flóry a navrhne způsob jejich ochrany rozlíší vybrané druhy invazních a expanzních rostlin, posoudí jejich nebezpečnost a způsoby jejich omezení uvede základní zástupce našich pěstovaných rostlin a jejich praktické využití zmíní vybrané zástupce exotických rostlin určuje předložené rostliny podle obrázkových atlasů chápe podstatu určování podle klíče (včetně problémů, které při tom v praxi nastávají) 		Učivo Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (části dvouděložných a jednoděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana Rostliny a prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Prvoci

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří specifika živočišné buňky vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla zná jednotlivé systematické skupiny živočichů uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		Učivo Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Žahavci, ploštěnci, hlísti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla zná jednotlivé systematické skupiny živočichů porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány odvodí jejich základní vývojové vztahy uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		Učivo Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – žahavci, ploštěnci, hlísti Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

4. Měkkýši, kroužkovci

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány • zná jednotlivé systematické skupiny živočichů • porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány • odvodí jejich základní vývojové vztahy • uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) • zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) • chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům • rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů • rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 	<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – měkkýši, kroužkovci</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Členovci

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány • zná jednotlivé systematické skupiny živočichů • porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány • odvodí jejich základní vývojové vztahy • uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) • zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) • chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům • pojmenuje živočichy domestikované nebo jen chované, uvede jejich praktický význam • rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů • uvede vybrané invazní druhy živočichů, vysvětlí jejich nebezpečnost a navrhne možnosti boje proti nim • rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 	<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – členovci</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

6. Strunatci

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány • vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla • zná jednotlivé systematické skupiny živočichů • porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány • odvodí jejich základní vývojové vztahy • uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) • zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) • chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům • pojmenuje živočichy domestikované nebo jen chované, uvede jejich praktický význam • rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů • uvede vybrané invazní druhy živočichů, vysvětlí jejich nebezpečnost a navrhne možnosti boje proti nim • rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 	<p>Učivo</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

7. Laboratorní cvičení

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá mikroskop a příslušenství ke sledování drobných živočichů a ke zkoumání živočišných tkání • průběh laboratorní práce zapisuje formou protokolu; je schopen formulovat hypotézy a experimentálně je ověřit • literaturu používá pro získání doplňkových informací • dodržuje pravidla bezpečné práce, varuje se rizika infekce při práci se živočišnými vzorky • poskytne první pomoc při běžných úrazech v laboratoři • díky mikroskopickým pozorováním se prakticky seznámí s tvary živočišných buněk, strukturou typických tkání a vnitřní stavbou živočišných orgánů • orientuje se v zoologické literatuře, najde vhodné údaje na internetu • orientuje se v přírodě svého okolí • pozná běžné zástupce živočichů, pozoruje jejich projevy, navrhne možnost odchytu vybraných živočichů • k jejich určování užívá zjednodušené atlasy a klíče • pracuje se školními sbírkami, udržuje je, obohacuje je o nové položky 	<p>Učivo</p> <p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek, ukázky odchytu některých živočichů</p> <p>Významní biologové a jejich objevy</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 0+2 týdně, P

1. Strunatci

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná jednotlivé systematické skupiny živočichů porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány odvodí jejich základní vývojové vztahy uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům pojmenuje živočichy domestikované nebo jen chované, uvede jejich praktický význam rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů uvede vybrané invazní druhy živočichů, vysvětlí jejich nebezpečnost a navrhne možnosti boje proti nim rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 	<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (ptáci, savci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Soustava opěrná a pohybová

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemocí s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění posoudí vhodnost různých životních stylů a jejich důsledky pro lidské zdraví teoreticky vysvětlí i prakticky předvede základní postupy první pomoci 	<p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová)</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

3. Metabolismus člověka

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění posoudí vhodnost různých životních stylů a jejich důsledky pro lidské zdraví teoreticky vysvětlí i prakticky předvede základní postupy první pomoci uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Učivo</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací)</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

4. Řízení lidského těla

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění 	<p>Učivo</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (žlázy, nervová s.), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

tercie

5. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozoruje mikroskopem trvalé preparáty tkání a orgánů lidského těla popíše stavbu vlastního těla pomocí názorných pomůcek (kostra člověka, schéma vnitřností apod.) provede funkční testy lidského těla (měření dechové a tepové frekvence, krevního tlaku, vitální kapacity plic apod.) zkoumá funkce nervové soustavy (reflexy, laterální) v literatuře a na internetu nalezne vhodné informace o lidském těle, kriticky je srovná v praktickém nácviku se seznamuje s běžnými zásadami předlékařské první pomoci uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	<p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2 2/3 týdně, P

1. Smysly

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění 	<p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, smyslová ústrojí</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Fyzika</p> <p>tercie</p> <p>Zvukové jevy</p>

kvarta

2. Rozmnožování člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy vysvětlí změny v těhotenství z hlediska dítěte a matky, uvede rizikové faktory uvede základní rysy etap lidského života, tělesné i psychické změny během života posoudí etické aspekty rodičovství (interrupce apod.) 		Ontogeneze člověka – rozmnožování člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Původ a vývoj člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní tělesné změny při hominizaci charakterizuje předky dnešního člověka (jejich tělesné znaky, výskyt, nálezy, kulturu) vyjádří nebezpečnost rasových teorií v antropologii 		Fylogeneze člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>Jednotný původ lidstva Rasismus coby ideologie</i>	Dějepis prima Pravěk	

4. Planeta Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik planety Země a její místo v kosmu popíše složení zemského tělesa 		Země – vznik a stavba Země
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika kvarta Astronomie Zeměpis prima Planeta Země	Zeměpis prima Planeta Země

5. Nerosty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozná předložené vzorky nerostů a hornin třídí krystalické nerosty do krystalových soustav rozdělí nerosty podle chemického složení popíše základní fyzikální vlastnosti nerostů 		Nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie sekunda Jednoduché anorganické sloučeniny tercie Soli anorganických kyselin	Chemie kvarta Chemie v životě člověka

kvarta

6. Horniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede složení, vlastnosti, výskyt a využití hornin • pozná předložené vzorky nerostů a hornin • vysvětlí vznik jednotlivých skupin hornin 		Horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Geologické procesy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu vnitřních a vnějších geologických dějů • na příkladech objasní, jak uvedené děje ovlivnily dnešní tvářnost Země • chápe jejich souvislost se vznikem i zánikem hornin a nerostů 		Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis prima Planeta Země

8. Paleontologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá geologická období (délku trvání a změny zemské kůry) • uvede skupiny rostlin a živočichů typické pro dané období • pozná charakteristické fosílie a jiné pozůstatky organismů • posoudí možné příčiny extinkcí (masových vymírání) a jejich budoucí pravděpodobnost 		Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

9. Ekologie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi posoudí význam současných lokálních i globálních klimatických změn (povodně, globální oteplování, glaciály) a odpovědnost člověka za ně navrhne způsoby citlivého zasahování člověka do přírodních dějů vymezí základní abiotické faktory působící na organismy uvede příklady adaptací na různá prostředí formuluje typické strategie organismů definuje populaci, na příkladech vysvětlí možnosti jejího růstu či ubývání charakterizuje vztahy mezi populacemi ukáže na příkladech strukturu společenstva (patrovitost, ekotony apod.) orientuje se v přehledu našich základních přirozených společenstev vysvětlí role organismů v ekosystému uvede příklady potravních řetězců a jejich význam posoudí stabilitu ekosystémů a vhodnost lidského zásahu do nich 		Učivo Podnebí a počasí ve vztahu k životu Organismy a prostředí – základní podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>PT Environmentální výchova zde a v dalším uč. bloku integrováno v celém rozsahu</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	přesahy do učebních bloků: Chemie sekunda Voda Vzduch	přesahy z učebních bloků:

10. Ochrana přírody a životního prostředí

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> hodnotí globální i lokální problémy ochrany přírody charakterizuje jak naše chráněná území, tak naopak území extrémně narušená 		Učivo Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>PT Environmentální výchova zde a v předchozím uč. bloku integrováno v celém rozsahu</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Chemie sekunda Vzduch

kvarta

11. Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí současné názory na vznik života chápe roli prostředí ve vývoji organismů rozdělí genetický význam pohlavního a nepohlavního rozmnožování vysvětlí podstatu dědičnosti a proměnlivosti spočítá jednoduché genetické příklady uveče role nukleových kyselin v buňkách použije znalosti genetiky pro situace z praktického života 		Učivo Názory na vznik života, evoluce Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Chemie kvarta Přírodní sloučeniny	přesahy z učebních bloků: Chemie kvarta Chemie v životě člověka Biologie prima Obecné vlastnosti živého

12. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne hypotézy, ověří je, zformuluje závěry závěry podrobí kritické diskusi výsledky práce vhodnou formou prezentuje literární zdroje vyhledává, kriticky používá, cituje na příkladu optických klamů se seznámí s paradoxy smyslového vnímání na modelech si procvičí znalost krystalových soustav určí vzorky nerostů, popíše jejich fyzikální vlastnosti, u vybraných vzorků ověří chemické složení určí vzorky hornin, rozliší jejich strukturu v okolí města ukáže zajímavé geologické lokality, odebere vzorky nerostů a hornin v okolí města rozliší základní společenstva a ekosystémy, popíše jejich strukturu, pojmenuje základní druhy a uvede jejich roli uveče faktory, které v minulosti ovlivnily současnou podobu těchto společenstev a ekosystémů navrhne vhodné způsoby jejich managementu, příp. ochrany použije základní metody terénní geologické práce (práce s mapou, vyhledávání odkryvů, odběr vzorků, vytváření sbírky nerostů a hornin) provádí vybrané metody ekologického průzkumu sloužící k poznávání ekosystémů a společenstev: nasbírá vzorky rostlin a živočichů, zachytí strukturu společenstva (např. patrovitost), dokumentuje stav přírody na vybrané lokalitě poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři dodrží pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 		Učivo Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Smysly - smyslové klamy Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí Praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Matematika kvarta Rovnice a soustavy rovnic

5.4.4 Zeměpis

prima	sekunda	tercie	kvarta
0+2	2	2	0+1
Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis spadá do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, naplňuje vzdělávací obor Zeměpis v RVP ZV. Výuka předmětu probíhá v celé třídě.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech a o současných problémech lidstva. Rozšiřují poznatky o krajině sféře a životním prostředí. Získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, spolupracovat se spolužáky. Při výuce se využívají tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené diskusemi a debatami, školní projekty, terénní výuka. Zeměpis využívá kromě frontální výuky s použitím tradičních pomůcek (glóbus, busola, nástěnné mapy, atlasy, videosnímky, počítače) i další formy výuky ve dvojicích, skupinách nebo individuální formy. Při výuce se používají učebnicové tituly, pracovní sešity a příručky z nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o. Potřebné geografické informace vyhledávají žáci v tisku, na internetu, v odborných příručkách, encyklopediích a dalších zdrojích. Jejich vyhodnocování a zpracování formou referátu vede žáky k propojování získaných vědomostí, hledání možných řešení a k vyjádření vlastního stanoviska.

Zeměpis integruje tato průřezová témata: Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova. Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty - Fyzika, Biologie, Dějepis, Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Zeměpis využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají a hodnotí geografické informace
- získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, zadáváme úlohy k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- předvádíme manipulaci s globusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády a statistickými daty

Kompetence k řešení problémů:

- usilujeme se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů, procesů a vyvození společných závěrů

Kompetence komunikativní:

- vyžadujeme od žáků pojmenování problémů, formulaci vlastních názorů na konkrétní témata
- konzultujeme názory svých žáků, vedeme je ke vhodné argumentaci, vedeme s žáky řízený dialog

Kompetence sociální a personální:

- rozdělujeme pracovní úkoly ve skupině
- hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců

Kompetence občanské:

- uvádíme, vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům nutnost ochrany životního prostředí
- učíme své žáky praktické, bezpečné orientaci a pohybu v přírodě a urbanizované krajině

Kompetence pracovní:

- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, na dodržování stanovených pravidel

- informujeme své žáky o existenci moderních komunikačních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování
- hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání informačních technologií při získávání informací, ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení
- učíme žáky zpracovat informace pomocí vhodných programů, využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce
- seznámíme žáky s vhodnými programy a předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

prima

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 0+2 týdně, P

1. Terénní geografická praxe

Očekávané výstupy		Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje světové strany na mapě a v terénu • orientuje se podle objektů v krajině • odhaduje vzdálenosti v terénu • orientuje se v terénu mapy, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky na mapě • určuje vlastní stanoviště • dovede číst mapu • pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny a náčrty pochodové osy • pořizuje jednoduché itineráře výletů a cest a přiměřenou dokumentaci z výletů a cest • aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu • vyhledává informace z různých zdrojů: mapy, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, statistické prameny, internet • dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídít, zobecňovat a výsledky interpretovat 		<p>Praktická topografie při pobytu v terénu Orientace v krajině Praxe s mapami a atlasy Situační náčrtky a plány v krajině, pozorování krajiny</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>		<p>Matematika</p> <p>prima</p> <ul style="list-style-type: none"> Opakování z aritmetiky Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Trojúhelník Racionální čísla

prima

2. Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí, popíše a dokáže tvar Země používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, souhvězdí, Slunce,... objasní postavení Země ve vesmíru určí polohu Země ve sluneční soustavě předvede otáčení Země kolem zemské osy a kolem Slunce s pomocí globusu vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi a posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem, popíše polohu, povrch, fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce používá s porozuměním pojmy: glóbus, mapa, obsah a měřítko map, výškopis, polohopis, legenda mapy, zeměpisná síť, zeměpisná poloha – zeměpisná šířka a délka vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy, objasní podstatu, účel časových pásem, používá s porozuměním pojmy: místní, pásmový, světový čas, datová hranice,... objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky vyjádří představu o působení vnitřních sil v zemském tělese, o mechanismu litosférických desek projevujících se zemětřesením, sopečnou činností, vznikem pohoří popíše proces zvětrávání působením vnějších činitelů objasní protikladné působení vnitřních a vnějších činitelů na utváření zemského povrchu rozliší typy pohoří pojmenuje složky ovzduší, význam kyslíku, pojem podnebí, počasí pojmenuje činitele ovlivňující podnebí určí a vymezí na mapách podnebné pásy, porovná oblasti s rozdílným podnebí, zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy podnebí, rozdíl mezi podnebí a počasím objasní, jak se mění teplota, množství a charakter srážek popíše planetární cirkulaci, význam pasátů a monzunů popíše rozložení zásob na Zemi, složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající, vyhledá jednotlivé oceány, porovná vertikální a horizontální členitost oceánů rozliší a pojmenuje pohyby a vlastnosti mořské vody význam oceánů a moří znázorní vodní tok a jeho části, režim řeky, říční síť, povodí, rozvodí a úmoří popíše útvary povrchových a podpovrchových vod, bezodtokové oblasti popíše proces vzniku, rozmístění, činnost a funkci horského a pevninského ledovce popíše vznik a složení půdy, význam humusu, rozlišuje mezi půdním typem a druhem objasní rozmístění hlavních půdních typů objasní vznik různých typů přírodních krajin a jejich rozmístění na Zemi znázorní uspořádání půd, rostlinstva a živočišstva pojmenuje a vyhledá jednotlivá vegetační pásma původních přírodních krajin (tropické deštné pralesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepí a lesostepí, lesy mírného pásu, tundry a polární krajiny), určí jejich polohu, uvede znaky podnebí, vodstva, rostl., živ. a půd, popíše život lidí znázorní uspořádání rostl. a živ. v závislosti na nadmořské výšce 	<ul style="list-style-type: none"> Planeta Země Zeměkoule Země ve vesmíru Pohyby Země Roční období Měsíc Časová pásma, pásmový čas, kalendář Stavba zemského tělesa Vnitřní přírodní síly, zemětřesení, a sopečná činnost Jak se mění povrch Atmosféra Podnebí a podnebné pásy Počasí Mechanismus větrů v atmosféře Oběh vody na Zemi Oceány a moře Vodstvo na pevnině Ledovce Půdy Šířkové pásy Země Výškové stupně

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	Matematika prima Úhel a jeho velikost Dějepis Starověké Řecko Fyzika sekunda Pohyby těles kvarta Astronomie Chemie sekunda Voda Vzduch Biologie kvarta Planeta Země Geologické procesy Informatika prima Práce s daty	Fyzika prima Magnetismus sekunda Plyny Biologie kvarta Planeta Země Španělský jazyk sekunda Komunikace v běžných každodenních situacích Matematika prima Opakování z aritmetiky Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Racionální čísla

3. Světový oceán

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán pojmenuje a vyhledá oceány světa, vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy 	Rozloha a členitost světového oceánu Atlantský, Tichý, Indický a Severní ledový oceán

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace	Matematika prima Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Racionální čísla

4. Polární oblasti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy určí jejich polohu, zhodnotí podnebí a přírodní poměry posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy 	Polární oblasti - charakteristika přírodních poměrů, význam pro člověka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		Matematika prima Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Racionální čísla

prima

5. Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam a hospodářské využití oceánů • vyhledá na mapě Afriku, určí její polohu, porovná rozlohu s ostatními světadily • pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální a vertikální členitosti a posoudí činitele, které je formovaly • porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky, určí jednotlivá podnebná pásma • posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí • určí úmoří, bezodtoké oblasti a vyhledá hlavní toky, Viktoriiny vodopády a vybraná jezera • objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva a půd na podnebí • pojmenuje a vyhledá šířková pásma a výškové stupně: tropické deštné pralesy, savany, stepi, pouště a polopouště, subtropické lesy a křoviny • vyhledá příklady národních parků • rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití • posoudí příčiny nerovnoměrnosti rozmístění obyvatelstva, zastoupení lidských ras, srovnává obyvatelstvo podle kultury, náboženství • vyhledá na politické mapě vybrané státy a vybraná hlavní a velká města • posoudí příčiny konfliktů a hospodářského zaostávání afrických států • vymezí na mapě oblast severní, střední a jižní Afriky a určí jejich polohu, vyhledá státy, určí oblasti vhodné pro osídlení, zemědělství, těžbu, průmysl a cestovní ruch • pojmenuje příklady plodin a nerostných surovin pěstovaných a těžených v jednotlivých oblastech • popíše dva modelové státy z každé oblasti 	<p>Afrika Poloha Afriky Povrch Podnebí Vodstvo Půdy, rostlinstvo a živočišstvo a ochrana přírody Přírodní zdroje Obyvatelstvo Afriky Oblasti (regiony Afriky)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace</p> <p>Informatika Práce s daty</p>	<p>Dějepis prima Pravěk</p> <p>Matematika Opakování z geometrie Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Racionální čísla</p>

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 2 týdně, P

sekunda

1. Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti vyhledá Austrálii a Oceánii, určí jejich polohu, porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních světadílů porovná podnebí v jednotlivých oblastech, určí úmoří, vyhledá nejvýznamnější řeky, jezera a bezodtokové oblasti pojmenuje a popíše příklady zástupců australské přírody (endemismus) posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel Austrálie vyhledá členské státy Australského svazu, největší města popíše hospodářskou úroveň, nerostné zdroje, zaměření zemědělské produkce a australského průmyslu popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy určí jejich polohu, zhodnotí podnebí a přírodní poměry posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy 		Učivo Poloha Povrch Podnebí Vodstvo Příroda Obyvatelstvo Australský svaz, hospodářství
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	přesahy do učebních bloků: Dějepis sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě	přesahy z učebních bloků:

2. Amerika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na mapách americký kontinent, určí jeho polohu, porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti vymezení umístění podnebných pásů, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky podle teploty, srážek, vlivu oceánských proudů, objasní vznik a působení tornád a hurikánů vyhledá největší řeky, určí bezodtokové oblasti, určí úmoří, vyhledá vodopády a velká jezera objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva a půd na podnebí pojmenuje a vyhledá šířková pásma a výškové stupně popíše etapy a události v historii osídlování Ameriky popíše rozmístění obyvatelstva, ras, etnických a jazykových skupin, vyhledá velká města vyhledá a určí Severní, Jižní, Střední Ameriku, Anglo a Latinskou Ameriku, významné státy a další regiony: Kanadu, USA, Mexiko, karibskou oblast, Brazílii a Guayanskou oblast, Argentinu a Laplatskou oblast, Andskou oblast určí polohu vůči ostatním státům popíše přírodní poměry a přírodní zdroje posoudí hospodářský a politický význam určí sídelní a hospodářské oblasti charakterizuje obyvatelstvo a kulturní tradice a oblasti cestovního ruchu uvede zajímavou realii vztahující se k uvedené oblasti 		Učivo Poloha Povrch Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo a sídla Ameriky Severní Amerika - Kanada -USA Střední Amerika - Mexiko - karibská oblast Jižní Amerika – Brazílie - Guayanská oblast - Laplatská oblast - Andská oblast
--	--	---

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita</p>	<p>Dějepis</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p> <p>Informatika</p> <p>sekunda Modelování pomocí grafů a schémat Počítače</p>	<p>Dějepis</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p> <p>kvarta 2. světová válka Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p> <p>Španělský jazyk</p> <p>sekunda Fonetika Reálie</p> <p>tercie Reálie</p> <p>kvarta Vyjádřit záliby, zájmy Reálie</p>

3. Asie a Rusko

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá Asii, určí její polohu a rozlohu a porovná ji s ostatními světadíly pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti, pojmenuje činitele, které ji formovali porovná podnebí v jednotlivých částech Asie podle teplot, srážek, vlivu oceánských proudů a tvarů zemského povrchu, vymezí podnebná pásma, určí monzunové oblasti vyhledá největší asijské řeky, lokalizuje bezodtokové oblasti, vymezí úmoří, vyhledá velká jezera objasní závislost rozmístění rostlinstva, živočišstva a půd na podnebí vyhledá šířková pásma a výškové stupně popíše rozmístění nejstarší asijské kultury poříčí velkých řek, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti rozmístění obyvatelstva, určí rasy, hlavní náboženství a jejich vliv na způsob života vyhledá na politické mapě velké regiony: jihozápadní Asii, Monzunovou Asii, střední Asii, jižní Asii, Rusko, vybrané státy, hlavní a velká města určí polohu popíše přírodní poměry a přírodní zdroje posoudí hospodářský a politický význam oblasti rozliší specifické oblasti: Blízký východ, Střední východ atd. určí lokality s politickým, náboženským a národnostním neklidem určí sídelní a hospodářská střediska charakterizuje obyvatelstvo, lokalizuje vybrané státy a jejich hlavní města, uvádí vybrané reálie z jejich života pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti, pojmenuje činitele, které ji formovali 	<p>Poloha a povrch Asie Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo a sídla Regiony Asie Jihozápadní Asie Monzunová Asie – jižní, jihovýchodní a východní Střední Asie Rusko - přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita</p>	<p>Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace</p> <p>Informatika sekunda Počítače</p>	<p>Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p> <p>kvarta 2. světová válka Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p>

tercie

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 2 týdne, P

1. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a zhodnotí polohu, porovná rozlohu s ostatními světadíly pojmenuje a vyhledá na mapě významné prvky horizontální a vertikální členitosti porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy podle teploty, srážek, vlivu oceánských proudů, vymezí podnebná pásma vyhledá vybrané řeky, vymezí bezodtokové oblasti, rozliší úmoří, vyhledá vybraná jezera a pojmenuje procesy, které je formovaly, vyhledá průplavy objasní rozmístění rostlinstva, živočišstva a půd pojmenuje a určí šířková pásma a výškové stupně určí a lokalizuje oblasti s nejstarším osídlením, nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti, srovnává obyvatelstvo podle rozmístění národů, jazykových skupin, kultury, způsobu života a náboženství vyhledá na politické mapě oblasti, vybrané státy, hlavní a vybraná města určí státy EU, NATO vyhledá oblast střední, západní, severní, jižní, jihovýchodní a východní Evropy popíše s pomocí map přírodní poměry a zdroje příslušné oblasti a srovnává ji s ostatními oblastmi lokalizuje jednotlivé státy, hlavní sídelní a hospodářská střediska, lokality s těžbou surovin, největší přístavy, letiště charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní a náboženské tradice podává stručný geografický přehled modelových států 	<p>Poloha, rozloha, hranice Členitost pobřeží a povrch Podnebí Vodstvo Vegetační pásma a výškové stupně Oblasti a státy Evropy Střední, západní, severní, jižní, jihovýchodní a východní Evropa</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>zkušenosti z Evropy - referáty</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>evropské krajiny, státní a evropské symboly</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p><i>Evropská integrace, mezinárodní organizace</i></p>	<p>Dějepis</p> <p>kvarta</p> <p>Evropa a svět po 2. světové válce</p> <p>Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>tercie</p> <p>Evropská integrace</p> <p>Informatika</p> <p>sekunda</p> <p>Modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Počítače</p> <p>tercie</p> <p>Hromadné zpracování dat</p>	<p>Francouzský jazyk</p> <p>sekunda</p> <p>Francie</p> <p>Ruský jazyk</p> <p>tercie</p> <p>Reálie</p> <p>kvarta</p> <p>Reálie</p> <p>Dějepis</p> <p>prima</p> <p>Starověké Řecko</p> <p>Starověký Řím</p> <p>sekunda</p> <p>Raný středověk v Evropě</p> <p>tercie</p> <p>Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku</p> <p>Pozdní středověk v Evropě</p> <p>kvarta</p> <p>Mezinárodní situace na konci 19. století</p> <p>2. světová válka</p> <p>Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p> <p>Španělský jazyk</p> <p>sekunda</p> <p>Reálie</p>

tercie

2. Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vývoj počtu obyvatel světa, objasní porodnost a úmrtnost, přirozený přírůstek, porovnává délku života, hustotu zalidnění, objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění rozlišuje typy migrací, hlavní migrační proudy rozliší rozdíly ve fyzických znacích (rasy) rozlišuje pojmy národ, národnost, hlavní jazyky, formy písma objasní pojmy světová a národní náboženství rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků načrtne věkové pyramidy rozlišuje sídla podle velikosti, popíše znaky sídel v různých oblastech, uvádí příklady různého charakteru zástavby vesnic a měst zhodnotí polohu měst vůči jiným městům, jejich propojenost a příklady systémů měst v podobě aglomerace, konurbace a megalopolis vysvětlí pojem urbanizace, výhody a nevýhody života ve městech, vymezí zóny měst podle jejich využití, uvádí příklady, různé funkce měst, jmenuje a ukazuje historicky cenná města vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti zemí (např. HDP, podíl služeb, gramotnost atp.) dokumentuje vývoj hospodářských vztahů v jednotlivých historických etapách rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství vymezí jádrové a periferní oblasti posoudí význam zemědělství popíše různé zemědělské systémy vymezí hlavní zemědělské oblasti světa hodnotí význam pěstování zemědělských plodin a chovu hospodářských zvířat v různých částech světa vymezuje hlavní rybolovné oblasti světa lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství znázorní schematicky základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví rozlišuje nerostné suroviny, lokalizuje jejich výskyt rozlišuje jednotlivá odvětví průmyslu lokalizuje vazby těžebního a energetického průmyslu, jejich ekologické problémy zvažuje lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních průmyslových odvětví rozlišuje zpracovatelský průmysl rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikací, druhu dopravního prostředku hodnotí úroveň dopravy, propojení dopravy s ostatními hospodářskými složkami objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy vymezí hlavní světové dopravní tahy, srovnává kvantitativní a kvalitativní znaky pozemní dopravy v různých oblastech světa zhodnotí změny v postavení jednotlivých druhů dopravy rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami, hodnotí postavení obslužné sféry, zaměstnanost ve službách rozlišuje základní typy cestovního ruchu a vymezí hlavní oblast cestovního ruchu charakterizuje mezinárodní obchod hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti oblastí z hospodářského hlediska pojmenuje rozdíly mezi nezávislým a závislým územím dokumentuje vývoj a rozpad koloniálních říší srovnává státy podle polohy, rozlohy, počtu, hustoty zalidnění, správního členění, státního zřízení objasní pojem státní hranice, členění hranic, funkci hraničních 	<p>Společenské prostředí</p> <p>Obyvatelstvo světa a jeho početní růst</p> <p>Rozmístění obyvatelstva</p> <p>Rozmístění ras, národů a jazyků</p> <p>Náboženství ve světě</p> <p>Struktura obyvatelstva</p> <p>Venkovská sídla</p> <p>Městská sídla, proces urbanizace</p> <p>Územní struktura měst. Funkce měst</p> <p>Hospodářské procesy</p> <p>Světové zemědělství</p> <p>Rybolov a lesní hospodářství</p> <p>Světová průmyslová výroba</p> <p>Těžba surovin</p> <p>Energetika</p> <p>Zpracovatelský průmysl</p> <p>Úloha dopravy – železniční, silniční, potrubní, vodní, letecká doprava, spoje</p> <p>Služby</p> <p>Cestovní ruch a rekreace</p> <p>Politická mapa světa</p> <p>Státy na Zemi</p> <p>Poloha, rozloha, lidnatost</p> <p>Průběh a tvar státních hranic</p> <p>Státní zřízení. Způsob vlády</p> <p>Správní členění</p> <p>Ohniska nekolidu v současném světě</p> <p>Nové státy na mapě světa</p>

tercie

2. Společenské a hospodářské prostředí

přechodů, uvede pohraniční konflikty

- uvádí rozdíly mezi formami státního zřízení, uvádí příklady totalitních režimů
- rozlišuje mezi unitárním a federativním státem, uvádí příklady členění státu na menší územně správní celky
- pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států a rozděluje je
- uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich cíle a členské státy (OSN)
- vyhledá v mapách lokality ozbrojených konfliktů, objasní příčiny, objasní pojmy – genocida, terorismus
- srovnává současnou politickou mapu s mapami starými 15 let

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>zemědělství, doprava, průmysl - dopad na životní prostředí</i> Vztah člověka k prostředí <i>nerovnoměrnost života na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů</i>	Výchova k občanství tercie Evropská integrace Mezinárodní vztahy Globalizace	Dějepis kvarta Změny v Evropě a světě na konci 20. století

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 0+1 týdně, P

kvarta

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí polohu ČR, typ a průběh státních hranic, porovná rozlohu s ostatními evropskými zeměmi nastíní hlavní změny v průběhu geologických období orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledá hlavní pohoří pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR, vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní toky, rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi rozlišuje mezi půdními typy a druhy, pojmenuje půdní typy na území ČR popíše skladbu a rozšíření lesních porostů, pojmenuje výškové vegetační stupně, rozlišuje chráněná území posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva ČR, migrační směry, příčiny uvnitř státu a mezi ČR a okolními státy, zhodnotí rozmístění, uvede změny ve struktuře obyvatelstva rozdělí sídla podle určitých kritérií, charakterizuje venkovská a městská sídla, hodnotí proces urbanizace, objasňuje souvislosti týkající se vzniku, funkce měst člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů rozlišuje nerostné suroviny a vymezí oblasti těžby zařadí těžební a energetický průmysl systémového odvětvového členění průmyslu popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren a jejich rozmístění zařazuje hutnický průmysl do systémového odvětvového členění průmyslu objasní pojmy černá a barevná metalurgie, objasní rozmístění hutních závodů, popíše vývoj hutní výroby zařazuje strojírenský průmysl do systémového odvětvového členění průmyslu pojmenuje klíčové obory strojírenství a faktory rozmístění, charakter výroby zařazuje chemický průmysl a průmysl stavebních hmot do odvětvového systému, popíše rozmístění charakterizuje spotřební průmysl, jeho rozmístění a změny zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na přírodních podmínkách objasní pojmy, příměstské a ekologické zemědělství, dotační politiku EU rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy, vymezí hlavní dopravní tahy posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí pojmenuje podstatné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu rozlišuje výrobní a nevýrobní služby a charakterizuje zahraniční obchod pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR komplexně srovnává jednotlivé kraje ČR z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k přírodě a lidské společnosti rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady objasní pojmy kulturní krajina, kulturní krajinné prvky a složky objasní působení antropogenních vlivů na krajinu objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním prostředí měst a 	<p>Poloha a rozloha Geologická stavba Geomorfologické členění povrchu Podnebí a počasí Vodstvo Půdy Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Sídla Složky hospodářství Přírodní zdroje Těžební a energetický průmysl Hutnický průmysl Strojírenský průmysl Chemický průmysl Ostatní zpracovatelský průmysl Zemědělství Doprava Služby Místní oblast Kraje ČR Krajina Krajinná sféra – přírodní sféra, socioekonomická sféra Interakce příroda - společnost</p>

kvarta

1. Česká republika

venkova <ul style="list-style-type: none"> objasní funkce a role chráněných území vyjádří svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>ČR jako součást EU</i>	Dějepis kvarta ČSR - 1. republika Vývoj v Československu mezi lety 1945-1989 Informatika Počítač a společnost	Dějepis kvarta České země po roce 1848 1. světová válka a vznik Československa Změny v Evropě a světě na konci 20. století Chemie Chemie v životě člověka Dějepis 2. světová válka

2. Terénní a geografické praxe

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje světové strany na mapě a v terénu orientuje se podle objektů v krajině odhaduje vzdálenosti v terénu orientuje se v terénu mapy, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky na mapě určuje vlastní stanoviště dovede číst mapu pracuje s pochodovým úhlem /azimutem/ pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, schématické mapky a náčrty pochodové osy pracuje s porozuměním s jízdními řády pořizuje jednoduché itineráře výletů a cest a přiměřenou dokumentaci z výletů a cest aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu vyhledává informace z různých zdrojů: mapy, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, statistické prameny, internet dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídít, zobecňovat a výsledky interpretovat výstup používá s porozuměním pojmy: výškopis, polohopis, popis, zeměpisná síť, měřítko mapy přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	Praktická topografie při pohybu v terénu Orientace v krajině Praxe s mapami a atlasy Azimut Situační náčrtky a plánky v krajině, pozorování krajiny Praxe s jízdními řády Informační zdroje v kartografii

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		

5.5 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepcce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně-pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem

poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Estetická výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	3	2	2
Mgr. Dita Motlová	Mgr. Dita Motlová	Mgr. Dita Motlová	Mgr. Dita Motlová

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Estetická výchova svým obsahem zahrnuje tematické okruhy vzdělávací oblasti Umění a kultura, integruje vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v životě, důraz je kladen na chápání estetických souvislostí a na vlastní kreativitu.

Výuka předmětu Estetická výchova probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Náplň estetické výchovy je rozdělena na hodiny hudební s dotací 1+1+1+1 a výtvarné s dotací 1+2+1+1 (Celkem 2+3+2+2.) Na výuce se podílí zpravidla dva různí vyučující.

Při realizaci oboru Výtvarná výchova upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí a krátkodobé projekty, v jejichž rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, výtvarnou technikou apod.

Vzdělávání v oboru Hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako součásti každodenního života člověka i celé

společnosti, k chápání hudby jako specifického jazyka komunikace, k získání orientace v hudebních stylech a žánrech, k pochopení hudby jiných národů a národností. Usiluje o celkový rozvoj žákovy hudebnosti.

Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé části průřezových témat. Z tématu Osobnostní a sociální výchova je to část „Sebepoznání a sebepojetí“, „Komunikace“ a samozřejmě část „Kreativita“. Z tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech části „Evropa a svět nás zajímá“ a „Jsme Evropané“. Z okruhu Multikulturní výchova je to část „Lidské vztahy“ a z okruhu Enviromentální výchova je zde zařazeno téma „Vztah člověka k prostředí“.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Estetická výchova využíváme k dosahování klíčových kompetencí žáků tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným pojmům v oblasti výtvarné, estetické a aby s nimi dovedli zacházet
- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů:

- otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- snažíme se o kritické myšlení žáků při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- na základě individuální hudební vyspělosti žáci postihují významné sémantické prvky hudby, srovnávají je a hledají souvislosti

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme ve vhodných případech řešit problém ve dvojicích či větších skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu
- ukážeme dětem, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek může být přínosem
- při práci ve skupině žák dokáže vyjádřit svůj vlastní názor, obhájit ho a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální:

- vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích
- ukážeme žákům potřebu spolupráce v týmu, důležitost rolí, které v týmu plní
- žáky vedeme k efektivní spolupráci a k respektování názoru druhých
- žáci se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k vzájemnému respektu, k zodpovědnému a ohleduplnému zacházení se svěřeným majetkem
- snažíme se vést děti k tomu, aby se aktivně zapojovaly do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- žáci si osvojují nejrůznější výtvarné techniky
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládní běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat data, informace, volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- snažíme se předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; požadujeme, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

prima

prima

Garant předmětu: Mgr. Dita Motlová, 2 týdně, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		Učivo Hlasová hygiena Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon Píseň a její hudební forma
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Komunikační výchova prima Fonetické aspekty v komunikaci

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		Učivo Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		Učivo Dramatizace písní Hudba a tanec - pantomima, balet, scénický tanec, mazurka, polka, valčík
--	--	---

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Multikulturalita		

4. Hudební nástroje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	Dělení, poslech Hudební uskupení Hudební nástroje a partitura

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace		

5. Hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Značky v hudbě Hudební výrazové prostředky Stupnice Variace Píseň v proměnách staletí Akord

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevňuje techniku kresby, malby pracuje na skupinové práci přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností 	Studie podle skutečnosti - proporce modelu, šrafura, stínování, perokresba, kresba tužkou, uhlem,...

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevňuje techniku kresby, malby dekorativně člení plochu přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání seznámí se s teorií barev 	Malba na volné téma i podle modelu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

8. Prostorové vytváření

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá prostorové vyjádření – uvědomuje si rozložení hmoty v prostoru • pracuje na skupinové práci • zkouší užitek tvorbu • přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností • pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání 	Modelování Kaširované objekty Výtvary z drátů, provázků apod. Origami

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Písmo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dekorativně člení plochu • zkouší užitek tvorbu 	Návčik písma Využití písma - návrh obalu, novoročenka apod.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • upevňuje techniku kresby, malby • dekorativně člení plochu • zkouší užitek tvorbu • vyzkouší si jednoduché grafické techniky 	Seznámení s jednotlivými druhy grafiky Praktická realizace jednoduchých grafických technik - např. papírořezu, gumotisku

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Experimenty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje na skupinové práci • dekorativně člení plochu • účastní se výtvarných her • přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností • pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání 	Výtvarné hry s otisky, náhodou, s různými strukturami Koláž Frotáž

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

12. Hudba a svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Píseň v proměnách staletí Hudba na jevišti - opera, opereta, muzikál, hudební revue Hudba a slovo Hudba kolem nás
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Dita Motlová, 3 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dále upevňuje a zpřesňuje techniku kresby, malby dokáže dekorativně členit plochu experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání upevňuje své poznatky o teorii barev 		Malba na volné téma i podle modelu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Hlasová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 		Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon, quodlibet
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

3. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 		Učivo Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 		Učivo Hudba a tanec - dělení tanců Taktování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Hudební skladatelé a jejich díla

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Učivo Významní hudební skladatelé - jejich život a dílo Interperet a jeho místo v hudebním umění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti		

6. Hudební formy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Učivo Homofonie a polyfonie Mše Fuga, koncert Opera Sonáta, symfonie Symfonická báseň, oratorium Muzikál
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura sekunda Lyrická poezie prima Lidová slovesnost

sekunda

7. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dále upevňuje a zpřesňuje techniku kresby, malby podílí se na skupinové práci dokáže dekorativně členit plochu přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 		Kresba podle modelu Automatická kresba Kresba podle fantazie Různé možnosti stínování Odlišnosti kresby podle použitého kreslicího materiálu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Kreativita jako základní prvek výtvarné výchovy (realizace vlastních návrhů)</i>		

8. Prostorové práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří prostorové objekty podílí se na skupinové práci experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 		Prostorové vytváření - modelování, tvarování papíru, kaširované objekty, tvorba z netradičních materiálů - sádry, drátů, provázků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže dekorativně členit plochu poznává a vyzkouší si prakticky další grafické techniky přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 		Další dostupné grafické techniky - teorie i praxe
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Výtvarné experimenty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podílí se na skupinové práci experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 		Výtvarné hry s otisky, náhodou, s různými strukturami, materiály,...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Užitá tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže dekorativně členit plochu 		Různé typy písma - nácvik Praktické i dekorativní využití písma

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Mgr. Dita Motlová, 2 týdně, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<p>Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Fyzika tercie Zvukové jevy</p>

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<p>Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Fyzika tercie Zvukové jevy</p>

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<p>Hudba a tanec - dělení tanců Taktování</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Kreativita Kooperace a kompetice	Tělesná výchova tercie Soulad pohybu s hudbou kvarta Společenské tance	

4. Vývoj hudby od počátku do 20. st.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 	Hudba vážná a populární, dělení Hudební pravěk a starověk Hudba v období středověku Husitský chorál Hudební renesance Hudební baroko Hudební klasicismus Hudební romantismus 20. st. ve vážné hudbě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Český jazyk a literatura sekunda Lyrická poezie prima Lidová slovesnost

5. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zobrazuje přírodní a umělé formy vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů interpretuje svou práci i tvorbu ostatních dekorativně člení plochu 	Rozvíjení smyslové citlivosti - linie, tvary, objemy, textury Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) Studijní kresby (rostliny, zvířata, přírodniny, předměty, stroje,...) Kresba v pleneru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zobrazuje přírodní a umělé formy vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů charakterizuje krajinu jako životní prostředí interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi dekorativně člení plochu 	Malba podle modelu Malba abstraktní, pocitová Světlostní a barevné kvality Statické i dynamické vizuální vyjádření Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

7. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi dekorativně člení plochu 		Učivo Modelování Tvarování papíru i jiných materiálů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Zobrazení krajiny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů charakterizuje krajinu jako životní prostředí rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií vnímá architekturu jako odraz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme 		Učivo Kresba, malba v plenéru Zobrazení krajiny a jejích proměn Práce s odbornými publikacemi jako východisko pro vlastní tvorbu Seznámení s architektonickými slohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

9. Hudba a zajímavosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 		Učivo Trampská píseň Technika v hudbě Moderní hudební nástroje Hudebníci našeho regionu Počítačová hudba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		

10. Užité umění

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> dekorativně člení plochu 		Učivo Písmo a jeho využití ve výtvarných pracích Kaligrafie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

11. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi • dekorativně člení plochu 		Rozvíjení již získaných dovedností Linoryt příp. suchá jehla Experimentování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Zobrazení člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi • zobrazuje člověka 		Portrét Studie lidské postavy Vyjádření pohybu Volné téma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Dita Motlová, 2 týdně, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 		Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 		Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 		Hudba a tanec - blues, rokenrol, twist
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Kreativita	Tělesná výchova tercie Soulad pohybu s hudbou kvarta Společenské tance	

4. Vývoj hudby 20. a 21. st.

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 		Zrození jazzu, blues, ragtime Swing Country and western, rhythm and blues Rock and roll Divadla malých forem - Semafor Rock Moderní populární hudba v 70., 80., 90. letech Hudba a současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století	Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20. a 21. století

5. Zobrazení člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi zobrazuje člověka 		Portrét Studie lidské postavy Vyjádření pohybu Volné téma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika kvarta Podobnost

kvarta

6. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi 		Rozvíjení smyslové citlivosti - linie, tvary, objemy, textury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi 		Malba podle modelu Malba abstraktní, pocitová Světlostní a barevné kvality Statické i dynamické vizuální vyjádření Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů 		Modelování Tvarování papíru i jiných materiálů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika kvarta Podobnost

9. Zobrazení krajiny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • charakterizuje krajinu jako životní prostředí • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií • vnímá architekturu jako odraz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme 		Kresba, malba v plenéru Zobrazení krajiny a jejích proměn Práce s odbornými publikacemi jako východisko pro vlastní tvorbu Seznámení s architektonickými slohy

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

10. Užití umění

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> interpretuje svou práci i tvorbu ostatních dekorativně člení plochu 	Písmo a jeho využití ve výtvarných pracích Kaligramy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zobrazuje přírodní a umělé formy vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi dekorativně člení plochu 	Rozvíjení již získaných dovedností Linoryt příp. suchá jehla Experimentování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.6 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se

zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a vykonosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém životě usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.6.1 Tělesná výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta
3	2	2+1	3
Mgr. Jaroslav Kumpošt	Mgr. Jaroslav Kumpošt	Mgr. Jaroslav Kumpošt	Mgr. Jaroslav Kumpošt

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova naplňuje očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která integruje vzdělávací obor Tělesná výchova a část oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět Tělesná výchova má časovou dotaci 3 hodiny týdně v prvním, třetím a čtvrtém ročníku osmiletého studia a 2 hodiny ve druhém ročníku. Výuka probíhá v oddělených skupinách chlapců a dívek. V primě žáci absolvují adaptační kurz, v sekundě týdenní lyžařský kurz a v kvartě sportovně turistický kurz.

Vyučovací předmět tělesná výchova je pedagogický proces, v němž se využívá jako hlavního prostředku tělesných cvičení. Tato cvičení mají za cíl zvýšení pohybové výkonnosti, zdatnosti, zdraví a osvojení pohybových dovedností. Účinnost a kvalitu TV zajišťuje vhodný výběr a objem tělesných cvičení, intenzita a frekvence motorického zatížení z hlediska pohybového režimu jedince. Každý vyučující reaguje při rozvržení a volbě konkrétních aktivit na aktuální schopnosti a pohybové předpoklady žáků.

Ke specifickým úkolům TV patří formování mravních a volných vlastností (odvahy, statečnosti, rozhodnosti, sebeovládání, trpělivosti, obětavosti atd.), vštěpování návyků kulturního chování a zásad fair play.

Většina průřezových témat je v předmětu Tělesná výchova integrována do všech ročníků. Kreativitu rozvíjíme při tradičních i netradičních pohybových hrách a aktivitách, kdy žáci zlepšují svou pohybovou tvořivost. Při rozvoji komunikace učíme žáky tělovýchovné názvosloví osvojených činností, smluvené povely a signály. Nutnou spoluprací při pohybových činnostech dochází k rozvoji kooperace a kompetice. Na sportovně turistickém kurzu v prvním čtvrtletí primy se studenti seznámí navzájem i se svým třídním učitelem. Učí se posuzovat různé způsoby chování lidí a respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky. Na sportovně turistickém kurzu v kvartě učíme žáky praktické orientaci v krajině a z oblasti psychohygieny předcházení stresu a technikám při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Tělesná výchova využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- výkladem a názornými ukázkami učíme žáky vybírat pro ně vhodné způsoby osvojení učiva
- učíme žáky třídit informace, používat sportovní terminologii a porovnávat své dovednosti a výkony s ostatními i s požadovanou úrovní

Kompetence k řešení problémů:

- při hodinách Tělesné výchovy a na sportovních kurzech učíme žáky rozpoznat a pochopit problém a na základě zkušeností získaných při praktických činnostech problém vyřešit a vyhodnotit úspěšnost postupu a výsledku řešení

Kompetence komunikativní:

- při kolektivních činnostech a hrách naučit žáky vyslechnout a porozumět pokynům a logicky a výstižně se zapojit do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- při kolektivních činnostech učíme žáky účinně spolupracovat a na základě jejich role v týmu ovlivňovat úroveň společného výkonu
- učíme žáky podílet se na pozitivní atmosféře v týmu na základě respektování druhých a komunikovat ve skupině

Kompetence občanské:

- při sportovních hrách učíme žáky respektovat spoluhráče i soupeře a vcítit se do situací ostatních
- učíme žáky pochopit a respektovat sportovní pravidla a aktivně a tvořivě se zapojit do sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

- při tělesných cvičeních učíme žáky bezpečně a účinně používat sportovní nářadí a náčiní a sportovní předměty
- při hodinách Tělesné výchovy i na sportovních kurzech učíme žáky adaptaci na změnu prostředí, ochraně zdraví svého i druhých, péči o zařízení, kterých užívá

prima

Garant předmětu: Mgr. Jaroslav Kumpošt, 3 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Individuální rozcvičení před pohybovou aktivitou a závěrečný strečink na konci cvičební jednotky Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

2. Pohybové hry

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) 		Učivo Pohybové hry a závody jednotlivců i družstev s různým zaměřením
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Komunikační výchova prima Hra

3. Sportovní hry

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) 		Učivo Rozvoj individuálních herních dovedností Návčik týmové spolupráce Průpravné hry Hra s upravenými pravidly Hra Přehled běžně využívaných sportovních her: vybíjená, přehazovaná, ringo, volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, rugby aj.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Atletika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		Učivo Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování Hody kriketovým míčem, skok do dálky Skok do výšky Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

5. Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 		Kotoul vpřed a vzad Přeskok kozy v základní výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Hrazda – vzpor na rukou, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou) toč vpřed a následně vzad Šplh na laně a tyči
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Moderní gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		Cvičení s míčem, švihadlem, obručí a tyčí (dívky)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Španělský jazyk sekunda Reálie

7. Estetické a kondiční formy cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 		Pro dívky: Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky (pohybová cvičení zaměřená na ovládnutí těla a jeho části podle daného rytmu) Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) Sebehodnocení v dané pohybové činnosti

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Týmová hra

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) 	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Adaptační kurz

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p>Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>Turistika: Orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topografické značky, práce s buzolou</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Komunikační výchova</p> <p>prima</p> <p>Sociálně-komunikační dovednosti</p>

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Jaroslav Kumpošt, 2 týdne, P

1. Lyžařský kurz

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p>Lyžování - běžecké, sjezdové Snowboarding Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, lásky, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě - programy podpory zdraví Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2. Činnosti ovlivňující zdraví

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Učivo</p> <p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Individuální rozcvičení před pohybovou aktivitou a závěrečný strečink na konci cvičební jednotky Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí</p>
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Pohybové hry

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Učivo</p> <p>Pohybové hry a závody jednotlivců i družstev s různým zaměřením</p>
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

4. Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Rozvoj individuálních herních dovedností Nácvik týmové spolupráce Přípravné hry Hra s upravenými pravidly Hra Přehled běžně využívaných sportovních her: vybíjená, přehazovaná, ringo, volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, rugby aj.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování Hody kriketovým míčem, skok do dálky Skok do výšky Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 		Kotoul vpřed a vzad Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy v základní výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy Hrazda – vzpor na rukou, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou) toč vpřed a následně vzad Šplh na laně a tyči
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Moderní gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Cvičení s míčem, švihadlem, obručí a tyčí (dívky)

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zřepedu, obrana proti škrceň), pády (vpřed, vzad, stranou)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Estetické a kondiční formy cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p>Pro dívky: Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky (pohybová cvičení zaměřená na ovládnutí těla a jeho části podle daného rytmu) Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) Sebehodnocení v dané pohybové činnosti</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

10. Bruslení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Technika bruslení Základy krasobruslení Hokej - individuální herní dovednosti, týmová spolupráce, hra (chlapci)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Týmová hra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Mgr. Jaroslav Kumpošt, 2+1 týdně, P

tercie

1. Činnosti ovlivňující zdraví

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Učivo</p> <p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Individuální rozcvičení před pohybovou aktivitou a závěrečný strečink na konci cvičební jednotky Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí</p>
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Pohybové hry

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Učivo</p> <p>Pohybové hry a závody jednotlivců i družstev s různým zaměřením</p>
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Sportovní hry

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p>Učivo</p> <p>Rozvoj individuálních herních dovedností Nácvik týmové spolupráce Průpravné hry Hra s upravenými pravidly Hra Přehled běžně využívaných sportovních her: vybíjená, přehazovaná, ringo, volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, rugby aj.</p>
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. Atletika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		Učivo Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování Vytrvalostní běhy Hody granátem, kriketovým míčem Skok do dálky, skok do dálky z místa Skok do výšky - flopem Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Gymnastika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		Učivo Kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy ve zvýšené výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Návčik salta Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání ve visu, rotace kolem své osy, svís vznesmo, svís stěmhlav Hrazda – vzpor na rukou, toč vzad ve vzporu, sešin vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou), toč vpřed a následně vzad, výmyk Šplh na laně a tyči Aerobic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Úpoly

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 		Učivo Význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

7. Soulad pohybu s hudbou

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Cvičení bez náčiní
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Estetická výchova kvarta Hudebně-pohybové činnosti tercie Hudebně-pohybové činnosti

8. Bruslení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Technika bruslení Základy krasobruslení Hokej - individualní herní dovednosti, týmová spolupráce, hra (chlupci)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Sebehodnocení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		Pravidla dané pohybové činnosti, zjevné nedostatky a jejich příčiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Historie olympijských her

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 		MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

11. Týmová hra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 		Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře Organizace a řízení utkání
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Statistická zjištění

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		Měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem, evidence a vyhodnocení získaných dat Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

13. Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, lásky, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Ochrana před přenosným i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, poruchy příjmu potravy Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jaroslav Kumpošt, 3 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Individuální rozcvičení před pohybovou aktivitou a závěrečný strečink na konci cvičební jednotky Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Pohybové hry a závody jednotlivců i družstev s různým zaměřením</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Turistický kurz

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	<p>Pobyt v přírodě Orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. Běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Ochrana před přenosným i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazy a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, poruchy příjmu potravy Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozdělí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) 	<p>Rozvoj individuálních herních dovedností Nácvik týmové spolupráce Průpravné hry Hra s upravenými pravidly Hra Přehled běžně využívaných sportovních her: vybíjená, přehazovaná, ringo, volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, rugby aj.</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování Vytrvalostní běhy Hody granátem, kriketovým míčem Skok do dálky, skok do dálky z místa Skok do výšky - flopem Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 		Kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy ve zvýšené výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Nácvik salta Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání ve visu, rotace kolem své osy, svis vznesmo, svis střemhlav Hrazda – vzpor na rukou, toč vzad ve vzporu, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou), toč vpřed a následně vzad, výmyk Šplh na laně a tyči Aerobic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Společenské tance

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Tance
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Estetická výchova kvarta Hudebně-pohybové činnosti tercie Hudebně-pohybové činnosti

kvarta

8. Úpoly

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 		Učivo Význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrčení), pády (vpřed, vzad, stranou)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Bruslení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Učivo Technika bruslení Základy krasobruslení Hokej - individuální herní dovednosti, týmová spolupráce, hra (chlapci)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Sebehodnocení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Učivo Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Pravidla dané pohybové činnosti Zjevné nedostatky a jejich příčiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Historie olympijských her

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 		Učivo MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

12. Týmová hra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 		Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře Organizace a řízení utkání
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Statistická zjištění

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		Měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem, evidence a vyhodnocení získaných dat Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.7 Doplnující vzdělávací obory

5.7.1 Etická výchova

Charakteristika předmětu

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující čtyři větší tematické okruhy:

- A. SEBEPŘIJETÍ
- B. OSOBNÍ MOTIVACE
- C. PRÁCE S EMOCEMI
- D. KOMUNIKACE

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru

Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Z těchto mezipředmětových vztahů zdůrazňujeme zejména prolínání s Komunikační výchovou, a to zejména ve 4. tematickém okruhu (D). Dále je prolínání výrazné s předmětem Výchova k občanství, u kterého někdy dochází dokonce k probírání stejného učiva, ale v Etické výchově se realizuje pouze prakticky (jen v malé míře formou znalostní).

Specifikem tohoto vzdělávacího oboru je skutečnost, že učební látkou je vlastně žák sám, buď jako jedinec, nebo ve vztazích k druhým. Proto se v předmětu klade důraz na možnost objevovat sebe sama, najít čas a bezpečný prostor k takovému úsilí, ke kladení si otázek, pozorování, vytváření určitých vizí. Předmět by mu měl nabídnout osvědčené techniky sebepoznávání, sebeřízení a regulace emocí. Sociální skupina třídy dále umožňuje nacvičovat si interakci s druhými, vyjadřovat pocity a postoje, sdílet se i konfrontovat.

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Hlavním důvodem zařazení tohoto předmětu je stále více pocívaná potřeba účinné péče o emocionální zdraví: životní styl založený na výkonu a kompetici vede neziřdka k nezdravému stresu, či dokonce k neurotickým poruchám. V předmětu jsou tak žáci směřováni k tomu, aby nepříjemné emoce nepotlačovali, ale aktivně se jim věnovali.

Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíko, 0+1 týdně, P

1. Sebepřijetí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si význam každé lidské osoby, její jedinečnost a neopakovatelnost prožívá na sobě, že je hodnotnou osobou, která si zaslouží úctu a respekt sama o sobě, nikoli pro své schopnosti či jiné vlastnosti nebojí se dělat chyby 		Lidská osoba a její jedinečnost (např. podle Frankla, personalismu) Vědomí vlastní hodnoty Sebedůvěra vs. sebevědomí, o co opírat vědomí vlastní hodnoty Sebepoznání, sebepřijetí Odolnost vůči útokům na prožívání vlastní hodnoty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí	Výchova k občanství sekunda Lidská osoba	

kvarta

2. Osobní motivace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o vědomé nalézání sebe sama v určitých vzorech a ideálech, tyto představy kriticky prověřuje • klade si otázku po hodnotných životních cílech • přemýšlí o relevantních etických postojích, které vedou ke štěstí • váží si ctnostného jednání a pokouší se ho sám dosáhnout 		Různé hodnoty a různé životní cíle: Co je štěstí? Jak ho dosáhnout? Výběr osobních životních cílů (kde budu šťastný, co mě naplňuje...) Přijatelné a falešné vzory, tlak mediálních stereotypů Vnější a vnitřní motivace Metody dosahování cíle: osobní management, koučování, sebevýchova, ctnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Výchova k občanství kvarta Práce a nezaměstnanost Možnosti vzdělávání Jak se ucházet o práci	

3. Práce s emocemi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • váží si ctnostného jednání a pokouší se ho sám dosáhnout • všimá si na sobě prožívaných emocí a nálad • dokáže (nebo se snaží) pojmenovat, co právě prožívá • zajímá se o druhé, o jejich prožitky i myšlenky • učí se aktivně naslouchat druhým • uvědomuje si nepříjemné prožitky a snaží se s nimi účinně pracovat (bez potlačování) • ve stresujících situacích dokáže vhodně regulovat silné emoce • dokáže určit podněty nepříjemných emocí a snižovat jejich vliv 		Úvod do emoční hygieny - identifikace emocí, pojmenování, komunikace - emoce u druhých (neverbální a neverbální projevy) - empatie: aktivní naslouchání Úvod do regulace emocí - mechanismus emočního působení (např. metoda ABCD) - objevování emocionálních spouštěčů - regulace vlastních nepříjemných emocí bez potlačování (např. metody REBT, zakotvení atd.)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	Výchova k občanství sekunda Lidská osoba	Komunikační výchova prima Sociálně-komunikační dovednosti

4. Komunikace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit kompliment, pochválit, být vděčný • umí vhodně vyjádřit nesouhlas (výčítku), dokáže se citlivě ohradit proti nepříjemnému jednání • umí požádat o pomoc, vhodně vyjádřit svou potřebu, nesnáž • vědomě se umí rozhodnout, kdy pomáhat a kdy pomoc odmítnout 		Pravidla zdravé komunikace Asertivní desatero, pravidla vyjadřování (já-výroky, konkrétnost atd.) Hranice v komunikaci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity	Výchova k občanství prima Zásady lidského soužití Vztahy a konflikty	Komunikační výchova prima Sociálně-komunikační dovednosti

5.7.2 Komunikační výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta
0+1			

RNDr. Lenka Janyšová

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Komunikační výchova svým obsahem zahrnuje tematické okruhy vzdělávací oblasti doplňujících oborů, především Dramatické a Etické výchovy. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v životě, důraz je kladen na verbální a neverbální projev jednotlivce, na komunikaci ve skupině a osobnostně-sociální rozvoj jednotlivce.

Komunikační výchova je jednododinový předmět vyučovaný v primě v dělených skupinách.

Řeč je odedávna nástrojem komunikace mezi lidmi. Má-li být nástrojem komunikace stylizovaná a výrazná, musí být schopna vyjádřit nejrůznější zážitky, hnutí mysli, názory – a to zřetelně, sdělně a v odpovídající estetické hodnotě, o to bude Komunikační výchova usilovat. Jestliže má být sdělení pochopeno tak, jak je míněno, musí být nejen obsahově přesné, ale důležitá je i zřetelná výslovnost a správně posazený hlas. Tiše kuňkajícího mluvčího si málokdo povšimne, jeho mluvní projev bude nevýrazný a i sebelepší příprava nepomůže.

I osobnost mluvčího hraje velkou roli při mluvním projevu. Posluchači vnímají mluvní projev jako celek, tedy i s tím, jak vypadá a jak na ně působí ten, kdo k nim hovoří (způsob řeči, neverbální komunikace, sebejistota, sebezpojetí apod.). Budeme pracovat s využitím principů dramatické výchovy, která rozšiřuje u žáků schopnost citlivějšího vnímání lidí kolem sebe, vede je k srozumitelnějšímu sdělování prožitků. Žáci se učí jednat v dramatických situacích, řešit konflikty a problémy, spolupracovat v tvůrčím týmu a prezentovat výsledky vlastní tvorby.

Do tohoto vyučovacího předmětu zařazujeme celé průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy, z okruhu Multikulturní výchova část „Lidské vztahy“ a z okruhu Mediální výchovy je zde zařazeno téma „Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení“.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Komunikační výchova využíváme k dosahování klíčových kompetencí žáků strategie, vedeme žáky:

- ke vnímání a užívání jazyka jako prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků, získaných z interakce se světem a se sebou samým
- ke zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace, porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi komunikačními partnery
- k poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování
- k poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících s mezilidskými vztahy
- k respektování základních pravidel mezilidské komunikace
- k poznávání sama sebe, svých potřeb, uvědomění si svých předností a nedostatků
- k využití digitálních prostředků pro záznam a přenos verbálního i neverbálního projevu

prima

prima

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 0+1 týdně, P

1. Vyjadřovací prostředky v komunikaci

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • rozvíjí verbální projev • rozvíjí neverbální projev • pracuje na rozvoji řečových dovedností • pracuje tvořivým způsobem • rozvíjí svoji samostatnou činnost, v menší skupině i v celém kolektivu • pracuje podle nastavených pravidel • vytváří různé situace v zadaném tématu a pohlíží na ně z různých úhlů pohledu • rozvíjí kultivovaný projev 	<p>Verbální projev kultivovaný a nestrojený projev...dle situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština spisovná (zprávy, komentáře, projev, proslov,...) - čeština hovorová (besedy, reportáže) <p>nonverbální projev (mimika, gesta)</p> <p>paralingvistika (intonace, síla, kadence, hloubka,...)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Komunikace</p> <p><i>řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>		

2. Fonetické aspekty v komunikaci

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • uvědomuje si svůj dech a rozvíjí práci s dechem • pracuje na rozvoji řečových dovedností • pracuje tvořivým způsobem • rozvíjí svoji samostatnou činnost, v menší skupině i v celém kolektivu 	<p>Dýchání</p> <p>Tvoření hlasu</p> <p>Artikulace</p> <p>Modulace hlasu</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura prima Zvuková stránka jazyka Estetická výchova Hlasová výchova	

3. Řečnický projev jako verbální prostředek komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • rozvíjí verbální projev • pracuje na rozvoji řečových dovedností • pracuje tvořivým způsobem • rozvíjí kultivovaný projev 	Analýza obsahu projevu Analýza formy projevu Přehlednost projevu Srozumitelnost projevu Přiměřenost projevu Působivost projevu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura prima Zvuková stránka jazyka	

4. Zvuková stránka komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • rozvíjí verbální projev • pracuje na rozvoji řečových dovedností • pracuje tvořivým způsobem • rozvíjí svoji samostatnou činnost, v menší skupině i v celém kolektivu 	Frázování Větný přízvuk Vhodné tempo řeči

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura prima Zvuková stránka jazyka	

5. Sociálně-komunikační dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří různé situace v zadaném tématu a pohlíží na ně z různých úhlů pohledu • komunikuje otevřeně, pravdivě a přiměřeně dané situaci • respektuje názory ostatních • uplatňuje vlastní názory a postoje • rozvíjí empatii • improvizuje a hledá vhodná řešení • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • dokáže podávat zpětnou vazbu • Dokáže volit vhodný způsob komunikace v zadané komunikační situaci 	Komunikace v běžných životních situacích Presentace Reflexe a hodnocení Sebereflexe Spolupráce Organizace tvůrčí skupinové práce

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebezpoznání a sebekpojetí</p> <p><i>já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebekpojetí</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i></p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium</i></p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><i>analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;</i></p>	<p>Český jazyk a literatura</p> <p>prima</p> <p>Literární druhy a žánry</p> <p>Čtenářské besedy</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Vztahy a konflikty</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Adaptační kurz</p> <p>Etická výchova</p> <p>kvarta</p> <p>Práce s emocemi</p> <p>Komunikace</p>	

6. Hra

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí herní dovednosti • rozvíjí neverbální projev • pracuje podle nastavených pravidel • uplatňuje principy hry v roli ve fikčním světě • uplatňuje vlastní názory a postoje • rozvíjí empatii • improvizuje a hledá vhodná řešení • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • rozvíjí schopnost reprodukce čteného textu a jeho interpretace 	<p>herní dovednosti (schopnost přijímat fiktivní situace a fiktivní prostor a v nich dramaticky jednat)</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvámích“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</i></p>	<p>Tělesná výchova</p> <p>prima</p> <p>Pohybové hry</p>	

5.8 Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuje a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními, a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění

základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.8.1 Informatika

prima	sekunda	tercie	kvarta
1	1	1+1	1+1
Mgr. Hana Blaško	Mgr. Hana Blaško	Mgr. Hana Blaško	Mgr. Hana Blaško

Charakteristika předmětu

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmicke a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena také na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- alternativně - programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy,

diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vyučovací předmět Informatika má časovou dotaci stanovenou školním učebním plánem 1+1+2+2.

Výuka probíhá vždy v počtu maximálně 16 žáků, tedy je třída rozdělena nejméně na 2 skupiny.

Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v naší informační společnosti a umožňuje rozvíjet jejich informační a funkční gramotnost. Klade důraz na schopnost efektivního využívání moderních technologií, na zodpovědnou a kritickou práci s informacemi. Žáci se v tomto předmětu učí také samostatně a bezpečně pracovat převážně s běžně dostupným a vyžadovaným softwarem i hardwarem

Naprosto zásadním prvkem výuky je schopnost zodpovědně pracovat s množstvím informací, které nám současné technologie nabízí.

Tento předmět zahrnuje především v kvartě také průřezové téma Mediální výchova, tématický okruh Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Informatika využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme úlohy k samostatnému řešení, k čemuž žáci využívají mimo jiné manuálů a nápovědy jednotlivých aplikací

Kompetence k řešení problémů:

- žákům zadáváme menší i obsáhlejší projekty, ve kterých se za pomoci moderních technologií nenásilně učí řešit vzniklé potíže. Nedílnou součástí je postup při řešení technických problémů vznikajících při práci s technologiemi. Zásadní je také analýza vzniklého problému a dostupných zdrojů k jeho řešení.

Kompetence komunikativní:

- prezentací výsledků projektů zpracovávaných v rámci tohoto předmětu získávají žáci schopnost formulovat své myšlenky, vyhledávat nejzásadnější myšlenky a dávat jim vhodnou grafickou, verbální zvukovou i formální podobu
- žáci jsou vedeni k využívání diskusních skupin a fór při své práci, čímž rozvíjí své schopnosti dorozumívat se s různými lidmi a to nejen v mateřském jazyce, akceptovat jiné názory, formulovat přesně a srozumitelně své postupy a obhajovat je, dávat prostor i jiným názorům a řešením.
- například při algoritmizaci a programování se žáci učí využívat mezinárodně normovaných značek pro jejich zápis, dále také mezinárodně užívané výrazy

Kompetence sociální a personální:

- klademe velký důraz na respektování autorských práv
- vedeme žáky ke kritickému nahlížení na informace získávané prostřednictvím ICT
- snažíme se zvýšit sebedůvěru žáků při práci s technologiemi

Kompetence občanské:

- snažíme se žákům vštípit principy a výhody kooperace, která je při řešení komplexních problémů nejen při programování naprosto nepostradatelnou

Kompetence pracovní:

- při skupinové a kooperativní výuce vedeme žáky k zodpovědnosti vůči svým spolužákům. Žáci si uvědomují vzájemnou závislost výkonů jednotlivých členů i celku
- vedeme žáky k návykům šetřící jak samotné technické vybavení, tak k šetření energií a přírodních zdrojů

Kompetence digitální

- snažíme se, aby žák ovládl běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodoval, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky, aby samostatně či s využitím skupinové a kooperativní výuky získával, vyhledával, kriticky posuzoval, spravoval a sdílel data, informace a digitální obsah, k tomu volil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- zadáváme komplexní úlohy, při kterých žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a při tom využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými

technologemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání

- vedeme žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

prima

Garant předmětu: Mgr. Hana Blaško, 1 týdně, P

1. Kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zakódované informace • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla 	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		

2. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

prima

3. Programování – opakování a vlastní bloky

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> po přečtení programu vysvětlí, co vykonává vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho přehlednost a čitelnost ověří správnost programu, najde a opraví v něm případnou chybu používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému 		Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Práce s daty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy propojí data z více tabulek či grafů navrhne tabulku pro záznam dat 		Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Zeměpis prima Planeta Země Afrika Matematika Opakování z aritmetiky Desetinná čísla Racionální čísla

5. Počítač a společnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá efektivně nástroje na tvorbu digitální grafiky vhodně a bezpečně pracuje se školní technikou kritickým hodnocením informací z digitálních zdrojů zvyšuje svou mediální gramotnost využívá efektivně nástroje na tvorbu digitálního textu při práci s technologiemi se snaží uvědomovat důsledky svého konání na digitální bezpečnost 		Učivo Aplikační SW – digitální text Aplikační SW – digitální grafika Práce se školní technikou Mediální gramotnost Digitální bezpečnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Hana Blaško, 1 týdně, P

1. Programování – podmínky, postavy a události

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> hotový program upraví pro řešení příbuzného problému v blokově orientovaném programovacím jazyce spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna po přečtení programu vysvětlí, co vykonává vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho přehlednost a čitelnost ověří správnost programu, najde a opraví v něm případnou chybu používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému 		Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vysvětlí známé modely jevů, situací, činností vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 		Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis sekunda Amerika tercie Evropa

sekunda

3. Programování – větvení, parametry a proměnné

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu hotový program upraví pro řešení příbuzného problému v blokově orientovaném programovacím jazyce spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav po přečtení programu vysvětlí, co vykonává v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho přehlednost a čitelnost ověří správnost programu, najde a opraví v něm případnou chybu diskutuje různé programy pro řešení problému 		Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Počítače

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 		Učivo <ul style="list-style-type: none"> Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko tercie Evropa

5. Počítač a společnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá efektivně nástroje na tvorbu digitálního textu využívá efektivně nástroje na tvorbu digitální grafiky využívá efektivně nástroje na tvorbu digitální prezentace vhodně a bezpečně pracuje se školní technikou kritickým hodnocením informací z digitálních zdrojů zvyšuje svou mediální gramotnost při práci s technologiemi se snaží uvědomovat důsledky svého konání na digitální bezpečnost 		Učivo Aplikační SW – digitální text Aplikační SW – digitální grafika Aplikační SW – digitální prezentace Práce se školní technikou Mediální gramotnost Digitální bezpečnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

tercie

Garant předmětu: Mgr. Hana Blaško, 1+1 týdně, P

1. Programování robotické stavebnice

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá vstupní zařízení a senzory robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol 	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Hromadné zpracování dat

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky seřadí tabulku dat podle daného kritéria používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy s výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Zeměpis</p> <p>tercie</p> <p>Evropa</p>

3. Počítač a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá efektivně nástroje na tvorbu digitálního textu využívá efektivně nástroje na tvorbu digitální grafiky využívá efektivně nástroje na tvorbu digitální prezentace vhodně a bezpečně pracuje se školní technikou kritickým hodnocením informací z digitálních zdrojů zvyšuje svou mediální gramotnost při práci s technologiemi se snaží uvědomovat důsledky svého konání na digitální bezpečnost 	<p>Aplikační SW – digitální text Aplikační SW – digitální grafika Aplikační SW – digitální prezentace Práce se školní technikou Mediální gramotnost Digitální bezpečnost</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Hana Blaško, 1+1 týdně, P

1. Programovací projekty

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykonává ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením počítače diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schématu modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu 	<p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud <ul style="list-style-type: none"> Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. email, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočnicků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Závěrečné projekty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • volí téma z oblasti informatiky, které mu je nejbližší a a navrhuje obsah projektu, který bude zpracovávat • volí vhodné digitální prostředky a efektivní postupy pro zpracování závěrečného projektu • seznamuje spolužáky se svým návrhem a je schopen pochopit a zhodnotit návrhy ostatních • spolupracuje efektivně a zodpovědně na zvoleném projektu • prezentuje výsledky své práce na projektu, uvědomuje si jeho silné a slabé stránky 		Učivo Zpracování komplexního závěrečného projektu z vybrané oblasti ICT Volba tématu (zvážení možností a zdrojů) Tvorba pracovního týmu Prezentace a obhajoba výsledků závěrečného projektu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Počítač a společnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá efektivně nástroje na tvorbu digitálního textu • využívá efektivně nástroje na tvorbu a úpravu multimedialních souborů • pomocí šablon a cloudových aplikací vytváří jednoduché weby • vhodně a bezpečně pracuje se školní technikou • kritickým hodnocením informací z digitálních zdrojů zvyšuje svou mediální gramotnost • při práci s technologiemi se snaží uvědomovat důsledky svého konání na digitální bezpečnost 		Učivo Aplikační SW – digitální text Aplikační SW – digitální grafika Aplikační SW – digitální prezentace Aplikační SW – audio, video Aplikační SW – web Práce se školní technikou Mediální gramotnost Digitální bezpečnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Zeměpis kvarta Česká republika

6 Projekty

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106		
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Délka studia v letech:	9

Osłavy Dne studentstva

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta

Mezi hlavní cíle projektu patří připomínka výročí 17. listopadu 1939 a 1989, podpora týmové práce žáků, rovněž však prezentace školy vůči rodičovské veřejnosti. Výstupem je kulturní vystoupení (zpravidla divadelní či jiné představení) tříd na určené téma (součástí může být i výstavka prací žáků ve škole). Snažíme se o zapojení všech žáků ať v dramatinaci, nebo v doprovodných činnostech. Prezentace pro školu a veřejnost se uskutečňují v den termínu oslav 17. listopadu, který stanoví ředitel školy.

Fáze projektu:

1. výběr či losování témat – obvykle červen předchozího školního roku
2. zpracování (dramatinace) vylosovaného tématu - září
3. rozdělení úkolů ve třídě - role pro vystoupení, zpracování podkladů - září, říjen
4. nácvik představení - říjen až polovina listopadu
5. generální zkouška
6. představení pro školy a pro rodičovskou veřejnost

Vlastní průběh projektu:

- každá skupina (obvykle třída) připraví vystoupení (divadelní scénku, taneční či hudební vystoupení, případně jinou formu) na vylosované téma v délce do 15 min.
- 3. A a 7. B připomenou témata listopadu 1939 resp. 1989 (kdo které, určí los)
- v září při třídnických hodinách třídní učitelé pomohou zformovat pracovní tým (autor scénáře, režie, výtvarník, autor výstavky)
- vlastní nácvik bude probíhat dílem ve volném čase žáků, dílem v čase k tomu určeném. Každá třída bude mít podle předem stanoveného harmonogramu nárok na 8 vyučovacích hodin nácviku včetně generálky, která se uskuteční jeden nebo dva dny před představením. Hodiny věnované nácviku určí předem v rozvrhu vedení školy. Většinou se bude jednat o hodiny s výchovným zaměřením nebo hodiny vyučované třídním učitelem.
- pro školu bude představení zpravidla v poslední pracovní den týdne nejbližší termínu výročí, v neděli bude následovat představení pro rodiče a veřejnost
- výstava k této akci bude ve škole zahájena den před školním představením

Zodpovědné osoby:

Za každou jednotlivou scénku a za zapojení všech žáků třídy do projektu organizačně zodpovídají třídní učitelé. Na zpracování scénáře se podílejí vyučující českého jazyka, bude-li mít téma historický charakter, učitelé dějepisu. Na výtvarném ztvárnění spolupracují učitelé výtvarné výchovy, na případném hudebním pak učitel hudební výchovy. Supervizi celé akce má pověřený učitel.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebeoznání a sebepojetí
Při tvorbě a nácviku divadelní scénky se rozvíjí: porozumět sobě samému, uvědomování si své osobní kvality, dovednosti, co mohu a chci dělat pro svůj osobní rozvoj.
- Seberegulace a sebeorganizace
Rozvoj komunikačních dovedností při tvorbě společného kulturního díla. Celá třída zpracovává text na dané téma - skupinu je třeba zorganizovat - rozdělit na pisáře, herce, režiséry, kulisáky apod. Efektivně si rozdělit úkoly a při jejich řešení se sebeovládat, neupřednostňovat se, tolerovat názory jiných a učit se předcházet i zátěžovým situacím a stresům.
- Kreativita
Při plnění projektu žáci uplatňují své vlastní představy o společném díle, scénky sami tvoří.
- Komunikace
Při plnění projektu se u studentů rozvíjí verbální i neverbální komunikace, učí se naslouchat a porozumět odlišným názorům a respektovat názor. Snaží se o přesnou komunikaci - srozumitelné, jasné, přesné sdělení. Učí se otevřené komunikaci i chování.

- Kooperace a kompetice

Projekt velmi podporuje otázku spolupráce - umět být originální a umět se přizpůsobit ostatním, ovládat se v situacích, které nejsou dle mých představ, spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní, než já sám. Učí se pomáhat, podporovat jiné, poskytovat rady. Učí se rozpoznat situace soutěže, zvládat je a přijmout i kritiku.

- Hodnoty, postoje, praktická etika

Při spolupráci ve skupině se učí morálně jednat s ostatními spolužáky, učí se být zodpovědný nejen za sebe, ale i kolektiv, rozvíjí dobré vztahy ke spolužákům. Také se učí pracovat ve prospěch druhých - pomoc, spolupráce.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení

Vytvoření článku (reportáže, rozhovoru) o přípravě a průběhu divadelní scénky.

Sportovní den

Určen pro:

prima
sekunda
tercie
kvarta

Sportovní den je nepovinným projektovým dnem, jehož případné zařazení je v aktuálním školním roce v kompetenci ředitele. Koná se obvykle před závěrem školního roku. Realizace závisí na zájmu studentů, personálních a organizačních možnostech školy.

V rámci sportovního dne celá škola provádí jednotlivé sportovní aktivity dle osobního výběru žáků.

Žáci, kteří ze zdravotních důvodů nemohou sportovat, se zúčastní sportovního dne jako pomocní organizátoři.

Přehled možných sportovních aktivit:

- fotbal
- florbal
- volejbal
- basketbal
- nohejbal
- softbal
- tenis
- stolní tenis
- hokejbal
- golf
- šachy
- petangue
- cyklistika
- kanoistika
- pěší turistika
- in-line bruslení
- lezení na umělé stěně (na skále)
- lanové aktivity
- a další

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace

Spolupráce na organizaci a rozhodování sportovních her

- Kooperace a kompetice

*Příprava turnajů a tras na jednotlivých sportovištích, vyhodnocení výsledků
Aktivní zapojení do soutěží*

Ochrana člověka při mimořádných událostech

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta

Projektový den je zaměřen na získání teoretických znalostí a praktických dovedností potřebných pro řešení situací ohrožujících lidské zdraví či život.

Účastní se ho všechny ročníky, s výjimkou maturitních tříd.

V rámci akce se žáci setkávají s členy různých složek záchranného systému. Jejich prostřednictvím poznávají a osvojují si doporučené způsoby řešení problémů. Seznamují se s konkrétními úkoly jednotlivých útvarů a s vybavením, které pro svou činnost používají.

Problematickou osobní obranu pokrývají ukázky a drobné výukové lekce zprostředkované různými oddíly bojových sportů a umění.

Projektový den je pravidelně sestavován z níže uvedených tematických bloků. Každoroční program akce se může lišit s ohledem na vyžitost jednotlivých sborů.

Tematické bloky:

- bezpečnost na silnicích
- kriminalita
- úkoly městské policie
- základy první pomoci
- vodní záchrana
- požární ochrana
- úkoly a činnost zdravotnické záchranné služby
- armáda ČR a její funkce při záchranných akcích
- řešení krizových situací na úrovni města

V nižších ročnících osmiletého studia projektový den doplňuje výuku vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, naplňuje tyto očekávané výstupy:

- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Projektový den se tematicky dotýká také řešení krizových situací přímo ve škole. Z tohoto důvodu je buď přímo v den konání akce či v jiném vhodném termínu školního roku realizován nácvik evakuace z budovy, či naopak zabezpečení žáků ve třídách.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace
Péče o zdraví - zásady první pomoci s důrazem na praktické dovednosti, prevence úrazů, ošetření běžných úrazů

- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Péče o zdraví - zásady první pomoci s důrazem na praktické dovednosti, prevence úrazů, ošetření běžných úrazů

- Hodnoty, postoje, praktická etika
Zodpovědné a poučené chování v případě účasti dopravní nehody

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ochrana prostředí při ekologických haváriích - ukázky, beseda s SDH

prima

Zaměření na základy zdravotní výchovy - filmy, test nezákladnějších znalostí, praktické ukázky ve spolupráci s ČČK a SZŠ.

sekunda

Zaměření na zdravotní výchovu - filmy, test znalostí, praktické činnosti ve spolupráci s ČČK a SZŠ.

tercie

zdravotní výchova - film

ukázky práce hasičského záchranného sboru, praktické činnosti

kvarta

požární nebezpečí - film, test

ukázky práce hasičského záchranného sboru, praktické činnosti

7 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106		
Adresa	T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 7 pro nižší ročníky osmiletého studia		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Délka studia v letech:	9

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků jsou samostatnou přílohou ŠVP číslo 5. Zároveň jsou součástí školního řádu.